BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

LA MULȚI ANI, 1974!

Peste puține zile ne vom lua bun rămas de la acest an și vom marca secunda trecerii în noul an 1974.

Un an vechi, un nou an, cîndva prilej de amărăciune pentru ceea ce s-a irosit și de speranțe care, de cele mai multe ori, n-aveau să se împlinească niciodată. Cei mai vîrstnici își amintesc, desigur, de faptul că, o dată cu trecerea clipei festive, se consumau și speranțele și dorințele, și urările, în orizontul închis al vieții din societatea bazată pe exploatare.

Cît de mult s-au schimbat toate, cît de mult ne-am schimbat noi înșine în aceste din urmă decenii, se poate vedea din orice bilanț al înfăptuirilor noastre, din chipul de astăzi al țării, din locul pe care, cu prestigiu și demnitate, îl deține în rîndul țărilor lumii. Sînt realități ce ne sînt tuturor familiare, le verificăm în fiecare zi și ele formează, toate laolaltă, civilizația socialistă în plină ascensiune.

Hotarul dintre ani a devenit o clipă de afirmare a încrederii în viitor pentru fiecare om, pentru fiecare familie, pentru întregul popor. Pentru că fiecare își cunoaște drumul, știe pentru ce muncește și că de munca sa depinde viitorul patriei, deci al său.

Încheiem acest an cu mîndria de a fi înregistrat excepționale rezultate în economia, viața socială și culturală a țării, cu bucuria de a vedea crescînd continuu stima pe care a dobîndit-o România pe arena internațională.

Anul ce vine — al 30-lea în cronologia vieții noastre noi — ne găsește pregătiți pentru a continua gloriosul drum trasat de partid pe harta viitorului. Este un drum al nostru, drumul unui popor conștient de sine, liber, demn și mîndru, al unui popor ce și-a făcut din muncă suprema virtute, din continua înflorire a patriei socialiste marele ideal.

Cu aceste gînduri, vă urăm, stimați cititori, un an plin de succese, un an al împlinirilor și al bucuriei!

LA MULȚI ANI!

Proletari din toate țările, uniți-vă!

magazin

16 PAGINI – 3 LEI | Sîmbătă 22 decembrie 1973 | Nr. 846 / Nr. 847

Fotografia : O. CAHANE

CU PRILEJUL ANULUI NOU

urăm cititorilor și colaboratorilor noștri noi succese în muncă, sănătate și fericire!

ROMÂNIA ANUL XXX

Anul 1974, în care vom păși nu peste multă vreme, va marca împlinirea a 30 de ani de la insurecția națională antifascistă armată din august 1944. O aniversare cu profunde rezonanțe în conștiința obștei românești, în conștiința fiecăruia dintre noi. Din perspectiva acestui arc de timp pe care l-am străbătut de la eliberarea țării, putem scruta și mai bine substanța faptelor măreți la care am fost martori și participanți, putem aprecia cu luciditate imensele mutații care s-au produs în structura societății noastre. Preluînd puterea din mîna claselor exploatatoare, muncitorii, în alianță cu țărănimea, cu intelectualitatea, sub conducerea plină de clarviziune și înțelepciune politică a Partidului Comunist, au pus în fața poporului un țel și un program care au primit în întregime validarea istoriei : desăvîrșirea revoluției burghezo-democratice, înfăptuirea revoluției socialiste. Acești 30 de ani au marcat realizarea imensului patrimoniu de idei pe care mințile cele mai vizionare le-au zămislit de-a lungul timpului.

În momentul în care, la îndemnul și sub conducerea partidului, s-a declanșat procesul revoluționar ce a căpătat treptat o asemenea amploare și profunzime, fizionomia societății românești era croită — o știm prea bine — pe tipare patriarhale ce păreau, dacă nu imuabile, în orice caz greu de schimbat. Actele pregătite și legiferate în această etapă de început răspundeau necesității de a înlătura hotărît tot ceea ce era caduc, tot ceea ce ținea în loc mersul societății, îi frîna cursul. Reforma agrară a desființat cea mai anacronică și mai reacționară dintre clasele sociale — moșierimea — reziduu nefiresc de parazitism social într-o vreme în care, după expresia atît de plastică a lui Eminescu „mun-

Ion PAVELESCU

CONTINUARE ÎN PAG. 2

FOTOGRAFIILE CITITORILOR NOȘTRI

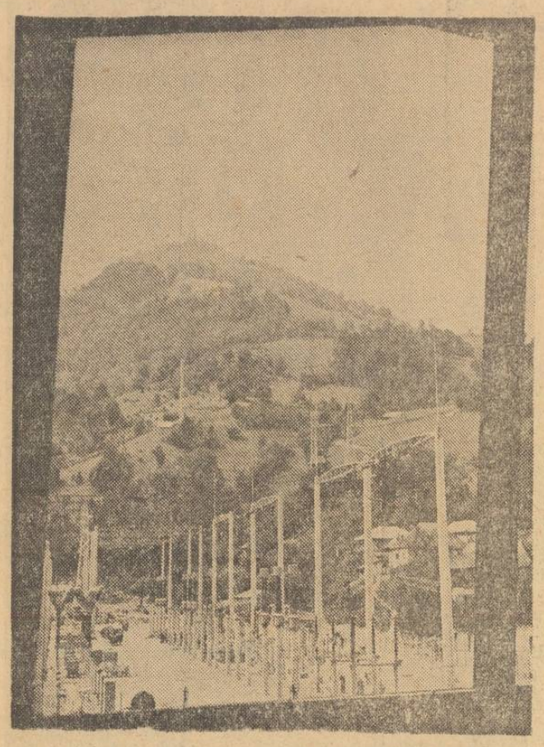

Energii în munți — Adrian SZASZ – București

PESTE CÎTEVA ZILE VA APĂREA

ALMANAHUL MAGAZIN 1974

IUBIRI DE O VIAȚĂ

Interlocutorii noștri în acest dialog despre dragoste de muncă, despre răspundere, despre obligații, împliniri și năzuințe sînt : AUREL BOGHICI, director al Uzinei de mecanică fină din Sinaia, Erou al Muncii Socialiste, MARGARETA KRAUS, primar al orașului Codlea, NICOLAE CIUREA, furnalist la Combinatul siderurgic de la Galați, IOSIF TÖK, lăcătuș de întreținere la uzina Metrom din Brașov, Erou al Muncii Socialiste.

(Relatarea în pagina a 9-a)

REZULTATELE CLASAMENTULUI DE POPULARITATE

(ACTORI DE TEATRU ȘI DE CINEMA, INTERPREȚI DE MUZICĂ UȘOARĂ ȘI POPULARĂ)

ORGANIZAT DE REVISTA ȘI ALMANAHUL „MAGAZIN"

DIN CUPRINSUL REVISTEI

DOI ANI PRINTRE ESCHIMOȘI

Îndrăzneața teorie a unui cercetător român

Cum se explică raportul dintre evoluție și adaptare?

CE SE ÎNTÎMPLĂ ÎN COSMOS

de ing. Dumitru ANDREESCU

membru în Comisia de astronautică a Academiei Republicii Socialiste România

CEI MAI BUNI FOTBALIȘTI ROMÂNI AI ANULUI 1973

ANCHETA REVISTEI „MAGAZIN"

Selecțiuni din PROGRAMUL de ANUL NOU al TELEVIZIUNII

Figura surorii lui Decebal pe Columna Traiană

de prof. univ. dr. docent Radu VULPE

MAGAZIN DE FAMILIE — DOUĂ PAGINI

DOUĂ PAGINI **UMOR**

ROMÂNIA ANUL XXX

URMARE DIN PAG. 1

ca a devenit cea dintîi lege a societății". O însemnătate fundamentală a avut-o, de asemenea naționalizarea principalelor mijloace de producție care a dat noii orînduiri suportul material necesar și a pus bazele formelor de muncă și de conștiință socialiste. În lupta aprigă de clasă, în înclestarea cu forțele potrivnice s-a cimentat și s-a întărit necontenit alianța muncitorească-țărănească, cheia de boltă a noului edificiu social. Prin voința maselor, a fost înlăturată monarhia, s-a creat Republica, s-a edificat un stat nou. Toate acestea au pus premisele descătușării de energii umane capabile să antreneze schimbarea întregii configurații a României. Atunci s-a declanșat acest dinamism economic care echivalează cu redescoperirea de sine și care rezervă României un loc atît de distinct în lumea de azi. După cum arăta nu demult, cu atîta mîndrie patriotică, conducătorul partidului și statului nostru, tovarășul Nicolae Ceaușescu „în perioada postbelică ritmul dezvoltării economice a României s-a situat printre cele mai înalte din lume". În 1974, potrivit cifrelor stabilite în planul unic de stat, ritmul de creștere a producției industriale va atinge 16,7 la sută. Statul alocă anual, în scopul dezvoltării economico-sociale, nu mai puțin de 30—33 la sută din venitul național. Așa a fost posibil ca numai în ultimii trei ani să se construiască și să se pună în funcțiune un număr de 920 de noi capacități industriale.

Promovînd industrializarea, alocînd o mare parte a resurselor sale pentru accelerarea acesteia, pentru construirea de întreprinderi cu un profil modern, România nu-și neglijează cîtuși de puțin agricultura, una dintre ramurile tradiționale ale economiei sale. Așezată pe baze noi, cooperativizată prin liberul consimțămînt al țărănimii muncitoare, organizată pe principii moderne, agricultura românească a lichidat starea de înapoiere care o marca întocmai ca un stigmat și a ieșit la marile orizonturi ale dezvoltării. Anii 1971 și 1972 au făcut să se înregistreze cele mai mari producții de cereale din întreaga noastră istorie. Totuși, partidul, statul apreciază că, în pofida rezultatelor atît de frumoase obținute, dispunem încă de imense posibilități de a spori și mai mult producția de bunuri materiale.

Congresul al X-lea, Conferința Națională din 1972 au fixat noi jaloane în industrie, în agricultură, au propus indici superiori care fără doar și poate vor fi atinși. Una dintre cele mai importante preocupări constă la ora actuală în condensarea timpului, în investirea lui cu funcții și valori superioare. Marea întrecere care s-a pornit din inițiativa organizației de partid a orașului București și care a dobîndit rapid semnificația unui imperativ național reflectă cel mai bine această nevoie de a comprima timpul, nevoie care este atît un deziderat economic cît și o ipostază a conștiinței. Rezultatele înregistrate în 1973, faptul că un mare număr de județe și, printre ele, și Capitala, care dă o cincime din producția industrială a țării, au anunțat încheierea cu zeci de zile mai devreme a planurilor pe primii trei ani ai cincinalului confirmă nu numai justețea orientării ca atare ci și amploarea angajării colectivității noastre în atingerea acestui obiectiv.

Dezvoltarea economiei, faptul că ea a dobîndit și dobîndește tot mai mult atributele moderne așteptate, s-au repercutat — și de altfel acesta era și scopul urmărit — în plan social. Pe măsura edificării industriei, un număr tot mai mare de oameni ai muncii de la sate au acostat la cheiul orașelor, au fost absorbiți de noile întreprinderi, de pleiada de șantiere care apar pretutindeni. Astfel, clasa muncitoare a crescut rapid din punct de vedere numeric. Tînără, animată de o puternică conștiință a valorii de sine, ea își exercită cu demnitate și destoinicie rolul conducător în societate și se constituie în factorul principal, în promotorul activ al întregului proces de înnoire pe care-l cunoaștem. O fizionomie nouă are astăzi și țărănimea. Muncind în mari unități de tip socialist, folosind utilaje moderne, însușindu-și întinse cunoștințe de specialitate, ea se conturează ca o clasă cu o concepție avansată, atașată puternic principiilor emancipatoare care animă întreaga societate. Partidul nostru s-a preocupat cu deosebită grijă de antrenarea în munca de realizare a imenselor proiecte ce confruntă societatea noastră și a intelectualității. Dispunînd pentru prima oară de condiții propice pentru a se manifesta plenar, de a-și pune în practică ideile, de a elabora la o scară pe care n-au cunoscut-o niciînd înaintașii, intelectualitatea și-a adus și-și aduce contribuția la realizarea tuturor valorilor care dau relief avuției naționale. Sintetizînd puțin, se poate spune deci că unei structuri omogene, în zona economică, îi corespunde din ce în ce mai mult o omogenizare și în domeniul social. Este, dealtfel, unul dintre țelurile implicite și explicite ale politicii partidului nostru.

Dar, asumîndu-și sarcina istorică de a transforma din temelii societatea, de a-i modela chipul în conformitate cu principiile marxist-leniniste, de a înălța o orînduire bazată pe justiție socială, partidul nu a scăpat din vedere nici un moment că — spre a parafraza expresia celebră a unui mare gînditor român — „la vremuri noui se cer oameni noi". Operei atît de complexe, atît de delicate a schimba conștiința oamenilor, de a o despovăra de servituțile cu care o încărcase vechea orînduire, de a o racorda la actualele cerințe și exigențe, partidul i-a consacrat și îi consacră o activitate stăruitoare. Niciodată nu au existat ca acum atîtea posibilități, la îndemîna tuturor, pentru învățămînt, pentru instruire, pentru înavuțirea minții și sufletului cu tot ceea ce a creat mai bun și mai valoros umanitatea. Dezvoltarea personalității umane, în viziunea partidului nostru implică o receptivitate continuă la comandamentele sociale ce ne stau în față, spirit revoluționar, capacitate de dăruire, abnegație civică. Este de la sine înțeles că toate acestea nu pot să fie decît rodul unei asidue preocupări de educație și autoeducație. Unanimitatea cu care oamenii muncii — muncitori, țărani, intelectuali, români, maghiari, germani deopotrivă — răspund sarcinilor stabilite pentru etapa actuală de către partid, demonstrează cu prisosință nu numai existența unei puternice conștiințe socialiste ci și rolul tot mai pregnant de forță motrice a progresului nostru social pe care acesta îl joacă.

După 30 de ani de la eliberare, țara noastră se înfățișează mai puternică și mai prosperă decît oricînd în istoria ei. Pe țăria operei pe care o edifică — societatea socialistă multilateral dezvoltată — se sprijină autoritatea tot mai mare de care ea se bucură pe arena internațională. România socialistă promovează și reafirmă, prin exponentul său cel mai autorizat, tovarășul Nicolae Ceaușescu, principiile respectării suveranității și independenței naționale, neamestecului în treburile interne, colaborării și cooperării reciproc avantajoase, principii nobile care au dobîndit și dobîndesc o tot mai largă notorietate.

Întrînd în anul al 30-lea de la eliberarea sa, țara noastră face dovada peremptorie a capacității constructive, a forței de creație cu care a fost înzestrat din veac poporul român și care și-a putut dobîndi strălucirea și recunoașterea în acest nou ev social, în anii socialismului, sub conducerea glorioasă a Partidului Comunist Român.

Ion PAVELESCU

FOTOGRAFIILE CITITORILOR NOȘTRI

Arhitectură gălățeană — Dumitru ALDEA — Galați

Hei, cum mai trec anii!

Albă ca o mireasă, colonia de la Puru. Sub streșinele ei, valea albă a Lotrului și peste coamele caselor, coamele albe ale munților. „Hei, cum mai trec anii, nu era nimic — nimic aici, barajul iată-l este gata, prima iarnă care trece peste barajul implinit, primul nostru Revelion pe coronamentul barajului" — *își deapănă un gînd SANDA NICOLAU, de la laboratorul de betoane.*

Barajul. O navă uriașă ancorată la hotarul albastru dintre marea de apă și marea de omăt. Nu poartă marele pavoaz. Nici măcar marinarul de cart nu se vede. O corabie ajunsă la destinație, de pe care a coborît întregul echipaj. Sărbătorile sînt ale oamenilor. Lucrurile nu au sărbători. Pe barajul acesta s-au sărbătorit multe evenimente care erau tot atîtea succese ale constructorilor. Dar toate acestea au intrat în amintire. Au rămas în jurnalul de bord al barajului, care și-a închis ultima filă, o dată cu prima zăpadă din această toamnă. Maurul și-a făcut datoria. Maurul a plecat. Pentru prima oară de cînd au apărut oamenii în aceste locuri noaptea de Anul nou ar putea să treacă fără oameni la bordul barajului.

Dacă... Dacă niște băieți de la buldozere nu s-ar fi înțeles ca la miezul nopții să se afle aici cu o sticlă de șampanie pe care s-o spargă de coastele barajului cum se obișnuiește la inaugurarea navelor. Poate că au să se ducă. Poate că nu au să se ducă. Acesta nu mai este decît un fapt divers, plin de poezie și cu șanse de nostalgii, oricum venit după ce cronicarul anonim a dat la legat și la pecetluit letopisețul barajului de pe Lotru.

Ei, cum mai trec anii... „Cîte revelioane ai petrecut, dumneata, Sanda Nicolau"? „Cum să le număr? Revelioanele care le-am petrecut eu sau care m-au petrecut ele pe mine? Revelioanele mele nu sînt egale cu anii mei, pentru că de multe ori au trecut peste mine aproape fără să le știu". „*Dintre cele pe care le știi, cîte au fost în munți?*" „Multe, foarte multe, revelioanele Bicazului, ale Argeșului, ale Lotrului, plus unul pe Someș, stai să le număr..." „*Care a fost cel mai vitreg pentru dumneata, Sanda Nicolau, și care a fost cel mai fericit?*" „Cel mai vitreg și cel mai fericit (știu eu dacă acești termeni îl pot cuprinde exact?) a fost unul singur, două într-unul (pentru mine o sută sau o mie), a fost revelionul anului 1969. Revelionul nostru de pîine și de motorină". „*Revelionul vostru de pîine și de motorină*"? „Pe 28 decembrie a început să ningă. Dar știi cum? Închipuiește-ți o ploaie torențială, o rupere de nori, dar cînd în loc de ploaie cade din cer zăpadă. Venea zăpada din cer în vălătuci, plecai cu ea de aici la glezne și ajungeai pînă acolo (arată cu mîna o cabană) cu ea pînă la genunchi. Și sigur, ne-am înzăpezit. În ajunul Anului nou cînd toate gospodinele din lume se ocupă de torturi și cozonaci, la noi se punea problema pîinii și a motorinei".

Spre colonia blocată de la Puru a pornit din Voineasa, prin stihiile dezlănțuite, cale de 30 de kilometri, o caravană de mașini cu pîine și motorină, încadrată de buldozere cu pluguri, de oameni cu lopeți și tîrnăcoape. Alți oameni, cu buldozere, cu lopeți și tîrnăcoape, au pornit în întîmpinare dinspre baraj. Bătea în ei vîntul și zăpada cu polei și gheață. Cînd în stînga, cînd în dreapta, cînd de ambele părți, prăpastii fără fund...

Oamenii barajului au avut de Anul nou pîine și motorină. „Întreabă pe cine vrei — zice *Sanda Nicolau, de la laboratorul de betoane al barajului* — întreabă pe cine vrei, nimeni n-o să spună că a avut alt revelion mai fericit. Dacă înțelegi, nu e vorba numai de căldură și de pîine — cînd le-am avut parcă am și uitat de ele — ceea ce ne-a făcut fericiți, ăsta e cuvîntul potrivit, era că, uite, cei de afară s-au gîndit la noi și au acționat, au făcut tot ce le-a stat în putință și au reușit să ne aducă bucuria de care aveam nevoie."

Albă ca o mireasă iarna în Munții Lotrului, la baraj.

Marin IONIȚA

FOTOGRAFIILE CITITORILOR NOȘTRI

O zi la schi — Mircea BERBECAR — București

Florile Hunedoarei

Deși oțelarii au realizat planul cu 26 de zile mai devreme, în ziua cînd i-a vizitat reporterul erau supărați. De ce?

Schimbul de dimineața începuse numai de cîteva minute. Oțelarii se aflau la posturi, iar pe diagrama muncii nu se înregistrase nimic deosebit. Undeva într-un birou de la marginea platformei, „tensiunea" era însă foarte ridicată. Șeful oțelăriei întrebase supărat: „Cum s-a întîmplat? De ce n-ați fost atenți?" Oamenii care trebuiau să răspundă la aceste întrebări găseau destul de greu cuvintele potrivite ori ezitau, intenționat, să le găsească. Fiecare știa foarte bine că în asemenea cazuri justificările n-au nici un rost. Datorită anumitor greșeli s-a elaborat o șarjă de calitate inferioară. Poate că altă dată „incidentul" ar fi trecut neobservat, ori nu se făcea atîta tărăboi. Acum însă nu se iartă nimic. Toate colectivele de muncă din Combinatul siderurgic de la Hunedoara sînt hotărîte să răspundă în mod exemplar sarcinilor trasate de conducerea partidului și desfășoară o muncă responsabilă pentru ridicarea performanțelor calitative ale metalului și pentru creșterea eficienței economice. **În cele aproape 36 de luni care au trecut din acest cincinal oțelarii hunedoreni au asimilat 65 de noi mărci de oțel și au produs, peste sarcinile stabilite, metal din care se pot fabrica mai mult de 50 000 de tractoare.** Din acest frumos buchet de realizări multe „flori" aparțin colectivului de muncă de la oțelăria electrică a combinatului. Exact cu un an în urmă mai mulți oțelari mi-au spus cu toată certitudinea că anul 1973 va fi un an al recordurilor în care se vor obține cele mai valoroase succese din istoria oțelăriei. Munca și hărnicia lor au confirmat previziunea cuvîntului. Zilele trecute, maistrul principal **NICOLAE AVRAMESCU**, secretar al Comitetului de partid de la oțelăria electrică, ne-a declarat pe un ton obișnuit:

— Să știți că n-am făcut minuni dar ne-am îndeplinit datoriile. Colectivul oțelăriei noastre și-a mărit de cîteva ori angajamentul pe anul 1973, iar în 11 luni am dat mai mult de 4 000 tone de metal peste prevederile planului Prin reducerea consumurilor specifice s-au realizat importante economii bănești.

Nicolae Avramescu vorbea foarte degajat despre munca unor oameni care poresc puterea și renumele oțelului românesc și nu folosea gradul superlativ al adjectivelor pentru a sublinia importanța succeselor. La fel ca mulți alții, omul acesta s-a obișnuit atît cu bucuriile izbînzilor, cît și cu necazurile greutăților, pentru că el a crescut odată cu oțelăria, odată cu marele combinat și odată cu republica noastră.

Pe măsura înaintării pe drumul socialismului țara noastră avea nevoie de oțeluri speciale, iar oamenii au înțeles cuvîntul partidului și au creat noile cuptoare în care se produc oțeluri cu caracteristici superioare. Pentru fabricarea acestor oțeluri au crescut și s-au format oameni care sporesc puterea și valorile metalului. Cu 14 ani în urmă **ȘTEFAN POPESCU** era simplu țăran într-un sat din Oltenia, iar acum este prim topitor la un cuptor electric de 20 de tone. Pătrunderea lui în rîndurile siderurgiștilor i-a schimbat radical concepția despre muncă și viață. Mereu are impresia că a făcut prea puțin, mereu se străduiește să fie în fruntea întrecerii. Undeva, tot la oțelăria electrică a Hunedoarei, lucrează lăcătușul **CONSTANTIN POPESCU**. Captivat de munca pentru producerea oțelurilor speciale Ștefan Popescu a ținut ca și feciorul său să fie lîngă el. Acum tatăl și fiul muncesc la aceeași oțelărie. Amîndoi sînt stimați de colectiv și cu greu s-ar putea stabili care-i cel mai harnic dintre ei. Dar cînd este vorba despre hărnicie și pricepere ar trebui să fie amintite multe nume de oameni de la oțelăria electrică După cum se știe, conducerea partidului a stabilit un complex de măsuri pentru folosirea rațională a energiei și combustibilului și a chemat întregul popor să contribuie la rezolvarea acestei importante probleme economice și sociale. Oțelarii răspund prin fapte de prestigiu la această chemare. **Prim topitorul GHEORGHE OBÎRȘAN din schimbul C a lansat inițiativa: „Fiecare echipă să dea zilnic 500 tone de oțel peste plan și cu energie electrică din economii!" În cîteva zile toate echipele din oțelărie s-au angajat să urmeze exemplul lui Obîrșan. Efectul? În luna noiembrie s-a redus consumul de energie electrică cu 17 kWh pe tona de oțel.** Fără îndoială, că nu s-au epuizat rezervele care există pentru reducerea consumului de energie, dar inițiativa amintită a răscolit ambițiile oțelarilor și se afirmă ca un început bun. De fapt, colectivul de la oțelăria electrică se afirmă și cu alte fapte lăudabile. **Muncitorii, tehnicienii și inginerii de la laminorul de 800 milimetri, care se află alături de oțelărie, au luat inițiativa să laimineze în fiecare schimb cel puțin un lingou peste plan. „Fabricanții" de oțeluri speciale și-au analizat posibilitățile din alte unghiuri. În ultimă instanță ei au hotărît că în fiecare lună să elaboreze cel puțin o șarjă cu feroaliaje din economii. Inițiatorii acestei acțiuni s-au gîndit, în primul rînd, la marile cheltuieli care se fac pentru procurarea feroaliajelor, la faptul că se pot economisi importante valori materiale.**

Colectivul de muncă de la oțelăria electrică a combinatului hunedorean trebuie să producă oțeluri speciale care sînt mult solicitate în industria petrolieră, la fabricarea autoturismelor, în industria constructoare de mașini și în alte domenii importante ale economiei naționale. Majoritatea oțelarilor și-au demonstrat practic calitățile de făurari pricepuți de metal. Anul trecut, cînd am mai scris despre ei, i-am denumit „maeștri ai oțelurilor tari". Poate că este puțin spus față de ceea ce realizează. **Anul acesta numai colectivul oțelăriei electrice a realizat peste prevederile planului de 8 ori mai mult decît a produs Hunedoara în tot anul 1938. Reține în mod deosebit atenția, preocuparea muncitorilor, tehnicienilor și inginerilor pentru ridicarea valorilor calitative ale metalului.** La oțelăria electrică s-au asimilat și se produc mai multe mărci de oțel pentru rulmenți, pentru sape de foraj, pentru diverse instalații care trebuie să reziste la agenții corozivi etc. La cuptoarele electrice s-au făcut și cuptoarele în care se face experiențe îndrăznețe care au ca scop folosirea cu maximă eficiență a materialelor scumpe și fabricarea unor oțeluri cu însușiri calitative la nivelul celor mai valoroase performanțe mondiale. La începutul acestei luni s-a elaborat o primă șarjă de oțel inoxidabil din sutaje inoxidabile. Prin această încercare reușită s-a identificat o nouă cale pentru recuperarea integrală a nichelului și în parte a cromului din unele sutaje de la laminoare. O șarjă de genul amintit înseamnă economii de 50 000—60 000 lei, iar oțelarii sînt hotărîți să elaboreze cît mai multe șarje care aduc asemenea economii. Acolo pe platforma oțelăriei ni s-au spus numai cuvinte frumoase și respectuoase despre **FLOREA LAUREAN** și **GHEORGHE OBÎRȘAN**, despre **CORNEL DUMITRĂȘEANU** și **NUȚU PETRU**, despre **NISTOR LAZĂR, SILVESTRU STAN** și mulți alții. Interlocutorii mei și-au exprimat însă regretul că nu pot fi amintite numele tuturor. De fapt, în fiecare gram de oțel special există un grăunte din gîndirea, din munca și hărnicia întregului colectiv.

Colectivele de la cele 3 oțelării ale Hunedoarei au realizat planul pe primii trei ani ai cincinalului cu 26 de zile mai devreme. La acest succes de prestigiu un aport însemnat l-au adus oamenii care plămădesc oțeluri speciale. În ziua cînd i-am vizitat, șeful oțelăriei era supărat. Au fost anumite necazuri cu o șarjă, dar nu acesta era motivul esențial. **La fel ca la alte colective din combinat, oțelarii de la oțelăria electrică au hotărît ca în trimestrul IV din anul 1973 să lucreze la nivelul parametrilor pentru anul 1974.** Orice abatere de la buna organizare a producției și a muncii denaturează verificarea minuțioasă a viitoarelor posibilități. Orice abatere este și un motiv de supărare pentru că oamenii care fabrică oțeluri electrice sînt hotărîți ca din prima zi a anului viitor să depășească cele mai prestigioase succese pe care le-au atins pînă acum.

I. COJOCARU

FOTOGRAFIILE CITITORILOR NOȘTRI

Generații... — M. SCHITEANU — com. Coșești, Argeș

PESTE CÎTEVA ZILE APARE

ALMANAHUL MAGAZIN 1974

DE VÎNZARE LA TOATE CHIOȘCURILE ȘI LIBRĂRIILE

SĂPTĂMÎNA LA TELEVIZIUNE

DUMINICĂ 23 DECEMBRIE

PROGRAMUL I: 8,00 Bună dimineața; 8,30 Cravatele roșii; 9,25 Film serial Daktari; 9,50 Viața satului; 11,00 Emisiune în limba maghiară; 12,30 De strajă patriei; 13,00 „Parada șlagărelor" — muzică ușoară; 13,20 Citeva minute cu Cosma Brașoveanu; 13,26 O tinără interpretă a cîntecului dobrogean; 13,34 „Cine-i ultimul"? — moment umoristic; 13,40 Prime audiții de muzică ușoară; 13,53 La vînătoare... 14,05 Teatru scurt: „Moștenitorii" de Dan Tărchilă. 14,17 „Piloți și pescărași"; 14,30 Voci tinere; 14,34 „Ce vrăji a mai făcut nevasta-mea" — comedie cinematografică. 15,00 Invitata emisiunii: Valli Niculescu; 15,07 Secvențe filmate la Kiev; 15,14 Doi arhitecți și un pic de muzică ușoară — program muzical-distractiv; 15,35 Magazin sportiv: Retrospectivă internațională 1973; 17,00 Filmul serial „Pistruiatul"; 17,35 Concurs coral interjudețean; 19,00 Lumea copiilor; 19,30 Telejurnal; 20,10 Noroc bun! — Reportaj din Valea Jiului; 20,35 Filmul artistic „Partenerul" Premieră pe țară; 22,05 Telejurnal. **PROGRAMUL II:** 11,00 Concertul orchestrei simfonice a Filarmonicii „George Enescu". Dirijor Carlo Zecchi (Italia). Solist Vlad Conta. În program: Beethoven — Concertul nr. 5 în mi bemol major pentru pian și orchestră ● Schumann — Simfonia a IV-a în re minor. În pauză: Viața muzicală în actualitate; 20,10 Filmul serial pentru copii „Grăsunul"; 20,40 Panoramic științific. Din sumar: Flotația de la Tarnița ● Luna la ora cunoașterii ● Ce este cromatografia? ● Caleidoscop; 21,05 Selecțiuni din opera „Così fan tutte" de W. A. Mozart; 22,00 Filmul serial „Brett și Danny".

LUNI — 24 DECEMBRIE

PROGRAMUL I: 17,30 Curs de limbă franceză; 18,00 Telex; 18,05 Avanpremieră; 18,10 Azi, județul Satu-Mare; 18,25 Un interpret al cîntecelor muntenești; 18,35 Revelionul în... familie; 18,55 „Pontica '73" Ansamblul Teatrului „Fantasio" prezintă cîntecele premiate la ediția din această toamnă a tradiționalului festival cultural-artistic de la Constanța; 19,20 1001 de seri; 19,30 Telejurnal; 20,00 Cîntecul săptămînii: „Ești, țara mea un cîntec". Muzica Titel Popovici. Text Iancu Șerban; 20,05 Răspunsuri vechi, răspunsuri noi. Pe urmele anchetelor noastre din 1973: 20,40 Revista literar-artistică TV.: „Literatura științifico-fantastică sau realismul viitorului", „Pledoaria imaginii plastice pentru secolul XXI"; Colecția „Fantastic-Club", „H. G. Wells" la Timișoara și „Solaris" la București — două cenacluri românești de literatură științifico-fantastică; Compozitorul Ștefan Zorzor și anticipația în muzică; „Dialog cu mine însumi"; Sugestia dansului; 21,25 Romanul foileton „Pot Bouille" după Emile Zola. Episodul I; 22,20 24 de ore. **PROGRAMUL II:** 20,00 Medalion Titiana Mihali; 20,20 Teleenciclopedia; 21,00 Istorie la Dunărea de jos; 21,15 Telex; 21,20 Seară de muzică de cameră cu soliștii finlandezi Arto Vähälä — pian și Heikki Toivanen — bas bariton. În program: Bagatele pentru pian de Joonas Kokkonen ● Cîntece finlandeze în prelucrarea lui Toivo Kuula ● Lieduri de Hugo Wolf; 21,45 Cărți și idei.

MARȚI — 25 DECEMBRIE

PROGRAMUL I: 9,00 „Cele 12 luni ale anului" de S. Marșak; 10,00 Telex; 10,05 Avanpremieră; 10,10 Revista literar-artistică TV; 10,55 Film serial „Omul din curtea de trecere"; 12,00 Telejurnal; 16,00 Lecții TV. pentru lucrătorii din agricultură; 17,30 Curs de limba germană; 18,00 Telex; 18,05 Cum vorbim; 18,20 Emisiune de actualitate muzicală; 18,45 Anuar economic TV. (I); 19,05 Cîntă Benone Sinulescu; 19,20 1001 de seri; 19,30 Telejurnal; 20,00 Cîntecul săptămînii; 20,05 „...ESCU" de Tudor Mușatescu; 21,50 Vedete internaționale. Mina, Lili Ivanova, Hary Belafonte, Rickie Roberts, Gilbert Bécaud, Karina, Olivia Molina; 22,15 24 de ore: România în lume. **PROGRAMUL II:** 20,00 Filmul serial Daktari; 20,25 Municipalitatea răspunde bucureșteanului; 20,45 Muzică ușoară din Turcia; 21,10 Finlanda — țara celor 1 000 de lacuri; 21,35 Telex; 21,40 Roman foileton Goya.

MIERCURI — 26 DECEMBRIE

PROGRAMUL I: 9,00 Telegimnastică; 9,15 Muzeul satului; 9,30 Limba noastră; 9,45 Cîntă Ansamblul „Ciocîrlia"; 10,00 Telex; 10,05 Avanpremieră; 10,10 Revista literar-artistică TV; 10,55 Film serial „Omul din curtea de trecere"; 12,00 Telejurnal; 16,00 Lecții TV. pentru lucrătorii din agricultură; 17,30 Curs de limba germană; 18,00 Telex; 18,05 Cum vorbim; 18,20 Emisiune de actualitate muzicală; 18,45 Anuar economic TV. (I); 19,05 Cîntă Benone Sinulescu; 19,20 1001 de seri; 19,30 Telejurnal; 20,00 Cîntecul săptămînii; 20,05 „...ESCU" de Tudor Mușatescu: 21,50 Vedete internaționale. Mina, Lili Ivanova, Hary Belafonte, Rickie Roberts, Gilbert Bécaud, Karina, Olivia Molina; 22,15 24 de ore: România în lume. **PROGRAMUL II:** 20,00 Filmul serial Daktari; 20,25 Municipalitatea răspunde bucureșteanului; 20,45 Muzică ușoară din Turcia; 21,10 Finlanda — țara celor 1 000 de lacuri; 21,35 Telex; 21,40 Roman foileton Goya.

JOI — 27 DECEMBRIE

PROGRAMUL I: 9,00 Curs de limbă engleză; 9,30 Curs de limbă germană; 10,00 Telex; 10,05 Cărți și idei; 10,35 Telecinemateca; 12,10 Telejurnal; 16,00 Teleșcoală; 16,25 Histria, Adamclisi, Sarmizegetusa — Régia; 17,30 Emisiune în limba maghiară; 18,30 Telex; 18,35 Din țările socialiste; 18,45 Universitatea TV: Școala și societatea; Civilizația arabă în Occidentul Mediteranei; Veacul al XV-lea în Țările Române; 19,20 1001 de seri; 19,30 Telejurnal; 20,00 Cîntecul săptămînii; 20,05 Turneul emblemelor. Itinerar patriotic pentru tineret. Concurs închinat celei de-a XXX-a aniversări a eliberării patriei de sub jugul fascist. Organizatori: C.C. al U.T.C. și Redacția emisiunilor pentru tineret. Etapa I: participă echipele reprezentative ale județelor Brăila, Galați, Ialomița și Tulcea Transmisiune directă de la Sala sporturilor din Constanța; 21,10 „De joi pînă joi". O agendă a evenimentelor din viața tineretului; 21,15 Semnătura noastră în cronica anului 1973. Film documentar sintetizînd contribuția generației tinere a organizațiilor U.T.C., la succesele dobîndite în acest an; 21,40 Gala locurilor I. Cîntece premiate în emisiunea Tele-Top '73. Vă veți întîlni cu: Angela Similea, Ileana Popovici, Erica Jozsa, Mihai Constantinescu, Cornel Constantiniu, George Nicolescu, Nicolae Alifantis, Carol Horvath și Folk grup Thalia; 22,15 24 de ore. **PROGRAMUL II:** 17,30 Telex; 17,35 Filmul pentru copii „Lumea animalelor". Coproducție româno-franceză (desen animat de lung metraj); 18,45 Cîntece și jocuri populare; 19,00 Acolo unde ne așteaptă oamenii; 19,20 1001 de seri; 19,30 Telejurnal; 20,00 Concert de muzică simfonică românească contemporană. În pauză: Bucureștiul necunoscut; 22,05 Terra '73: Cărbunele — o revenire spectaculoasă în actualitatea energetică.

VINERI — 28 DECEMBRIE

PROGRAMUL I: 9,00 Curs de limbă franceză; 9,30 Curs de limbă rusă; 10,00 Telex; 10,05 Medalion Titiana Mihali; 10,25 Desen animat; 10,35 Virstele peliculei: Laboratorul de miracole: Palmares — Cannes 1962; Cineghicitoare, Lecturi cinematografice, Un nume pe generic — Shirley Mac Lane; 12,00 Telejurnal; 16,00 Snoave cu măști. Spectacol realizat de Teatrul „Ion Creangă"; 17,30 Curs de limbă engleză; 18,00 Telex; 18,15 La volan; 18,30 Stadion; 18,50 Anuar economic TV.; 19,10 Muzică populară; 19,20 1001 de seri; 19,30 Telejurnal; 20,00 Cîntecul săptămînii; 20,05 „Republică numită România" — spectacol literar-artistic consacrat aniversării Republicii. Versuri de A. E. Baconsky, Mihai Beniuc, Constanța Buzea, Nicolae Dragoș, Ion Gheorghe Horvath Imre, Gabriela Melinescu, Dan Mutașcu, Vasile Nicolescu, Aurel Rău, Alfred Margul Sperber; 20,35 Filmul artistic „Agentul nr. 1"; 22,05 24 de ore. **PROGRAMUL II:** 20,00 Noroc bun!; 20,20 Muzica românească în lume; 20,40 Telex; 20,45 Răspunsuri vechi, răspunsuri noi; 21,20 Discul românesc în 1974 — Muzica ușoară pe meridiane; 21,40 „Monumentul" de Leonid Andreev. Premieră pe țară.

SÎMBĂTĂ — 29 DECEMBRIE

PROGRAMUL I: 9,00 Lumea copiilor; 9,30 Nicolae Teclu; 10,00 Telex; 10,05 Selecțiuni din emisiunea „Cîntare patriei"; 10,45 Biblioteca pentru toți: Mihail Sadoveanu; 11,30 Ritmuri vrincene; 12,00 Telejurnal; 16,00 Telex; 16,05 Caleidoscop cultural-artistic. Emisiune de informație și actualitate literară, teatrală, cinematografică și plastică; 16,25 Avanpremieră; 16,30 Emisiune în limba germană; 18,15 Ansambluri folclorice; 18,45 Teleglob: Havana — capitala Cubei libere; 19,00 Treizeci de ani de muncă la I.O.R.; 19,20 1001 de seri; 19,30 Telejurnal; 20,00 Cîntecul săptămînii; 20,05 Teleenciclopedia: Tezaur; Parc-zoo; Schi; 20,50 Serialul „Brett și Danny"; 21,40 Autograf muzical Mireille Mathieu; 22,20 Telejurnal. **PROGRAMUL II:** 16,00 Serialul „Omul din curtea de trecere". Episodul III; 17,10 Întrebări și răspunsuri; 17,40 Telex; 17,45 Cinematografia indiană (1945—1973).

JURNAL HELLENIC (XXVII)

DANS GREC

de Pop SIMION

Într-o enciclopedie a dansului ar trebui să figureze, indiscutabil, cartierul Plaka din bătrîna Athenă, locul acela căptușit cu taverne, hrube labirintice, bombe și circiumioare parașutate de Dionyssos pe versantul sudvestic al Muntelui Sacru, sub Akropole, spre a perpetua numele zeului petrecăreț.

Știam, încă înainte de a ajunge aici, că dansul grec curge inegal, bolovănos, cu lentori sau involburări debordante, cu candori și surprinzătoare încrîncenări, adică un dans coborît în toate celulele, dans trăit pînă în fibră, dans rău, dans durut, dans imprevizibil, de totală posesiune, de unde și frenezziile stranii (dans a la Zorba) care îl particularizează puternic. Dansul grec e dans grec. Știam toate acestea. Dar îl suspectam (sincer să fiu) de exotism facil, de încărcătură și fastidioase puneri în scenă, spre a-l face „voit tare", să-l șocheze pe privitor. Nu este adevărat. În Plaka m-am convins de contrariul. Exotismul, strania scriitură vin — nu încape îndoială — din rădăcinile sale antice, splendid prelungite pînă la noi și conservate în Plaka, regat al dansurilor de altădată. Tot astfel se explică filonul de mister, starea de inefabil și hipnoză care bîntuie dansul acesta puternic decantat, transparent și celest, lovit de o sacră nebunie ; sînt elemente care ne conving de originea sa dionysiacă, motiv să ne întoarcem (cu cîteva mii de ani înapoi) în ambianța serbării Triteriul, matrice a dansului popular grec de azi.

E vorba de vestitul ritual bahic, oficiat în anotimpul friguros, pe înălțimi, în decembrie, la poalele Olympului tracic, în cea mai lungă noapte a anului, dedicată lui Dionyssos. Întunericul e fulgerat de torțe aprinse, prăjini în care arde seu de animale. Cete de femei se răspîndesc în spațiul colinat, submontan, strigînd cu toată gura : „Oé ! Oé ! Bromios !", invocație alternată cu cascade de ris zălud, convulsiuni de trup, apeluri, înfrigurata agitație a thyrsurilor (toiege miraculoase înfășurate în iederă și viță de vie). Sînt bacchantele și menadele, care glorifică prin dans, într-o totală rătăcire de minte și incendiu de trup, pe Dionyssos-Bromio („Dezlănțuitul", „Zgomotosul", „Freneticul"), ale cărui slujitoare sînt. Au părul despletit, frunțile împodobite cu iederă și viță de vie, în vreme ce capetele lor se răstoarnă pe spate, într-un necontenit extaz ; iedera mestecată produce, ca și vinul, o stare euforică (un drog al lui Dionyssos, zeul plantelor care îmbată). Juruita noapte este pe deaintregul a lor, a acestor posedate : o umplu cu hora interminabilă, strigînd și cîntînd, acompaniate de flaute, naiuri, timpane și tamburine. Și cum e dansul halucinatelor preutese ? E impulsiv, cu amplitudini și mișcări bruște, pentru că ele se prefac a fi căprioarele urmărite de zeul-vînător. E „subiectul" dansului, tema secretei posesiuni. De aceea, dansul bacchantelor și menadelor se consumă în spațiul liber, deavalma pe stîncile reci și prin văgăuni, colindînd munții împăduriți din Beoția, în goană după animalele de sacrificiu, pe care le sacrifică în plin ritual dansant, le tăvălesc pe ramuri de molid, îngurgitînd carnea aburindă, nepăsătoare că își sfîșie propriile mădulare, ignorînd frigul și durerea, convinse că sîngele pe care îl lasă în urmă — sînge de jertfă ori sînge propriu — satură și învie pămîntul, îl iscă la năvalnica renaștere din primăvară. Dealungul întregului ceremonial sînt însoțite de cortegiul zeesc, adică de Pan, de bătrînul Silen, sfetnicul înțelept al marelui zeu, beat turtă, purtat de un asin, de năstrușnicii satiri (cu cozi și picioare de țap), apoi de lei, tigrii și panterele lui Dionyssos, care mișună tot timpul în teritoriile rezervate pentru ciuleandra de glorie și apocalipsă. Am doi martori pentru cele spuse : sculptorul Scopas a dedicat Triteriului o statuie iar Euripides drama „Bacchantele"...

În taverna în care mă aflu se consumă — pentru a cîta oară ? — dansul epuizant și fanatic, dans nervos și mușcat, exclusiv bărbătesc, plin de bucurie și tumult ; aflu că-i descendent din kordax — dansul însoțitorilor lui Dionyssos — silenii și satirii, fapt care îmi dă strania senzație că instantaneu mă preschimb în cerb, că mulțimea din jur e o ciurdă de țapi, atunci pogorîtă de pe înălțimi, că se perindă pe ring haite de satiri, că Michael din fața mea e însuși Pan, zbenguitor și vivace, strigă „Oé ! Oé ! Bromios !", îl anunță pe Dionyssos, cel cu păr inelat, negru, cu sclipăt albastru, pe care îl vom descrie data viitoare.

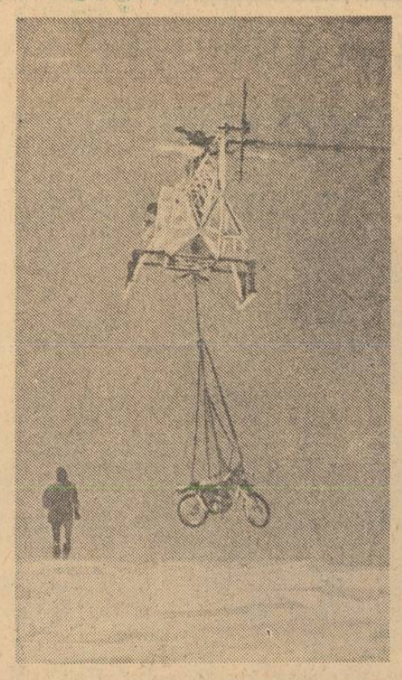

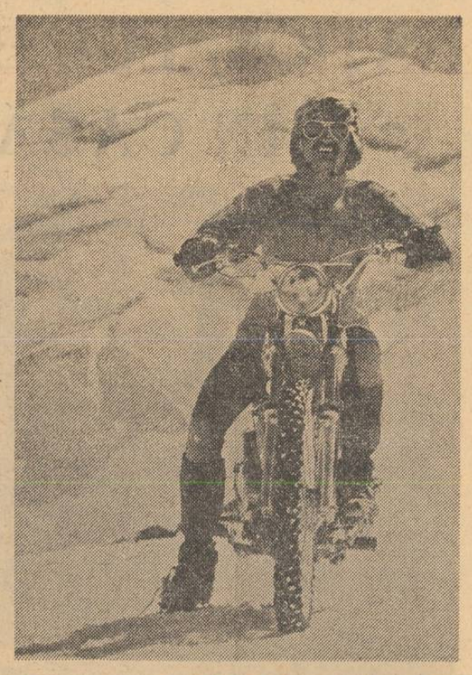

Nu de mult s-a anunțat isprava neobișnuită a unui pasionat sportiv, Patrick Morand, care a coborît cu ajutorul unei motociclete, special echipată și adusă cu un elicopter, vîrful Dome du Gouter din Munții Montblanc, de la cota 4 304 metri pînă la cota 2 817 m. Iată două secvențe ale acestei remarcabile și neobișnuite călătorii.

• DE PRETUTINDENI •

BOLNAVII DE INIMĂ vor putea primi îngrijiri calificate și rapide de la distanță în cazul unor crize, prin intermediul unui simplu telefon, grație unui sistem electronic pus la punct de Uzinele Tesla (Cehoslovacia). Știind că spitalul dispune de respectivul sistem, cel bolnav va ridica receptorul și va forma numărul cunoscut. În același timp va plasa în dreptul inimii un aparat special care va înregistra indicațiile necesare și le va transmite la ordinatorul din spital, prin telefon. Medicul va putea stabili, cu ajutorul ordinatorului, diagnosticul și să recomande cea mai bună îngrijire.

UN FENOMEN foarte interesant constatat în Scoția. Tradiționalul port, denumit kilt, se poartă din ce în ce mai puțin și poate fi văzut numai la anumite festivități. Explicațiile date de specialiști : procurarea acestui original costum național este mult prea costisitoare pentru scoțieni.

DONALD A. CORRELL din New-York, căruia un medic îi spusese că nu mai avea de trăit decît cel mult un an, făcîndu-l ca, după acest diagnostic, să-și dea demisia de la lucru, l-a dat acum în judecată pe ilustrul medic, pentru că au trecut deja trei ani și el e încă în viață. Tribunalul l-a condamnat pe medic să-i plătească despăgubiri.

ARHEOLOGII din Uzbechistan au descoperit în raionul Buhara un templu budist asemănător unei flori din piatră, care se pare că a fost construit în secolele II—IV era noastră.

O INOVAȚIE remarcabilă a fost pusă la punct în S.U.A. Este vorba de tipărirea de periodice și cărți pe role de microfilm sau file transparente, în dimensiuni mult micșorate. Acest proces este utilizat în scopul păstrării unor materiale care ar putea fi supuse altfel deteriorării, într-o formă ce permite reproducerea lor rapidă în tipar.

UN AUTOR american de cărți tehnice de specialitate avea nevoie pentru ultima sa carte de citeva citate din „Călătoriile lui Guliver". Și, probabil, pentru că la tehnică se pricepea mai bine decît la literatură, el a cerut permisiunea să-l citeze pe Swift, într-o scrisoare adresată chiar acestuia, la catedrala Sf. Patrick din Dublin. Actualul decan al catedralei i-a răspuns precum urmează : „Dr. Jonathan Swift a părăsit această lume la 19 octombrie 1745. Nu a lăsat nici un fel de indicație unde să i se trimită poșta. Din acea zi, după cîte știu, nu a mai avut nici un fel de legături nici cu prietenii și nici cu adversarii săi. Unde se află în acest moment, numai Dumnezeu știe. Sînt de părere că puteți cita orice și oricît din opera sa, fără să vă temeți de eventuale neplăceri".

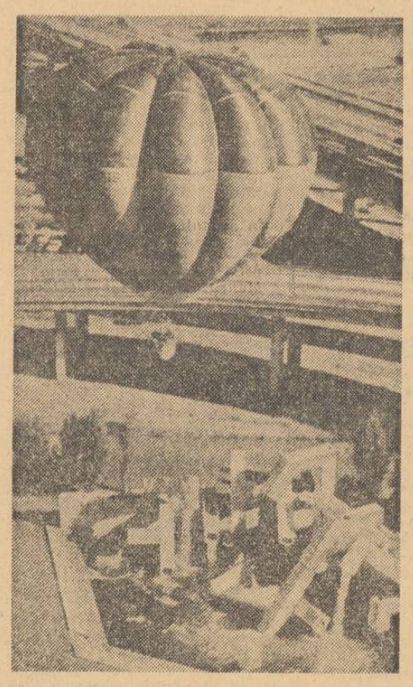

Pentru a călători „liniștit" s-a stabilit că vehiculul ideal este ...balonul. În S.U.A. s-a început mai întîi în glumă, însă de cîțiva ani s-au executat zboruri publicitare care au adus... beneficii. Oamenii doreau să aibă puțină liniște și să respire aer curat. Actualmente, balonul a devenit „hobby-ul" cel mai la modă printre intelectuali și printre cei mulți care au motive serioase să dorească... liniștea.

remember • remember • remember

HAMBURG (II)

Piața centrală a Hamburgului este în realitate nu aceea a Rathausului ci întinderea de apă a Alsterului interior — Binnenalster — plină de ambarcațiile cele mai diverse și asaltată de pescărușii. Aici caută soarele deopotrivă localnicii și turiștii, pe terasele cafenelelor, pe băncile cheiurilor sau ale debarcaderului. Un soare parcimonios și prețuit ca un fruct exotic. Eu însă nu caut soarele în acest sfîrșit de vară ; caut imperceptibila ceață, aburul delicat al Septentrionului în care vibrează spectrul lui, culori pastelate ce se compun și se descompun în aier imprimîndu-și tentele palide pe zidurile clădirilor mari, pe arbori, pe aripile păsărilor, pe fețele oamenilor. Soarele acesta nu cultivă suprafețele ci volumul... poate deaceea puțina pictură a Nordului, caută culoarea în atelierele alchimiștilor sau în lumea nocturnă a mineralelor care-i pasionau pe romantici. Imaginea acestei dimineți petrecute pe Alsterul interior nu are nimic pictural. Îmi rămîne o gamă de impresii fixate pe metal și un sentiment de singurătate euforică, de autarhie lăuntrică reconfortantă. Acolo undeva înăuntrul meu privesc orașul, confruntîndu-i fizionomia cu propriile mele stări de spirit determinate de superbia lui șfidătoare... Der alten Staaten graues Prachtgerüste (*Heinrich von Kleist,* Das Letzte Lied.)... *fastul vechilor țări, bogăția impunătoare, inerția, istoria, angoasele unui sfîrșit de ev... și eu asemeni barbarilor de altădată, risipind o energie a spiritului care poate n-a ajuns încă să-și articuleze pe deplin sensul... singur în acest oraș și ignorat pînă și de indiferența-i încețoșată, încercînd să-i dau replici naive și să sparg somptuoasele oglinzi care-mi refuză chipul... n-am învățat și poate nu voi învăța niciodată catehismul acestei desăvîrșiri ce de pe acum începe a bîntui insomniile celor care-au creat-o, ca o invitație la expiere... cred că voi rămînea totdeauna depozitar al unor neîmpliniri magice menite să constituie, într-o lume amenințată de superlație, un antidot salvator...*

* * *

Această apă domesticită are pe două dintre laturile sale celebrul Jungfernstieg — Neuer Jungfernstieg, *o posibilă via Veneto a Hamburgului, arteră de o irepro șabilă mondenitate unde poți vedea unele dintre cele mai elegante magazine de modă ale Europei, cumulînd tot ceea ce marii campioni în materie dela Paris, din Italia sau Anglia, s-au străduit să imagineze și să propună atenției publicului. Printre pietonii habituali predomină tipul lèche-vitrine și cel ce, după expresia lui Baudelaire „n'a pas d'autre profession que l'élégance". Galantarele sînt cu adevărat irezistibile, capabile să facă delicioase unui Petronius modern chiar atunci cînd ne-ar apărea convertit de oportunitate într-un Anti-Petronius. E și aceasta una dintre plăcerile călătoriei deși o ipocrizie provincială o interzice intelectualului subțire și omului de artă care ar trebui să-și consume voiajul între muzee, monumente și librării, observînd o strictețe de adventist. Am crezut întotdeauna că unui călător — fie și de o infinită subtilitate — nu-i pot fi interzise decît falsele delicii, acelea pe care, neîncercîndu-le în realitate, se străduiește să le mimeze după normele tiranice ale unui prezumtiv* Manual de călătorie subtilă, *produs al snobismului, al prejudecăților și al lecturilor neasimilate... și asemenea* false delicii *aglomerează de atîtea ori muzeele Europei și poluiază atmosfera lor cu reziții de retorică primitivă, cu exclamații de Baedecker... capodoperele trebuiesc degajate periodic de patina falselor admirații și efuziuni ca să-și recapete o identitate mistificată de zelul imprumutat care le maculează... moda însă, fiind în felul ei un act de aproximare a frumosului și de expugnare a inerțiilor vieții cotidiene, nu mi-a repugnat niciodată decît cel mult atunci cînd își anexează domeniile incompatibile ale artei și tinde să proclame dogme estetice... o prefer aici pe Jungfernstieg unde etalajele ei arată încă odată că vitrinele reprezintă un agreabil decor citadin fără de care orașele cele mai frumoase capătă o tentă de cenușă, par adormite și pustii ca niște muzee dezafectate... și mă gîndesc la artiștii de talia unor Pallady, Matisse, Dufy, care n-au ezitat să creeze modele pentru imprimeuri de damă ori pentru stofe de tapițerie... și la Ezra Pound care-l invocă în unul din poemele sale* (Pisan Cantos, *LXXXI) pe un celebru croitor parizian fie și polemizînd cu el... un lucru frumos, în orice domeniu, e întotdeauna binevenit... e și aceasta una dintre plăcerile călătoriei, plăcerea de a vedea vitrine superbe, plăcerea nimicurilor agreabile, a artizanatului anodin care te sustrage și te odihnește fără să atenteze în nici un fel la preocupările cele mai înalte ale cuiva... într-un secol cînd prostul gust poate beneficia de uriașele posibilități de proliferare ale industriei, nu-mi este indiferent aspectul vitrinelor... poate și deaceea într-o după amiază cu soare brumat în albastru, mă plimb cu plăcere pe Jungfernstieg...*

a. e. baconsky

CELE ȘASE... ACOPERIȘURI DIN SIDNEY

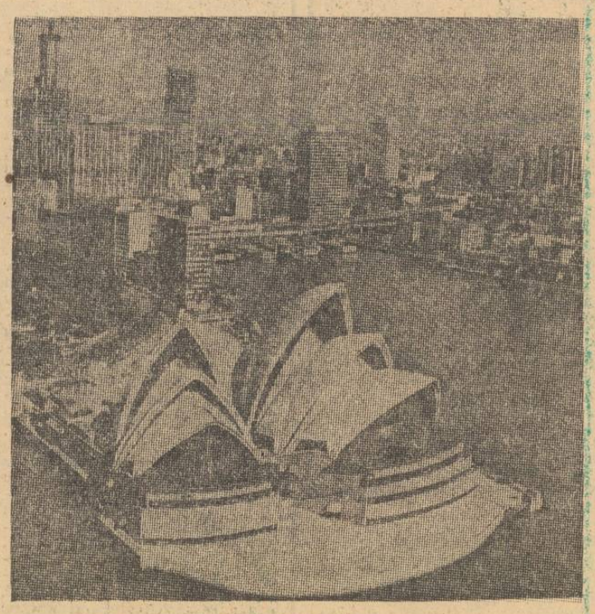

Opera din Sidney

Răsărită în peisajul magnific al portului, ale cărui contururi se pierd la ceasul începerii spectacolelor în lumina aurului crepuscular, Opera din Sidney și-a deschis porțile la 20 octombrie cu un concert de gală, în prezența a 2 800 de invitați, între care și regina Angliei. Formele giganticei clădiri, proiectată de arhitectul danez Jorn Utzon, căutător febril de soluții inedite, se inspiră într-o oarecare măsură din vestigiile culturii maya și aztece, fiind o izbutită îmbinare de grandoare și simplitate, ce țîșnește parcă din limpezimea și transparența apelor mării. Construirea ei a durat paisprezece ani și depășește, prin proporții, dimensiunile unui teatru de operă oricît de mare. E mai degrabă un centru de cultură, un palat uriaș al tuturor artelor, destinat să se transforme cu timpul, cel puțin într-o anumită proporție, în muzeu și în antologie a artei și culturii australiene.

Sub cele șase acoperișuri, înălțîndu-se pînă la 74 metri deasupra nivelului mării, centrul cultural din capitala Australiei adăpostește o sală de concert, un teatru de operă cu 1 600 de locuri, un teatru de cameră cu 440 de locuri, o sală de recitaluri, un cinematograf, numeroase cabine individuale și săli de repetiții pentru orchestră, cor și balet, săli de expoziții, un restaurant, o duzină de baruri, holuri, terase, încăperi de mărimi variate și, totodată, variabile prin pereții lor mobili, înzestrate cu utilajul necesar unor conferințe și congrese internaționale. În cele aproape o mie de încăperi ale clădirii încap peste șapte mii de persoane. Interiorul e dominat de lemn, pereții au o nuanță cărămizie, scările și marmora sălilor sînt acoperite cu mochete și covoare în diferite nuanțe de albastru. Fiecare fotoliu este prevăzut cu un dispozitiv hidraulic, care controlează ridicarea și coborîrea scaunelor, eliminînd orice zgomot.

Acoperișurile sînt îmbrăcate în peste un milion de cahle, în care se oglindesc reflexele cerului și ale mării înconjurătoare. Deschiderea dintre acoperișuri e umplută prin mari geamuri de sticlă, avînd o suprafață de 6 700 metri pătrați, a căror fabricare și instalare a durat opt ani !

Instalațiile și aparatele de scenă constau din aproximativ 175 de aparate și sisteme speciale, fiind confecționate din 850 tone de oțel. Comanda lor este în întregime automatizată și se pot manipula atît centralizat, cît și descentralizat. Costul clădirii finisate se ridică la aproape o sută cincizeci de milioane de dolari S.U.A., obținuți în bună parte prin loteria de stat australiană, deosebit de populară pe întreg continentul.

În interiorul Operei din Sidney vor fi amenajate camere memoriale sau expoziții permanente ale marilor artiști ai Australiei între care cîntărețele Nellie Melba și Joan Sutherland, compozitorul Percy Grainger, balerinul Robert Helpman. Spectacolele și concertele au și intrat în ritmul normal, în imensa construcție ce se profilează pe pădurea zgirie-norilor, emanînd o grandoare luminoasă, ca un decor de uriași ce se joacă cu blocuri colosale de beton, sticlă și oțel.

Elizabeth Clifford (50 de ani) din Londra a fost victima unui accident de automobil, care s-a încheiat fără urmări grave. Totuși, spre stupefacția generală, mai ales a medicilor, accidentul a avut o urmare mai puțin obișnuită. De fiecare dată cînd sărută pe cineva (soțul, cei patru copii, rude, prieteni) cel sărutat de Elizabeth Clifford primește și o... ușoară descărcare electrică ! Cu toate analizele la care a fost supusă, misterul acestei descărcări electrice n-a putut fi descoperit.

JOHN WELCH, un englez de 32 ani, cetățean din Birmingham-Anglia, care voia să scape cu orice preț de soacră-sa, credea că găsise, într-adevăr, sistemul crimei perfecte : să pișeze foarte fin sticla unui pahar și s-o amestece apoi cu icrele care-i plăceau atît de mult acesteia. Gîndit și făcut. Numai că sticla pișată a devenit absolut inofensivă în „mormanul" viscos de icre și soacra n-a pățit nimic. Avînd totuși remușcări, John Welch s-a predat poliției.

Reproducem trei secvențe ale unui număr excepțional prezentat de un circ din Glasgow. Realizatoarea acestei neobișnuite performanțe este o femeie, mai precis Liza Knight, în vîrstă de 18 ani. „Femeia-tun" cum a fost poreclită, este proiectată de un tun, iar după un zbor prin aer, aterizează pe o... plasă. Iată și cele trei secvențe : 1) Liza Knight are grijă înaintea lansării sale să se... rujeze 2) Lovitura de tun a fost declanșată. „Proiectilul" uman părăsește țeava tunului. 3) Aterizarea, cu hainele ceva cam șifonate.

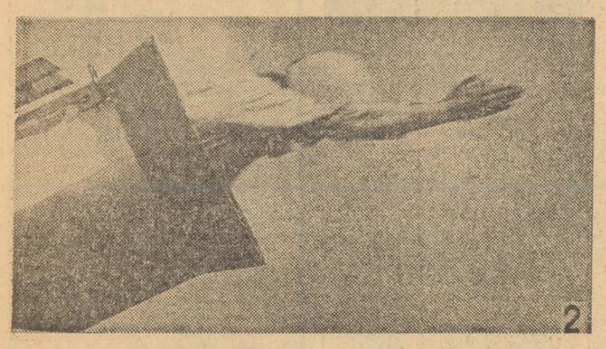

ANOTIMPUL MUSONULUI CALD (14)

TEMPLUL LITERATURII

de Al. CORNESCU

Ultimele zile în Vietnam le-am petrecut la Hanoi. Orașul, pe care-l cunoscusem sub un soare torid, a intrat de-a binelea în sezonul ploilor musonice, calde, înăbușitoare. Incolo, nici o schimbare. O conferință de presă la Ministerul Afacerilor Externe, întîlnirea cu un vechi prieten și coleg, astăzi cu o funcție de răspundere în acest minister, o altă întîlnire cu conducătorul unui ziar important ; convorbirile cu ei îmi confirmă impresiile culese în răstimpul săptămînilor petrecute aici. Da, într-adevăr, începe un drum lung și greu pentru acest popor care n-are ce să reconstruiască fiindcă n-a avut pînă acum răgazul de a construi. S-au cheltuit peste trei decenii în lupte pentru cucerirea și menținerea independenței — idee firească, adevăr elementar, care a trebuit, ani de-a rîndul, probat prin forța armelor și cu prețul unor sacrificii imense.

Cineva îmi arătă fotografii făcute, cu puține luni în urmă, în perioada marilor bombardamente, cînd o bună parte din oraș și, în special, zonele industriale au fost transformate în mormane de moloz și bucăți informe de metal. De fapt, molozul a fost, mai peste tot, înlăturat, dar urmele distrugerilor au rămas intacte iar condițiile de viață ale oamenilor continuă să fie deosebit de aspre.

Semnele sînt însă îmbucurătoare. În puținele săptămîni de cînd am venit aici, hotelul în care locuiesc s-a umplut cu oaspeți din numeroase țări. Dacă la început, clienții hotelului erau mai mult ziariști și cîțiva diplomați, acum și-au făcut apariția oameni de afaceri și specialiști în diferite domenii ale tehnicii, dovadă că terenul este mai sigur, că perspectivele se arată a fi prielnice și pentru această sărăcă țară bogată.

Niște prieteni mă îndeamnă să vizitez un bătrîn artizan și să-mi procur cîteva din lucrările lui. Pe bulevardul Nam Ba, peste drum de spitalul Bach Mai, distrus de bombardamente, artistul locuiește într-o căsuță de lut și bambus, acoperită cu paie de orez, de fapt un culoar între stradă și un crater de bombă, transformat într-o băltoacă plină de mătasea broaștei, care se vede în fund. Mă aplec pentru a putea pătrunde în micuța încăpere plină cu picturi pe fibră de bambus, creații originale ale lui Nguyen Man Can, în vîrstă de 65 de ani. „Moș Papură", cum îi spun, în glumă, unii membri ai coloniei noastre, este un colorist neîntrecut, alegînd cu gingășie nuanțele cele mai neașteptate și motivele de care este imposibil să nu fii atras.

Lucrează în această meserie de nu mai știe cînd, de 40 de ani, poate de încă mai mult. A început prin a face broderii pentru fețe de mese, pentru cuverturi, perdele, dar, mai ales, pentru vestmintele mandarinilor. Apoi, broderiile n-au mai avut căutare și-a început să deseneze pe fibre de bambus. Lucrează mult pentru export și se orientează mereu după gustul clienților. Acum se cer motive de inspirație antică. Și-mi arată lucrările sale : pagode, dragoni, păsări Phoenix — simbolul înțelepciunii și purității și broaște țestoase — simbolul longevității. Cînd încetează cererea, creează noi motive, astfel că lucrările sale se vînd cu continuitate.

Culorile ? Sînt cele obișnuite, vegetale, tratate însă cu un extract din piele de bivol, după o formulă știută numai de el, care le face rezistente la umiditate. Dovadă, el le expune în ploaie

Îl întreb dacă are discipoli. Sînt fiii lui, îmi răspunde. Și mai mulți studenți de la Institutul politehnic din apropiere care, în orele libere, îl ajută, ca să mai cîștige un ban. Nici unul însă n-a rămas la această meserie ; după ce au terminat Institutul au plecat în fabrici.

Dar atelierul, unde are atelierul ? Mă privește nedumerit, apoi face roată cu mîna : aci în camera asta. Uite așa. Și se așează pe rogojină și-și începe cu migală lucrul la unul din tablourile care cine știe pe ce meridian va putea fi admirat...

Aleg, savurînd frumusețea picturilor și-mi fac în gînd socoteala banilor ce mi-au mai rămas. Căci fiecare lucrare îmi deschide în fața ochilor o nouă lume a culorilor așternute de mîna delicată a bătrînului Nguyen Man Can.

Artele acestui oraș vor trebui să înflorească din nou. Căci nu știu unde în altă parte mai există un edificiu vechi de un mileniu care, tot de atunci, poartă numele de Templu al literaturii, de fapt un loc de întîlnire al înțelepților și de confruntare a talentelor tinerelor generații de aspiranți la gloria științelor și artelor, din trecutul îndepărtat.

Simbolurile abundă peste tot : broasca țestoasă — longevitatea și pasărea Phoenix cu o perlă în gură — puritatea principiilor morale ale literaturii și artelor ; un bazin de formă pătrată, în aer liber, indică locul unde, odată cu lumina soarelui, se oglindește înțelepciunea însăși.

Simboluri, legende, tradiții, împletindu-se înăuntrul acestui oraș care întocmai ca pasărea Phoenix, se străduește, cu înțelepciune, cu răbdare și tenacitate, să renască.

Hanoi, mai-iunie 1973

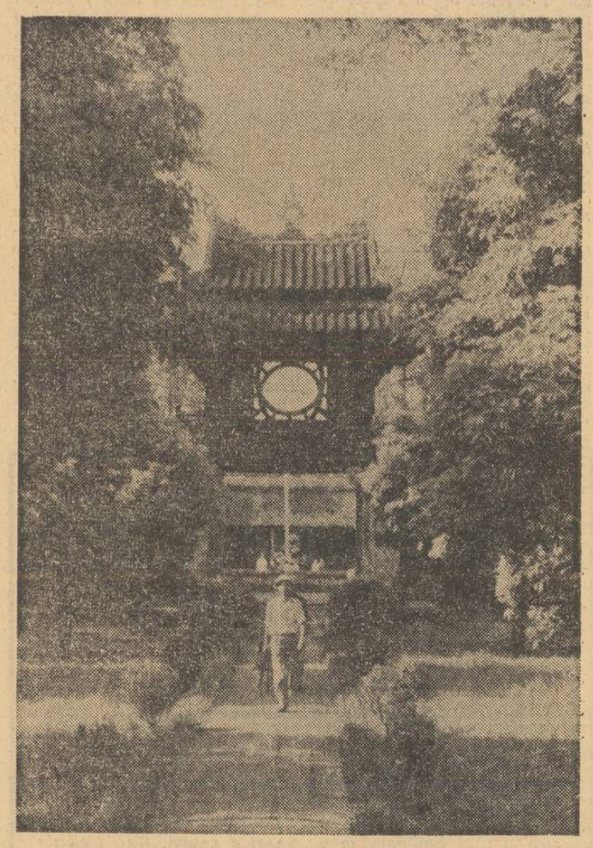

Unul din portalurile interioare ale Templului literaturii

SPIRALE

UN DEBUT

de Eugen BARBU

Remarcabilul nostru coleg de breaslă, Nicolae Balotă ne propune prin intermediul *Editurii Albatros* o poetă în virstă de numai 15 ani pe care o prefațează omagial pe cîteva pagini. Să recunosc, curajul redutabilului critic mi s-a părut nițel riscat și cu destulă suspiciune am deschis elegantul volum, intitulat *„Totem în alb"*.

Trebuie să mai spun că în aceeași săptămînă, după un vechi canon parcursesem alte volume de versuri semnate de Horia Robeanu, Marin Sorescu, (vai, atît de facil și de manierist !), Mariana Nușl Vintilă, Toma George Maiorescu și Horia Zilieru, dar lecturile mele s-au dovedit sterile din moment ce nu reușisem să string decît o mică recoltă lirică. Așadar, speranța de a vorbi despre un poet debutant era tentantă, dar și plină de necunoscute. După parcurgerea volumului temerile mele s-au dovedit neîntemeiate și iată-mă în fericita situație de a felicita editura și pe prefațator pentru gustul dovedit pentru că Cornelia Maria Savu nu este numai o promisiune, ci o certitudine.

Sigur că avem de-a face cu un produs livresc, că poeta în speță se află în epoca căutărilor fertile și că ici, colo, sursele de inspirație se zăresc, dar asta nu supără pe nimeni pentru că orice început este continuarea unei idei care te-a subjugat, o imitație mai mult sau mai puțin perfectă a unui model. Într-o poezie pe temă patriotică debutanta noastră scrie : „(Decebal) *și sta încărunțind zările / într-o palmă / și sufletul îi urcase / cumpăna inserării / și sta înghețîndu-i în barbă / țipăt de piatră crescînd / și implinindu-i chemarea / și sta cu o liniște barbară / în oase / și-n singele lui de pe-acuma / inmuguriseră frunze de laur / și-n ochi lăcrămau toate fîntînile / cele fără cintec / și sta incercînd nașterea focului / și numai buzele / îi înfloreau / de otravă"*, unde surprinde cel mai mult siguranța mijloacelor și o mare stăpînire a cuvintului, dacă raportăm totul la virsta poetei. Foarte frumoasă mi se pare și poezia „Totem în alb" : *„În Bizanț / într-o lectică neorgolioasă / sub această privire îngreunată de rod / murmură mîngîierea culorii / ploaia nu sleiește decît argint / chipul rămîne același și scade / lumina auzului aplecată-n ureche / nu orbesc decît atingîndu-mi cuvintele / singe din singele meu nu dărui decît apei / și poate atingerea timpului nu înseamnă / nici resemnare nici lespede gîlgîind / în silabele pașilor / singură amintirea culorii rămîne / singură ploaia mi-o sleiește pe chip / într-o lectică neorgolioasă trec / într-o ramură mă incearcă nașterea frunzelor / murmur mîngîirea culorii / gloria purpurei, bucuria luminii !"*.

Cu aceeași dexteritate a cuvintului bine plasat în contexte subtile este încărcat și poemul „Mîm în retragere" : *„mereu deschid un ochi strălucinat / în mine / cum trec într-o spirală pe zidul morții / iarăși / în turle gem aplauze pudrate / artificii înfiorînd oblincul / ca o teacă ușoară cavalerul de Malta / nimic nu se mai fixează sub această cupolă / simt umbra mea căzătoare atingînd / plasa într-o respirație tandră / iluminată / și aerul îmi plonjează în nări / precum oul din aripi de pasăre / simt această spirală împresurîndu-mi / genunchii / cînd aplauze pudrate alunecă-n turle / și tavanul călătorește dintr-o cameră-n alta / ca o moluscă în propria-i plasmă / e-o artă în această căzdere necesară / e-o artă sunetul inghițindu-mi mișcarea / ca o iederă pălimarul / bateți din palme în urma-mi / țipătul vostru linge călciiul / și astfel sîrmă lucioasă sprijină / trupul sub îndolrea cupolei / sunt sburătorul în care / singele se ascunde numai / la atingerea aerului / nimic nu se mai fixează în zid / decît umede respirații de frescă / saltul acesta mortal vi se înfige / sub pleoape / ca o schije subțire de var / în ochii lui Giotto"*.

Finalul mi se pare ratat, logoreic, dar în prima jumătate a poemului suflul autoarei este debordant și dovedește o bună condiție poetică. „Pictură naivă", poate fi citată de asemenea fără riscul de a fi contrazis: *„dar nu veți incerca această / scară aeriană într-o dulce clătinare a oaselor și nu / veți înțelege poemul ca o / stare de spirit ascunsă / mult prea repede trecînd de parcă / într-un gol verde și dinainte scris / ar ajunge talpa subțire a copilului în urcare / dar nu veți incerca această / retragere din privire ca dintr-o / eroare sticloasă a ochiului cînd / zborul vă îndoaie o durere crescîndă / la glesne și poeții nu inseamnă decît / flacăra măruntă dintre aripile păsării / lent străbătîndu-ne somnul"*. Cum foarte bine scrisă mi se pare a fi poema „Fantezie în porțelan" : *„dar seara se volatilizează vitralii / cad storuri joase și trece cu glesne subțiri / focul reintors în cenușă / precum în sunet părelnic flautul / dar seara se aude umbra trupului meu / bătînd în cadrane / iarbă tîrzie crescîndu-mi din ochi / și numai frizele respirînd / prin crăpături bintuite de suflet / de ochiul nostru de rege necercetat / și numai focul dialoghează / într-o înfiorare a lemnului cu cenușa / prin blinde ferestre sevele urcă-n iatacuri / și se descoperă scoica a fi / singura noastră lacrimă ignorată în mare / singura noastră privire semănînd / unui sunet / ca-ntr-un tărîm levantin / pasul necunoscînd înflorirea înceată / a catifelei / cînd caravane secrete ne veștejesc în auz / și ne incearcă la treptele somnului în urcare"*.

Las pe autor să vorbească în numele meu pentru că mai ales cînd e vorba de un debutant el trebuie să prezinte probele scrise, deci iată și această „Elegie în alb", poem de o mare acuratețe" : *atîta nu se rămine și nu se uită / trecerea dintîia a noastră către cuvinte / cu trupul încă însingerat / la înfățișarea acestei atingeri / și nevindecat niciodată / decît într-o aflare / de alb"* sau fragmente din „Condotierul" Corneliei Maria Savu : *„Aveam brațul intins / și obsesia unei săli de arme / adunată în el"* sau : *„Am fost spinzurat / de un hohot / de ris"*.

În sfîrșit mai trebuie să vă înfățișez cîteva drăcării pe care poeta le face apropos de „Istoria ieroglifică", versuri neoune în linia lui Ion Barbu, antonpannești, cu toatele : *„din coada subțire cometii / se desdoaie navalnic pereții / cămările unde fără țeamă-în grab' / cade rostogolindu-se trupeșa Mab / părul ei stîlcit se întoarnă / într-o acră și umedă coarnă / deleleu se increde și vine / pînă-n stupul secat de albine / pe sub Șarpele Casei povara / odată i se aude dimineața și seara / cînd la cîntatul cocoșilor / linge betelul în ulița Moșilor / și se roagă în van ca s-o lase / laptele pruncilor să alunece-n case / astfel se trece trupeșa Mab / în chilerul umbros unde calul arab / al Beizadelei rumegă paie / învirstat pește șaua cu singe de oaie"* sau : *„iacată mării că vine / într-un an cu saricile pline / de jintița trupeșa Mao / și oprită în poartă întreab' / -unde mi-e harul și cinul / cine-mi iese la noapte cu plinul / cînd trezită îmi rage Joaiana / pînă-n templul zidit lui Lakșmana / cu frunzare și gușteri suciți / arde-v-ar focul de ghiuji mai dormiți ? / Asmodeu și trei draci slăbănogi / pînă la noapte-i și prind pe ologi / palicari mușterii stringe-pungă și vin / să-i mai trag de urechi să-i mai ung cu venin / Aliman-Cotoșman așezat hacana / ce-ai crezut c-am murit și n-oi mai venea ? țipă trupeșa Mab și băeții / mai să fugă și să dărîme pereții / umbla trupeșa Mab și împarte pileală / la zdrahonii ajunși fără voie în sală / Craiul de Negru și Craiul de Cruce / care-n sarică nimica n-aduce / decît apă chioară și-un dram de betel / unge-l-ar ghiujii în barbă cu el"*. („Balada crăiesei Mab și-a vietăților șoreci numite"). Ar mai putea fi citată în întregime și „Balada lui Astolfo și-a înaripatului său ipogrif", dar spațiul este necruțător cu noi, așa încît vă las plăcerea de a o descoperi în volumul recenzat.

Avem în Cornelia Maria Savu o îndreptățită speranță a liricii noastre.

NAȚIONALUL BUCUREȘTEAN ÎN CASĂ NOUĂ

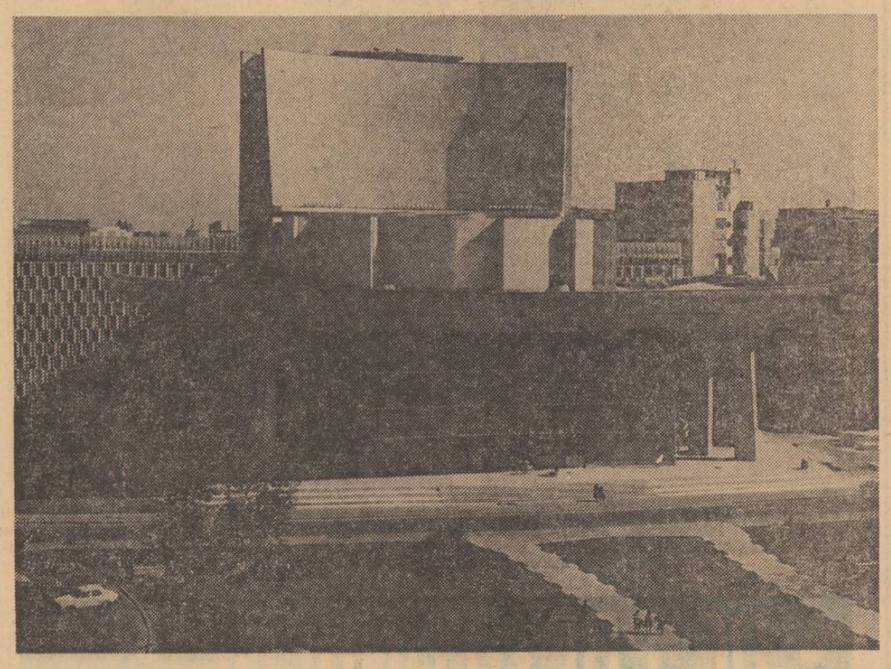

La ora cînd revista noastră intra la tipar, în Capitală aveau loc pregătirile pentru inaugurarea solemnă a noului Teatru Național „Ion Luca Caragiale", eveniment de cea mai mare importanță în istoria culturii noastre. Fotografia redă o imagine de ansamblu a noului edificiu.

PE MICUL ECRAN ÎN NOAPTEA ANULUI NOU

S-a spus — și pe bună dreptate — că programul de revelion de anul trecut a fost reușit. Un motiv în plus pentru ca realizatorii să reediteze, după cum se pare, experiențe verificate. În primul rînd, ca și anul trecut, programul a fost grupat în jurul unor personalități interpretative : numai că nu va mai fi un singur actor, ci un grup de interpreți dramatici și de muzică ușoară. De exemplu, după miezul nopții, sub titlul **„Balul fulgilor de nea"**, va fi prezentat un mare teledivertisment, care se bazează pe Toma Caragiu, Dem Rădulescu, Melania Cîrje, Aurelian Andreescu, Marina Voica, corul Madrigal etc. Există apoi un alt moment de mare întindere, numit **„Cărăbuș '74"** sau **„Revista regăsită"** în care vor putea fi văzuți Carmen Stănescu, Ștefan Bănică, Nicu Constantin, Anda Călugăreanu, Ion Dolănescu (coregrafia : Cornel Patrichi, scenografia : Teodora Dinulescu, regia : Tudor Mărăscu). Ovidiu Dumitru și Alexandru Bocănet au realizat o **„Gală a galelor"** cu Octavian Cotescu, Dem Rădulescu, Mihai Fotino, Florin Piersic, Mihai Constantinescu. **„Carnaval la ora închiderii"** (emisiune de Marin Traian și Cornel Popa) va întruni pe toți interpreții nopții la o **„periniță"**.

Ca și în anul precedent, s-a filmat o caravană cu muzică ușoară și populară prin toată țara, în locuri pitorești, în mari orașe, lîngă noi construcții. De exemplu, Mihai Constantinescu cîntă în mijlocul studenților de la Cluj, în Valea Jiului, cîntecul închinat minerilor fiindu-le prezentat chiar la ieșirea din șut ; alți cîntăreți au urcat în Maramureș pînă la tăietorii de lemne de pe Gutin.

Cum, în bună măsură, reușita revelionului depinde de valoarea textelor, autorii aleși sînt, în afară de realizatorii pomeniți, Teodor Mazilu, Ion Băleșu, Valentin Silvestru, Aurel Felea, Puiu Maximilian și alții.

Ora de începere este 9 seara, cu **„Cheița orașului"**, dedicată celor mici (pentru că realizatorii s-au gîndit că, în această noapte sărbătorească, ei nu s-au culcat încă pînă la emisiunea dedicată lor) și scrisă de Octav Pancu-Iași cu muzică originală de Titi Acs, care semnează și regia împreună cu Al. Bocănet.

Dintre actorii care vor apărea în această noapte, pe micul ecran, mai trebuie amintiți : Ion Fintești eanu, Alexandru Giugaru, Marcel Angelescu, ce vor prezenta **„Amintiri de revelion"** și Radu Beligan, cu un moment special destinat nopții festive.

Iar pentru că este prima emisiune în 1974, anul celei de-a 30-a aniversări a eliberării patriei, sărbătoarea va fi punctată cu momente speciale. Astfel, prologul de la 9 seara, realizat pe melodia **„Țara mea cu ochi frumoși"** de Petre Mihăescu, la care Paul Urmuzescu cu o întreagă echipă au făcut un aranjament muzical, va fi un moment de amploare cu caracter aniversar. Apoi va fi prezentat un cîntec închinat chiar aniversării a 30 de ani de la eliberare, compus de George Grigoriu și interpretat de Dan Iordăchescu, Marilena Marinescu Mareș, Valentin Teodorian, împreună cu orchestrele noastre reunite. După 12 noaptea, se va anunța numele primului născut al anului, pentru care s-a scris un cîntec ce va fi interpretat de Angela Similea.

Ar mai fi de amintit o serie de emisiuni din cursul serii, cum ar fi **„În căutarea unei stele fără nume"**, **„Obiceiuri de Anul nou din toată țara"**, **„Trio Ra-Ta-Ta în ediție specială"** și altele, dar nu vrem să vă privăm cu totul de elementul surpriză.

I. FLORIAN

CULORI

Poezia prieteniei

de Aurel-Dragoș MUNTEANU

Colega noastră, poeta Veronica Porumbacu, bine cunoscută pentru varietatea preocupărilor artistice, fiind, în același timp, ziaristă și prozatoare inspirată, a deschis de curînd o expoziție la Casa Scriitorilor, cuprinzînd portrete ale unor confrați. M-am bucurat să descopăr cît de autentică este noua muză a Veronicăi Porumbacu, mai ales că văzusem desenele lui Bacovia și păstram neîncredere față de acest hobby foarte frecvent al poeților. În ceasurile de reverie, cînd aștepți cuvîntul ce exprimă adevărul, cum spunea Eminescu, foaia albă îmbie și creionul urmărește contururi, ca într-un dicteu automat. Desenele poetului de la Bacău se află în casa memorială, zeci de chipuri șterse, lipsite de expresie, pe jumătăți de coală, compoziții școlărești, în timp ce crochiurile de pe manuscrise au de multe ori fervoare și le datorăm chiar un autoportret neobișnuit, din 1912. Oricum, dilletantismul se vede imediat și el poate fi uitat numai printr-un sentiment particular ce animă linia și conturul pe pagină.

Republica literelor este adeseori frămîntată de mici divergențe, benigne la urma urmei, expresie a tensiunii creatoare și a visului artistic, niciodată atins, ceea ce reprezintă un sentiment mult mai chinuitor decît s-ar crede. Dincolo de ieșirile temperamentale, o anumită solidaritate a trăirii prin cuvînt ne unește, iar expoziția Veronicăi Porumbacu este tocmai un gest în ordinea iubirii, pornit din generozitate. Mulțimea portretelor este neobișnuită, un profesionist ar fi fost mult mai zgîrcit, dar aici hotărîtoare nu este atît acuratețea și reușita lucrării, cît sentimentul care a prezidat-o. În mod paradoxal, interpretarea este mai bogată, fără a se limita la trăsăturile plastice ale figurilor, de cele mai multe ori expediate, cît mai ales făcînd apel insistent la intuiție, pentru a culmina în caracterizare, în accepțiunea imediată a „portretului". Veronica Porumbacu încearcă să comunice prin desen, să intre în relație directă cu „celălalt", cunoscîndu-l. Este și o formă de sfială acest exercițiu al colegei noastre, de reticență definitorie pentru naturile alese. Poeta nu este de loc sarcastică, refuzîndu-și structural „caricatura", restringîndu-și gama expresivă. Rareori, satira involuntară provoacă efecte memorabile, ca în cazul unui eseist, care „e mare mititelul", unde micșorează dimensiunile, accentuînd de fapt primitivitatea chipului lustruit.

Desigur, plecînd de la asemenea premise, un anumit sentimentalism era inevitabil, înțăluit într-o poezie a prieteniei. Portretul se „decolorează" și o parte a desenelor devin stingace și neinteresante. Acolo unde foaia se însuflețește, rezultatul e cu totul remarcabil. Florin Mugur este creionat cu tandrețe, disonant, evidențiindu-i-se umorul adînc și don quijotismul trăirilor, puterea de a crede în himerele frumoase. O Maria-Luiza Cristescu inedită pentru mulți, cu accent pe latura „prețioasă" a scriitoarei, ne-a atras atenția în mod deosebit, pentru că sugera latura intelectualistă, trecută cu vederea de criticii prolificei autoare. De asemenea, o Dana Dumitriu comună, asemănătoare cu poza spectaculoasă răspîndită prin ziare, primește o tușă în plus, accentuînd latura feminină.

Exemplele se pot înmulți. Un Bacovia de zile mari urmărește latura tragică a poetului, cu liniile frămîntate, sugerînd nepăsarea față de cele obișnuite, în numele unei disperări fără nume. Față de autoportrete, avem chipul dedus parcă din poezii, deși se poate presupune că modelul a fost contemplat cu adevărat. O ftizie artistică se citește pe obrajii scofîlciți. Ca să revenim la personajele feminine, Ana Blandiana este conturată cu sgîrcenie, fulgurant, un „albatros", imagine a poetei ca gen, irizată artificial. Din nou, mi s-a părut că Veronica Porumbacu și-a reprimat demonul polemic, deși prezența lui ar fi îmbogățit paleta.

Închipuiți-vă totuși o sală plină, zeci și zeci de imagini, o adevărată istorie literară contemporană, poeți, prozatori, dramaturgi, critici și jurnaliști, reuniți sub semnul aceleiași sensibilități. Comentariul devine fatalmente subiectiv, ca și alegerea desenelor pentru discuție. Ceea ce trebuie mai ales remarcat este amploarea trăirii, flindcă nu este de loc ușor să dialoghezi cu personalități atît de diferite și să trasezi harta imaginară a unor itinerarii psihologice care nu durează de multe ori decît o clipă, în timpul unei reuniuni. Nu am surprins-o niciodată pe Veronica Porumbacu desenînd, deși îmi închipui că majoritatea portretelor expuse la Casa Scriitorilor sînt făcute pe viu, cu prilejul cenaclurilor și adunărilor obștești. Creionul și peniță poetei au fost în permanență a doua melodie, contrapunctul artistic al unor manifestări cel mai adesea prozaice, ca să nu spun mai mult. Chiar dacă n-ar rămîne decît gestul său, care a trăit pe această dimensiune esențială, momente abandonate de altii, și tot ar trebui să-i fim recunoscători. Este o demonstrație a grației cu care arta poate încremeni o clipă din suvoiul efemer.

CASĂ PĂRINTEASCĂ

de Constanța BUZEA

Vin și stau pe prispă, și aștept, și sună
Glas de țesătură pură și străbună.

Anul Nou dă cheie vechilor lăcate.
Lucrul ce se-ncheie-i om pe jumătate.

Zestre părintească și casă străveche
În livezi retrasă ca-ntr-un cerc de veghe.

Ninge, se așteaptă gerurile sfinte,
Fiecare treaptă aur și argint e.

Mi se pare mie, ni se pare nouă,
Că din cît te-adună vremea, ești mai nouă.

Varul din zidire nu se dă de-oparte,
Ca de mînăstire-i, ca fără de moarte.

Trecem cu colinde tot pe dinainte,
Ridicăm la grinde un copil cuminte.

Dincolo de gardul răsădit din ramuri,
Se deschid ferestre către alte neamuri.

Împăcat ți-e dorul, împăcat cu sine,
Casă bătrînească din odăi puține,

Cugetată limbă, lacrimă de ceară,
Casă bătrînească, suflet de povară.

Ninge și se schimbă anul iarăși, iată-l,
Ca și cum prin lemnul ușii intră tatăl.

Stau părești de lînă pe părești de humă,
Casă-a vieții noastre, nume blînd de mumă.

Nu numai muzică...

de George SBÂRCEA

MUNTELE. Cine n-a văzut în ținutul Topliței și în hotarul ținutului Topliței muntele Călîman ? Cine n-a auzit de cîmpoaiele vîntoaselor ce se năpustesc acolo, cu rostogoliri aiurite, peste valea șerpuitoare a Mureșului, mirosind vara a lemn crud și a zmeură de pădure ? Nu este om care să fi aburcat drumul cățărat printre brazi pînă la Borsec, fără a se înfiora de bobul de mister ce s-a lipit de Călîman. Muntele acesta se simte mai tare și mai semeț decît toți ceilalți în jur. Am aflat din povestirile de familie că, văzîndu-l pentru întîia oară, Calistrat Hogaș, care tocmai cobora o potecuță lunecoasă de către Moldova, a rămas o clipă locului, uimit, și s-a apucat să aplaude...

Ce-o fi cu Călîmanul de m-am apucat să scriu despre el într-o împrejurare festivă ? Nu pot afirma cu toată tăria că ar fi chiar cel mai înalt munte din toată țara, căci geografii sînt de altă părere. Și pe bună dreptate, odată ce ei măsoară munții cu metrul. Pentru mine, însă, care m-am deprins să-i cîntăresc cu inima, Călîmanul rămîne, oricum, cel mai mare și mai înalt și mai frumos din cîți munți sînt presărați pe fața pămîntului, așa cum l-am cunoscut în vacanțele copilăriei petrecute la bunicii mei topliteni. Atunci am aflat, de la un bătrîn care știa basme altora necunoscute, și mai știa să sfarme cu toporul gheața, scotind de sub scoarța ei lucioasă ca parchetul găleți pline cu pești argintii, povestea Călîmanului.

Cică, demult, pe vremea cînd oamenii băteau încă războaie neîntrerupte cu sărăcia, ar fi trăit pe meleagurile acelea niște urieși buni și blînzi, care erau prietenii și slujitorii oamenilor pitici de pe țărmul riului. Le aduceau, prin ninsori și viscole cumplite, lemne de foc de la munte. Într-un buzunar de-al lor încăpeau, pare-se, buturugi pentru un cătun întreg. Pînă în ziua cînd, niște negustori veniți de pe cîmpie se apucară să taie pădurile de pe coaste și să le prefacă în plute pe unda verzuie a Mureșului, în timp ce paserile își luau zborul țipînd jalnic, spre alte piscuri și cotloane împădurite, în care nu cîntăneau a moarte topoarele. Curînd, munții din jur rămaseră pleșuvi, ca muierotcile — cum li se spune la Bilbor, Tulgheș și mai devale bărbaților cu firea sucită —, cîntecul de pasere amuți, iar urieșii, îmbolnăviți de variola mihnirii, se întoarseră sus, în creștetul Călîmanului, coborîră în peșterile lui și se zidiră cu dăraburi mari de stîncă într-însele.

După mulți ani, un ciobănaș care umbla după frăguțe printre feregile unei tăieturi, descoperi într-un tufăriș furnicat de șopîrle o opincă cît o covată de frămîntat pîine. Fusese pierdută, pe semne, de unul din urieși, pe care nimeni nu i-a mai văzut. Însă ținerea de minte omenească e lungă și cînd, în copilăria mea, toplitenii înălțau ochi spre fruntea vînătă a Călîmanului, împrejurul căruia se îmbulzeau norii de ploaie sau de ninsoare, numai ce icneau cu respect : „Nu-i a bună, e supărat Uriașu !"

Nu știu dacă, în Toplița mureșană, unde săniuțele copiilor aveau odinioară zurgălăi cînd alunecau pe pîrtiile de omăt de sub cocoașa rotundă a dealului Bătrîna, le mai povestește cineva copiilor basmul Călîmanului. Trebuie să se-ntoarcă iarba prin zăvoaie și lumina să se facă iar ca fagurele, ca să pornesc în sfîrșit în căutarea și culegerea poveștilor Muntelui ce mi-a vegheat frumoasele vacanțe de neuitat ale copilăriei.

MICA ENCICLOPEDIE

CALENDARUL

de L. SĂRĂȚEANU

E vremea lui. Toți ne preocupăm în aceste zile să ne procurăm cîte unul. Momentul este nimerit și pentru a evoca lunga lui istorie.

Numele pe care i-l dăm, l-am luat de la romani. În latină i se spunea „calendarium" pentru că era împărțit în „calendae", cuvînt ce însemna „prima zi a lunii". La fiecare început de lună, poporul era convocat pentru a i se comunica zilele nelucrătoare de care avea să beneficieze pînă la viitoarele calende. Așa s-a și născut termenul de „calende", întrucît el derivă din verbul „calare", care însemna „a chema", „a convoca". Obiceiul era pur roman. Grecii nu aveau calende. De aceea umorul popular latin folosea expresia „ad calendas grecas", („la calendele grecești") cu sensul pe care umorul nostru popular îl dă expresiei „La paștele cailor".

Luna la romani se compunea din 29 sau 30 de zile. Ziua care urma „lunii pline" și care era așteptată pe 13 sau pe 15, se numea „Ide". Cea de-a 5-a sau de-a 7-a zi după trecerea „idelor" se numea „Nones" (none). Anul roman începea la 1 martie. Totuși calendele lui ianuarie se sărbătoreau cu mult fast, așa cum sărbătorim și noi pe 1 ianuarie. Oamenii se vizitau și-și făceau daruri. Pe vremea imperiului, la Roma, se mergea în masă pe Muntele Palatin unde se ofereau cadouri împăratorului, care, la rîndul său, dăruia „atenții" nu mai puțin substanțiale. O veche credință îi determina pe romani să nu pronunțe, la calendele lui ianuarie, nici un cuvînt „de rău augur" pentru a evita astfel să le meargă prost pînă la calendele lui ianuarie următor. Totodată, pentru că inactivitatea era socotită de rău augur de către acești oameni cu simț practic și plini de hărnicie, fiecare lucra în meseria lui cîteva minute deși ziua era nelucrătoare.

Dar cum am spus, calendarul a existat înaintea romanilor. Grecii primitivi, chinezii, mongolii, evreii și indienii foloseau un calendar luno-solar care comporta 12 luni și implica, din timp în timp, introducerea unei a 13-a luni pentru ca anul să poată începe în același anotimp. Arabii, ca și popoarele italice, utilizau calendarele lunare cu durata unei luni variabile și cu un an care avea, în medie, 354 de zile și opt ore.

Dar, revenind la romani trebuie arătat că ei au fost și printre primii reformatori ai calendarului. Inainte, calendarul lor (lunar, ca la toate popoarele italice) comporta 304 zile pe an. Numa a stabilit o prima reformă creînd calendarul de 355 de zile pentru a concilia anul lunar cu cel solar. Calendarul lui Iuliu Cezar (denumit „Calendarul Iulian") a statornicit apoi anul de 365 de zile și a împărțit fiecare lună în trei perioade începute respectiv de calende, de ide și de none. Acest calendar a rămas în funcție pînă în 1582. Socotitorii calculaseră că, pînă în acel an, imprecizia Calendarului Iulian făcuse să apară o rămînere în urmă, față de curgerea reală a timpului, de zece zile. Iată de ce Papa Grigore al XIII-lea a hotărît ca data de 5 octombrie 1582 să devină 15 octombrie. Și pentru a asigura noului calendar mai multă exactitate, el a decis totodată suprimarea a trei din cei patru ani bisecți ai fiecărui secol. Eroarea rămasă, după introducerea noului calendar, denumit „Gregorian", nu mai este decît de o zi la patru mii de ani. Adoptat de toate popoarele europene, calendarul acesta a fost abolit doar în Franța, după revoluție. La 24 noiembrie 1793, Convenția Națională a decis să creeze un nou calendar în care anul I al erei republicane să înceapă cu data de 22 septembrie 1792 (ziua proclamării Republicii franceze). Potrivit noului calendar, anul era împărțit în 12 luni a cite 30 de zile plus 5 zile suplimentare, consacrate sărbătoririi Republicii și revoluției. Fiecare lună dobîndea un nume foarte poetic. Astfel, lunile de toamnă deveneau: „Vandémiaire" (de la „Vendanges" — culesul viilor) „Brumaire" (de la brumă), „Frimaire" (de la frimas — chiciură). Lunile de iarnă se numeau „Nivôse" (de la neiges — zăpezi), „Pluviôse" (de la ploi), „Ventôse" (de la vînturi). Cele de primăvară erau : „Germinal" (de la germination — încolțirea semințelor), „Floréal" (de la flori), „Prairial" (de la cîmpii). În sfîrșit, lunile de vară căpătau următoarele denumiri : „Mesidor" (de la „moisson" — secerișul), „Thermidor" (de la căldură), „Fructidor" (de la fructe). Luna era împărțită în trei decade, iar fiecare zi a decadei căpăta un nume pe bază de numeral latin : „primidi", „duodi", „tridi", „quartidi", „quintidi", „sextidi", „septidi", „octidi", „nonidi" și „decadi".

Acest calendar a rămas în funcție timp de 13 ani, adică pînă la 1 ianuarie 1806, cînd a fost înlăturat și înlocuit din nou cu Calendarul Gregorian.

Cum vedem, nevoia calendarului a fost resimțită de oameni din cele mai vechi timpuri. Ca și nevoia permanentei lui îmbunătățiri. În ce ne privește, cunoaștem acum un nou gen de „modificări" aduse calendarului. Mă refer la colectivele care reușesc să devanseze, din punctul de vedere al productiei, datele și să lucreze adeseori pentru anotimpuri viitoare sau chiar pentru un an viitor. Așa că... „La mulți ani !"

Clepsidra

CLIPA

de Constantin VIȘAN

Dac-am putea să privim mai atent pămîntul în ajunul Anului nou ! Cred că în nici o altă zi nu arată mai frumos, mai fantastic ! Uitați-vă cum aleargă copilăroși, grăbiți, îngrijorați și în același timp veseli, toți oamenii !

Ce n-am reușit să facem în cele 364 de zile, ne străduim să implinim în ultima zi a anului. Cu frenezie și cu o capacitate de invenție neobișnuită. Intrăm în zeci de magazine, dăm telefoane, expediem felicitări către cei dragi. Și cît de mulți sînt aceștia ! Nu ne-am mai gîndit însă la ei, cît a fost anul de mare. De fapt, la cîte am uitat să ne gîndim ! Ne fură însă goana timpului, iureșul treburilor. Nisipul din clepsidră își îndeplinește însă imperturbabil menirea. Iată, în partea de sus a ciudatei sale inimi a mai rămas doar un singur bob. E clipa suspendată dintre anul care și-a îndeplinit mandatul și anul care sosește. E clipa de maximă reflexivitate din viața omului. Clipa generozității, clipa visurilor, a marilor proiecte. Pentru noi, pentru cetățenii țării de la Dunăre și Carpați, clipa intrării în anul 1974 reprezintă și clipa marilor responsabilități. Anul XXX al istoriei noastre noi impune mobilizarea tuturor resurselor noastre creatoare.

Pășind în acest An al sintezelor și al celor mai temerare proiecte, Clepsidra vă cere îngăduința să vă sorcovească, după tradiție, cu un trandafir de zăpadă : „Să trăiți, să-mbătriniți, ca merii, ca perii, în mijlocul verii" !

ECOURI

La 33 de ani, cel care a vîndut două milioane de discuri cu melodia „Venus" — l-am numit pe cîntărețul american Frankie Avalon **— este una din marile vedete ale cabaretului muzical, dincolo de ocean. El a apărut, de asemenea, recent, în cel de-al 30-lea film !**

Toate cele bune, cititorilor „Magazin"-ului
FRANKIE AVALON

BALERINII Ecaterina Maximova și Vladimir Vasiliev sînt protagoniștii unui film-balet realizat de Felix Sl[illegible]ovker pe un scenariu de Rena Seiko intitulat **„Duo"**.

MAURICE RONET retras pentru o vreme din fața camerelor de luat vederi cutreieră lumea și realizează documentare axate pe teme de actualitate.

PHILIPPE LABRO pregătește cel de-al patrulea film din cariera sa de regizor intitulîndu-l lapidar „Film de dragoste".

Pe marea Juliette Gréco **ni se pare că o cunoaștem de-o viață, și totuși ea nu are decît 46 de ani ! Este căsătorită cu cunoscutul actor Michel Piccoli. Despre Gréco, Jean-Paul Sartre spunea : „O voce ce poartă în ea milioane de poeme pe care nimeni nu le va putea scrie vreodată..."**

Pentru cititorii „Magazin"-ului, mulțumesc
JULIETTE GRECO

Jacques Hustin, **vechiul prieten al cititorilor noștri, va susține în preajma Anului nou un amplu recital la Televiziunea belgiană. Cu această ocazie va fi ales cîntecul cu care, în primăvară, va reprezenta Belgia la concursul Euroviziunii.**

Din toată inima, prietenia mea
JACQUES HUSTIN

COSMONAUTICĂ

CE SE ÎNTÎMPLĂ ÎN COSMOS

de ing. Dumitru ANDREESCU
membru în Comisia de astronautică a Academiei Republicii Socialiste România

● „SKYLAB" — al treilea echipaj în plină acțiune, cu o țintă ambițioasă : 85 de zile în Cosmos. În centrul atenției, cometa Kohoutek ● „PIONEER-10" și-a început cu bine extraordinara misiune : fotografierea planetei Jupiter și explorarea domeniilor sale pericosmice ● „MARINER-10", în drum spre planetele Venus și Mercur, participă la examinarea, din cer, a cometei ● „MARS-4, 5, 6, 7„ înaintează fără opreliști spre Marte ● „SOIUZ-13" pe orbită.

„Novicii" William Pogue, Gerald Carr și Edward Gibson sînt la post.

Programul zilnic al echipei este extrem de încărcat : la 6, deșteptarea, iar la 22, culcarea ; mesele, la 7, la prînz și la 18, pentru cea principală rezervîndu-li-se o oră. Dimineața și seara oamenii au la dispoziție doar cîte un sfert de oră pentru toaletă. De două-trei ori pe zi trebuie să „adune" cele 90 minute de exerciții fizice despre care au de raportat zilnic. În fine, cu aprobare, li se mai poate îngădui în fiecare zi o oră de repaus. Atît se permite să se deducă din timpul de lucru, pentru că, într-adevăr, au multe de făcut.

Nu se poate trece cu vederea, apoi, ritmul de lucru al predecesorilor la predarea ștafetei.

Iată ce s-a prevăzut în noul program : 30 de ședințe de teledetecție sînt obligatorii, respectiv la survolul Statelor Unite, Americii de Sud, Noii Zeelande, Australiei, Malaeziei, Africii, Europei și Japoniei, cu perioade destinate în graficul misiunii. Vor fi observate regiunile înzăpezite și distribuția gheților în emisfera nordică, precum și zonele de dezgheț primăvăratic din sud.

Astronomia și geofizica au iarăși mare debușeu pe stație. Observatorul solar e încărcat sută la sută. S-a trecut la o pîndă prelungită a astrului, pentru un studiu asupra relațiilor dintre el și Pămînt, pentru surprinderea și urmărirea erupțiilor și pentru observarea unei interesante eclipse inelare anunțate pentru 24 decembrie, care se va propaga de la coastele mexicane din Pacific, tangent pe Ecuator la nivelul Braziliei, prin Oceanul Atlantic pînă în Sahara. Se regretă încă faptul că s-a scăpat ocazia de a se examina din Cosmos planeta Mercur la conjuncția sa din 10 noiembrie — prilej excepțional pentru a i se determina dimensiunile. Or, este știut că schimbul 3 pe **Skylab** a pornit spre edificiu la 15 noiembrie.

O despăgubire se așteaptă prin **Kohoutek** — faimoasa cometă, care la 26 noiembrie a traversat orbita Pămîntului, trecîndu-i prin față, sub planul eclipticii, la o distanță de 240 milioane km, pentru ca la 28 decembrie să fie în periheliu, la numai 21 milioane km de Soare, iar la 21 ianuarie să traverseze din nou calea cosmică a planetei noastre, de astă dată la o depărtare mai mică, de 121 milioane km.

Robotul **Mariner-10,** surprins de eveniment pe ruta venusian-mercuriană, are instrucțiuni să reacționeze și el, cu al său spectrometru în ultraviolet. Prin aceasta se conturează o interesantă perspectivă de a se obține imagini stereo ale cometei, privite conjugat de pe stație și de la bordul robotului.

De asemenea, doi sateliți automați ai Pămîntului, specializați unul în observații astronomice (**Copernic** sau **OAO-3,** plasat pe orbită circulară la 665 km), celălalt în observații solare (**OSO-7,** aflat la 298/425 km), au consemn de participare la grandioasa operație. Primul va investiga și informa despre raportul deuteriu-hidrogen în anvelopa cometei și despre temperatura acesteia, iar al doilea va ținti cometa la periheliu, pentru a se studia ionizarea heliului ce-l conține. Tot la periheliu cometa va fi cercetată de cinci rachete geofizice, de sondaj, **Aerobee,** și de două avioane de cercetare științifică echipate cu telescoape în infraroșu.

În fine, luna astronautică decembrie s-a aflat, la începutul ei, sub „semnul" lui Jupiter. Sonda spațială **Pioneer-10** a transmis cîteva zeci de fotografii color ale monumentalei planete, împreună cu o mulțime de informații de interes științific. Sînt așteptate cu interes interpretările.

În același timp, pe traseul Pămînt-Marte cele 4 stații automate **Mars** continuă să exploreze simultan mediul interplanetar (radiații, plasmă, micrometeoriți ș.a.). Corecțiile traectoriilor au reușit și totul promite succesul. Rămîne să o confirme operația din februarie, cînd probabil două stații vor fi satelizate în jurul Planetei Roșii, iar alte două vor descinde pe solul marțian, transmițîndu-și de acolo mesajele prin releele cosmice respective.

La 18 decembrie a fost lansată nava cosmică „Soiuz-13", pilotată de un echipaj alcătuit din maiorul Piotr Klimuk, comandantul navei, și inginerul de bord Valentin Lebedev. Echipajului îi sînt încredințate complexe cercetări științifice.

PĂSĂRILE SOARELUI

Floarea soarelui și-a meritat numele, pentru „poetica" sa înclinație către astrul zilei. Nu este însă singura plantă care-și îndreaptă floarea spre „dușul" de raze solare. Și, în afară de plante, păsările ! Din nou o observație cît se poate de banală, dar atunci cînd o fac oamenii de știință, concluziile lor conduc la o îmbogățire a cunoașterii vieții, naturii. I.R. Krebs și B. Patridge de la universitatea din Columbia britanică au observat atitudinea marilor bitlani albaștri, mai exact cu numele latinesc : Ardea herodias, cînd își caută hrana. Ei își înclinau capul și gîtul în direcția soarelui. Același lucru îl făceau și micul bitlan albastru și egreta roșie. Marele bitlan albastru își menține această poziție timp de cîteva minute chiar, ca apoi să-și întoarcă brusc capul și să-și prindă prada. Experiențele făcute apoi în laborator cu o lampă de 500 de wați au confirmat ipoteza după care, bitlanul, înclinîndu-și gîtul în direcția soarelui, schimbă zona de oglindire a soarelui în apă, pentru a vedea mai bine, nestingherit, prada.

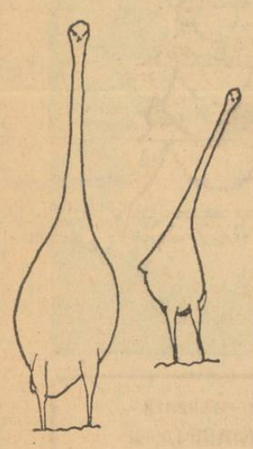

Desene după fotografii. La stînga, pe o zi noroasă, bitlanul ține capul drept. La dreapta, într-o zi senină, își înclină capul în direcția soarelui.

BIOLOGIE

Cum se explică raportul EVOLUȚIE—ADAPTARE?

O teorie îndrăzneață a unui cercetător român, dr. M. TEODORESCU, de la Institutul Cantacuzino, stîrnește interesul specialiștilor în imunologie.

Am în față o lucrare al cărei titlu ar putea lăsa indiferent un nespecialist dacă se va rezuma la o primă citire : „O ipoteză asupra rolului acidului ribonucleic imun în variabilitatea anticorpilor". Dar poate curiozitatea îi va fi stimulată, cînd va lua cunoștință de interesul pe care teoria cercetătorului român, **dr. MARIUS TEODORESCU** de la Institutul Cantacuzino l-a stîrnit în rîndul unor cunoscuți specialiști imunologi. Lucrarea a fost citită în preprint, circulînd printr-o serie de laboratoare de imunologie din străinătate timp de vreun an și jumătate. A fost de asemenea făcută cunoscută în țară, în cadrul unei conferințe de imunologie, și comunicată, în rezumat, în Norvegia, anul trecut. În momentul de față, apreciata revistă de specialitate „Journal of Theoretical Biology" o publică în ultimul număr, deși volumul său depășește spațiul acordat de obicei articolelor. Prin ce a atras teoria propusă de dr. Marius Teodorescu ? Un specialist îți va răspunde sec și criptic pentru noi : a arătat importanța A.R.N.-ului, ca factor de variabilitate. Or, pînă acum acest rol era pus pe seama A.D.N.-ului, adică a codului genetic propriu-zis.

Ca să înțelegem, trebuie să ne amintim de întrebările care au frămîntat lumea științei de la Lamarck și Darwin încoace : cum se explică evoluția ? Ce schimbări au avut loc în celulă (și în final, în întregul organism), cum și la ce nivel și în ce condiții, pentru ca de la protozoare să se ajungă la om, pe tot acest „lanț" al vieții ce cuprinde uimitor de multe caractere ? **„Imunologia,** spunea de pildă Alain Bussard, președintele Societății franceze de imunologie, **ocupă fără îndoială un loc extrem de important în biologia modernă și aceasta în funcție de considerații teoretice. Într-adevăr, este domeniul unde se pune o întrebare esențială : cum știe ființa vie să reacționeze față de o agresiune neașteptată, necunoscută ?"**

În acest fascinant „serial" al cunoașterii imunologice, început la sfîrșitul secolului al XIX-lea (Roux ; Behring), s-au dezlegat pe rînd o serie de „enigme" în studiul mecanismelor de rezistență la vertebrate, în studiul anticorpilor, dar acelei întrebări-cheie încă nu i s-a dat un răspuns satisfăcător. S-a afirmat că patrimoniul genetic e astfel pregătit prin selecție încît ființa vie să recunoască orice problemă biologică i s-ar pune. Totul este înscris în codul genetic propriu-zis, în A.D.N. Și totuși o serie de fapte sînt dificil de explicat numai prin teoria selectivă. **Dr. Marius Teodorescu construiește o ipoteză după care ceea ce se moștenește este doar capacitatea de adaptare la condiții noi, subliniind, filozofic vorbind, gradul de libertate în a alege soluția optimă. Aceasta corespunde, pe plan biologic, cu acceptarea A.R.N-ului ca factor de variabilitate. În cursul vieții unui individ — sau unei celule — s-ar putea produce schimbări la nivelul** mesajului **(și nu a** codului **propriu-zis). Se explică astfel că individul — sau celula — poate să facă față unor probleme biologice neașteptate, adică neîntîlnite de vreunul dintre ascendenții săi. Din lipsa unei experiențe directe, deci, răspunsul adecvat nu este inscris genetic și nici transmis urmașilor.**

L-am întrebat pe dr. Marius Teodorescu cum a ajuns la această ipoteză, prin care raportul dintre evoluție și adaptare, dintre moștenire și invenție, dintre necesitate și libertate ar putea fi mai ușor abordat. Mi-a răspuns : **„Mi s-a părut logic așa. De altfel, rolul unei ipoteze nu este atît de a se verifica sau nu, ci mai mult de a incita la treabă, la demonstrații experimentale. Chiar în lucrare am sugerat 12 modele experimentale".** Important este — și aici trebuie să căutăm de fapt cauza interesului suscitat — că dacă o parte din premisele teoriei mai rămîn de demonstrat, o parte s-au verificat deja. „Revers-transcripția" presupusă teoretic în celulele animale, a fost demonstrată experimental, dovedindu-se existența unei enzime care poate să facă transcripția invers : din A.R.N. în A.D.N., chiar în limfocite, celule care participă la răspunsul imun. Aceasta aruncă o lumină nouă asupra rolului pe care A.R.N.-ul îl poate juca în procesele evoluției biologice. S-a presupus transferul în serie al răspunsului imun și s-a demonstrat experimental că A.R.N.-ul se poate comporta oarecum independent, putîndu-se automultiplica, fără să folosească A.D.N.-ul. Le-am extras ca exemple Așadar, A.R.N-ul mesager, avînd în general un rol de „secretară" a A.D.N.-ului, capătă capacitatea de a codifica o serie de proteine : A, B etc., al căror control îl obține, pe seamă proprie. Practic, datorită acestei variabilități și posibilități de proliferare poate apărea un nou anticorp. Pot apărea proteine care nu sînt codificate în A.D.N. **Aceasta înseamnă pentru medicină și biologie o nouă cale de cercetări, explicînd, mai convingător, pe planul cunoașterii, acele verigi ale evoluției : mutație-selecție, mutație-selecție ș.a.m.d. ce intervin în permanenta confruntare a ființei vii cu mediul, în cioenirea sa cu problemele noi ce i se pun în față, în posibilități noi de adaptare la situații neîntîlnite încă precum și față de substanțe noi, inventînd răspunsuri originale, aflîndu-se în situația de a putea alege varianta optimă pentru supraviețuire și dezvoltare.**

Dacă omul ar putea suprima ciclonii...

Meteorologul Francis K. Davis, decanul Colegiului de științe al Universității Drexel din Philadelphia ne oferă două imagini dramatice în cazul că omul ar putea suprima complet ciclonii : ridicarea temperaturii la ecuator, răcirea temperaturii la poli, întinderea progresivă a zonelor foarte calde și foarte reci, în detrimentul zonei temperate, unde s-ar concentra, evident, populația. Altă posibilitate : încălzirea mărilor tropicale pînă la punctul unde ele ar elibera acest excedent de căldură în supracicloni, de astă dată absolut de necontrolat și sigur cumplit de devastatori. Ciclonii deci contribuie la echilibrul termic al pămîntului.

O treime din căldura din regiunile ecuatoriale este evacuată prin curenții marini, restul este antrenat în atmosferă. Cînd o zonă de joasă presiune se formează deasupra apelor tropicale calde, ciclonul născînd este alimentat de evaporarea apei de mare. Această evaporare este accelerată de vînturi care bat în sensul acelor unui ceasornic în emisfera sudică și în sensul invers în cea nordică. Vaporii de apă se ridică, se răcesc, se condensează și eliberează căldura în atmosferă. Această căldură întreține evaporarea etc. S-a calculat că un ciclon întreținut de vînturi ce circulă cu 270 km/h poate elibera într-o singură zi tot atîta energie cît explozia a 400 de bombe a 20 de megatone de hidrogen !

În concluzie : știința trebuie să progreseze în profitul naturii, nu împotriva ei.

ÎN CURÎND

REȘOUL SOLAR

Bucătăria care întrebuințează drept „combustibil" soarele, a devenit, cel puțin în paginile revistelor, banală. Se știe, s-a mai făcut. Un australian, Geoff Arthurs, propune reșoul solar, care poate fi transportabil deci, luat în excursie, folosit în vacanță. El, de pildă, pentru a demonstra cît de bine încălzește, și-a fiert pe el cîrnații. Cum ? Reșoul său are o oglindă parabolică din metal, prevăzută cu încă cîteva mici oglinzi orientabile, în așa fel ca să concentreze căldura pe recipientul unde se fierb alimentele. Toată instalația nu cîntărește mai mult de... 14 kg iar costul este acceptabil. E doar unul dintre aparatele de uz casnic care folosește în locul energiei electrice, energia solară. Ideea e veche de cînd lumea, dar realizarea e la modă. Important e ca soarele să nu fie în „pană" la vremea gătitului.

APA SUPERPURĂ

Oamenii de știință de la Institutul pentru minerit al filialei siberiene a Academiei de Științe a U.R.S.S., cu sediul la Novosibirsk, au pus la punct o nouă metodă de preparare a apei superpure.

Într-un recipient cu apă obișnuită s-au introdus electrozi. În cîmpul de curent continuu anozii de fier se dizolvă, transformîndu-se în produse care au aspectul de fulgi ai oxidului de fier. Tocmai acești „fulgi" posedă proprietatea surprinzătoare de a atrage impuritățile mecanice și chiar microorganismele.

E un procedeu de epurare de sute de ori mai ieftin decît distilarea. Apa epurată prin metoda electrocoagulării este tot atît de curată ca cea dublu distilată. Instalația pentru epurarea apei prin noua metodă a fost realizată pe baza unor subansambluri și piese standardizate utilizate în practica purificării apei. Ea prezintă siguranță și are o înaltă productivitate.

Apa eliberată de impurități mecanice și chimice este folosită în industria farmaceutică, chimică, radiotehnică, în construcții de mașini, în construcții de aparate, în vinificație.

Laboranta principală de la Institutul pentru minerit al filialei siberiene a Academiei de Științe a U.R.S.S., Tatiana Țittel, efectuează analiza apei epurate cu ajutorul unei instalații de electrocoagulare.

NIVELE TIPICE DE ZGOMOT

SURSA ZGOMOTULUI	DECIBELI
Foșnetul frunzelor	10
Conversație șoptită	25
Zonă locuită rurală	30-40
Zonă locuită urbană	30-55
Servicii funcționale	40-70
Stradă aglomerată	50-81
Zonă industrială	70-110
Tren	95
Difuzoare publice	90-96
Ciocan pneumatic	90-105
Ferăstrăul cu bandă	106
Muzică pop	96-105
Șantier de construcții	105-115
Ferăstrău circular	100-116
Avion cu elice	120
Concasor	100-130
Limita dureroasă	130
Avion cu reacție	140

PĂSTRĂVII DAU ALARMA!

Ce părere aveți de o stație automată de control continuu a calității apelor, detectînd și identificînd poluarea, cu ajutorul păstrăvilor ? Inginerii francezi de la Compania generală a apelor de la Mery-sur-Oise au instalat o asemenea stațiune. Șase captoare măsoară și retransmit direct la uzină cele mai importante caracteristici fizice și chimice ale apei riului : temperatura, tulburența (cantitatea de particule în suspensie), rezistivitatea electrică (care măsoară salinitatea), potențialul de oxido-reducere, Ph-ul (rejetul de fluenți acizi) și cantitatea de oxigen dizolvat. Această serie de captori electronici este așezată în paralel cu un captor biologic original : trei păstrăvi în trei acvarii dispuse în serie și alimentate de un curent de apă de riu. În fiecare dintre acvarii, fiecare păstrăv este stimulat să urce, așa cum fac în natură, în contra-curentului. „Stimularea" se face printr-o ușoară descărcare electrică. Cînd păstrăvul se simte bine, urcă vesel, trecînd prin fața unei celule fotoelectrice. Dacă apa este poluată, păstrăvul își pierde vioiciunea și forța nemaifiind în stare să-și facă „cursa", ca atare nu trece prin fața celulei, ceea ce are ca efect declanșarea unui semnal de alarmă sonor și luminos la 15 km depărtare, pe panoul de control al uzinei de tratare a apelor. Cînd alarma este dată, responsabilii uzinei cer, de la distanță, prelevarea de eșantioane din riul.. poluat. Natura poluanților este determinată prin analize de laborator.

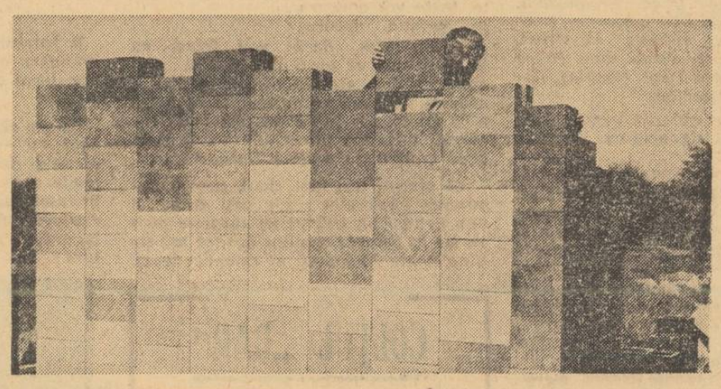

CONSTRUCȚII

LOCUINȚE DIN SULF!

Dintr-un material ce se găsește din abundență, privit cu dispreț — e poluant — „cărămizi" foarte ieftine, excelente izolante termice, și cu mult mai rezistente decît blocurile obișnuite de ciment.

Sulful sau pucioasa e unul dintre principalii acuzați de poluarea atmosferei și pe drept cuvînt : 80 de milioane de tone eliberate anual în atmosferă de la industriile petroliere și metalurgice. Iată dar o supraproducție care pare mai mult să incurce. De aici și ideea Școlii de Arhitectură a Universității Mc Gill din Montreal de a cerceta posibilitatea folosirii sulfului în construcție. În cadrul temei, doi arhitecți de la „Minimum Cost Housing group", Alvaro Ortega și Witold Rybczynski, au reușit să demonstreze practic, concret, calitățile deosebite ale sulfului. Blocurile pe bază de sulf, excelente izolante termice, rezistă la o presiune — în funcție de aditivii folosiți — de pînă la 200 kg pe centimetru pătrat. În general, se consideră suficientă o rezistență la compresiune între 105 și 175 kg/cm². Fabricarea „cărămizilor" nu pretinde temperaturi foarte ridicate. Sulful este încălzit pînă la punctul de topire : 119 grade. Se amestecă nisip (preîncălzit la aceeași temperatură), plastifianți în cantitate mică, pentru a îmbunătăți rezistența la presiune și căldură. Cele mai bune rezultate, după părerea arhitecților canadieni, au dat proporțiile de 70 la sută nisip și 30 la sută sulf. Amestecul e turnat — la temperatura de topire — în forme (care pot fi din lemn lăcuit, din ceramică sau din metal). După cinci sau șase minute, „cărămida" este gata. Este o cărămidă ciudată, pentru că nu e compactă, ci goală pe dinăuntru (pereții sînt groși de doi sau trei centimetri), ceea ce permite să fie folosit interiorul ei pentru instalarea firelor electrice și a canalizărilor sanitare. Mai mult, chiar și conductele sanitare comportă părți ce pot fi izolate cu beton din sulf. Încă un avantaj : pe lîngă faptul că e un material foarte ieftin, foarte ușor de realizat și de mînuit, nu e nevoie de ciment pentru a „lega" cărămizile de sulf între ele, iar fabricarea lor nu pretinde apă, ceea ce e important în regiunile aride.

Arhitecții canadieni au vrut să prezinte o locuință „ecologică" din toate punctele de vedere, astfel că în colaborare cu Institutul de cercetări Brice din McGill, au imaginat-o funcționînd cu celule solare pentru producerea energiei calorice și pentru distilarea și reciclarea apei. Ca atare, casa model din sulf are o bucătărie solară, un sistem colector de apă de ploaie, un „boiler" solar, un duș-atomisor, un acumulator și o mașină funcționînd cu energia vîntului și un condensator pentru a capta apa atmosferică, în timp de secetă prelungită.

„Am încercat să demonstrăm — au spus arhitecții canadieni — că unele idei — dintre care multe sînt cunoscute... de mult — nu sînt deloc utopice ci perfect realiste, realizabile fără investiții importante, fără cunoștințe mecanice tehnice deosebite sau utilaje costisitoare".

Conferind o funcție utilă unor materiale abundente, ieftine, disprețuite pînă acum, canadienii au demonstrat de fapt prin aceasta, ca și un grup de cercetători români (ne referim de astă dată la cei de la Întreprinderea județeană de construcții Piatra Neamț care au valorificat tuful vulcanic ca material de construcție) că viitorul nu are a se teme. Există o sursă inepuizabilă pentru a se răspunde la problemele omenirii : inteligența umană.

Pagină realizată de Catinca MUSCAN

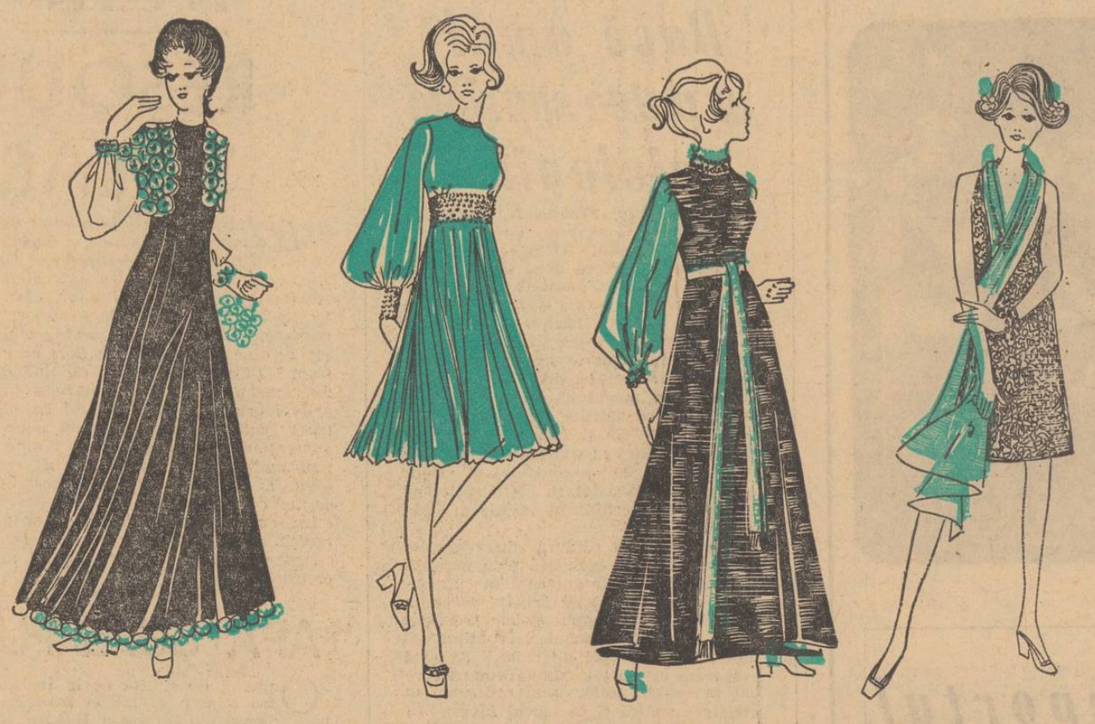

Într-o seară de iarnă

CÎTEVA RECOMANDĂRI DE ULTIMĂ ORĂ PENTRU CEI CARE SÎNT ÎN CRIZĂ DE TIMP ÎN ACESTE ZILE DINAINTEA ANULUI NOU

Un scurt sondaj în rîndul cititoarelor noastre ne-a pus în fața unor foarte variate păreri. Răspunsurile primite la întrebarea : *„Ce ați dori să găsiți într-o pagină dedicată frumuseții dumneavoastră ?"* s-au referit, firește, la modă, cosmetică, locuință, surprize, dar cu atîtea nuanțe personale încît părea greu să găsim modalitățile cele mai potrivite pentru a le cuprinde într-o sinteză de idei destinate pregătirilor pentru noaptea Anului nou. Oricare dintre femeile întrebate, indiferent de profesie, a opinat pentru idei, cît mai multe idei din care fiecare să poată alege ce i se potrivește. Un detaliu de îmbrăcăminte o soluție de aranjare a locuinței, un mic truc de frumusețe, o surpriză, un dar. Ceea ce pare simplu, dar nu e prea ușor.

Fiindcă mai sînt doar nouă zile pînă la ultima noapte a lui decembrie. Fiindcă multe dintre dumneavoastră ați ales, ați hotărît unde petreceți revelionul, cum vă îmbrăcați ce dăruiți. Dacă n-ați făcut-o încă, nu mai lăsați să treacă timpul. Și dacă vreți să primiți ajutorul nostru, vă sugerăm prima idee :

MĂSURAȚI TIMPUL

Cu alte cuvinte, nu faceți risipă. Încercați să împărțiți timpul în după-amieze utile, cu destinație precisă : cumpărături, croitoreasă, cosmeticiană, coafor, diverse aranjamente pe care le puteți face singură pentru a împrospăta o rochie. Nu uitați că e luna cadourilor. Toată lumea cumpără cele mai diverse obiecte din cele mai diverse magazine și o planificare — da, termenul nu e exagerat — a cumpărăturilor se impune. De pildă, după ce ați dezbătut cu soții sau prietenele dumneavoastră problema toaletelor și ați hotărît ce vă mai trebuie pentru a fi elegantă pentru a fi o bună gazdă sau un agreabil oaspete, gîndiți-vă la unitățile comerciale pe care le veți vizita : de mătăsuri sau stofe, centre de tricotaj, mercerii, magazine de jucării, drogherii, librării.

Permiteți-ne să vă mai dăm o sugestie. Pregătiți și o soluție de rezervă pentru cazul cînd ceea ce ați hotărît dinainte, nu vă mai suride după ce ați văzut materialul, poșeta, bijuteriile sau cadourile. Dacă doriți neapărat o schimbare, ceva neașteptat pentru cei-lalți, ea se obține mai degrabă cu amănunte care să nu treacă neobservate, care să scoată în evidență calitățile, gustul dumneavoastră. Să fie și ceva foarte la modă. Idei ? Da, de pildă ce ați zice de :

JOCUL CULORILOR

Negrul e distins. Movul este elegant. Albul rămîne neîntrecut în rafinament. Galbenul e strălucitor, roșul e vesel și pretențios, albastrul se prezintă puțin rece. Toate sînt moderne. O rochie în oricare dintre aceste culori poate deveni și mai modernă printr-un detaliu. Creatoarea *GEORGETA BUCUR* a răspuns și de data aceasta solicitărilor noastre, oferindu-ne o seamă de idei. Se poartă mult, seara, țesături cu fir de lurex sau din celofan. Dacă mai aveți timp să comandați o rochie tricotată cu fir de lurex, grăbiți-vă. Garnitura ei va fi o broderie (realizată cu croșeta) din motive florale așezate la gît, tiv, întruchipată într-o corsletă sau folosită pentru confecționarea unei jachete cardigan, unui șal în colț. Aveți timp să croșetați și singure mai multe astfel de motive florale pe care le uniți într-o garnitură într-un bolero, un cordon. Coaseți în fiecare floare o mărgea din cristal.

O rochie din jersey, simplă, pe care o decoltați mai adînc și îi scoateți mînecile poate fi lungită cu ajutorul unei corselete late, tricotată cu fir sau în întregime paietată.

La o rochie din catifea adăugați mîneci foarte largi din voal, prinse în manșete. Manșetele și, dacă vreți și mînecile în întregime, vor fi împodobite cu paiete multicolore pe care le cumpărați la mercerii. Iarăși un amănunt foarte modern.

Orice rochie care poate fi îmbrăcată seara, devine mai festivă cu ajutorul unei eșarfe neapărat lungă pînă la tivul rochiei care se poartă într-o parte sau lăsată pe spate, cu o floare, cu o bordură din lame sau cu paiete cusute din loc în loc (multicolore, argintii, la culoarea rochiei) sau cu un șal în colț cu bordură sau franjuri din lame. Este preferabil ca rochia să fie decoltată. La negru, merge orice culoare de eșarfă. Pentru o rochie mov, ne-ar place o o eșarfă albă sau aurie. Albului, i se potrivește orice, dar ar fi asortată o eșarfă care să meargă cu poșeta, cu cordonul sau cu pantofii, numai să fie într-o culoare contrast și caldă. Galbenul se armonizează cu albastru, cu maron, cu portocaliu, cu auriu. Roșul cere alb, bej sau auriu.

Vă plac motivele populare ? Mărămele pot fi eșarfe originale. La fel, cordoanele din mărgele și paiete, care se găsesc la magazinele de artizanat.

ARMONIA ACCESORIILOR

Orice am alege, pantofi închiși sau sandale, să avem grijă să fie comozi. De aceea nu se recomandă să-i cumpărăm cu puțin timp doar înainte de Anoul nou, sau să purtăm în noaptea

aceea pantofi pe care nu i-am mai încălțat. Comode și la modă sînt sandalele aurii sau argintii. Dacă țineți neapărat, puteți da la vopsit în aceste culori, sandalele albe pe care le aveți din vară. E o soluție de ultimă oră, dar merită să reflectăm la ea. La fel putem proceda și cu o poșetă de seară pe care o confecționăm și din materialul rochiei. Sau îi adăugăm doar o garnitură la fel cu cea a rochiei : un motiv croșetat, un motiv cusut în paiete sau mărgele, o floare, la fel cu cea de pe eșarfă sau din păr.

Fiindcă tot este vorba de accesorii, dacă nu mai aveți timp să vă faceți o garnitură specială, cîteva coliere de perle purtate cu lanțuri metalice între ele vă vor scoate din încurcătură. La fel, garniturile formate din poșete și cordoane din paiete care se vînd, la raioanele de bijuterii sînt reușite și asigură nota festivă oricărei rochii simple, uni. În păr veți purta — dacă țineți neapărat, deși accentul podoabelor nu cade pe coafură — o floare, o fundă sau chiar o voaletă cu paiete sau mărgele, aceasta din urmă fiind un accesoriu ultramodern. Dar vai, este așa de pretențios față de toaleta la care poate fi asortat, încît o femeie riscă ușor să fie ridicolă dacă nu ține seamă de ansamblu ! Numai că vă rugăm să renunțați la diademele din șirasuri. Preferați-le cerceii mari, gen perle sau cerceii metalici. În general, potriviți-vă orice podoabă la rochia pe care o purtați dar cu gramul, nu cu kilogramul. În completarea ținutei, să nu uităm :

FRUMUSEȚEA AJUTATĂ DE...

...secretele cosmeticii, ale machiajului modern. Despre îngrijiri cosmetice, v-am dat sfaturi tot anul. Ele nu trebuie lăsate pe seama ultimelor zile. Nici asta nu e o noutate. O reamintim, că nu strică.

— *Important pentru ultimele zile dinaintea revelionului — ne spune ILEANA ILIESCU de la Institutul de cosmetică și coafură „Venus". — este să nu neglijăm îngrijirile obișnuite ale tenului, pe care ni le-a recomandat o cosmeticiană, în special demachiatul, crema adecvată tenului, o mască potrivită, făcută la cabinetul de cosmetică sau acasă, tot conform recomandărilor. Mai mult, cu o săptămînă înainte, se poate face chiar un tratament cosmetic. Tenul are timp să-și revină. Tot atît de important este machiajul. După ce femeile au hotărît ce rochie vor îmbrăca, ce podoabe vor folosi, își vor cumpăra și produsele cosmetice de care au nevoie.*

— Ați putea ghida alegerea acestor produse ?

— *Avînd în vedere anumite condiții obligatorii, voi încerca. Deci, alegem machiajul, și mai ales culorile lui, după vîrstă, după culorile ținutei vestimentare și după ambianța în care vom petrece revelionul. Pentru machiaj, aș împărți vîrstele cam așa : prima — pînă la 25—30 de ani — este vîrsta unui machiaj tineresc, îndrăznet ; a doua — între 30 și 45 de ani — este perioada cînd ne putem permite, sub toate formele, un machiaj făcut cu rafinament, cu multă imaginație, sofisticat chiar în ocazii deosebite ; a treia — între 45—55 de ani — aparține, datorită unor transformări prin care trece organismul, prudenței, este perioada cînd orice stridență strepezește retina ; în sfîrșit, peste 55 de ani este vîrsta unor culori stabile în ansamblu (păr, machiaj, îmbrăcăminte), a discreției.*

— Sînt moderne culorile închise, mai ales seara. Legat de acestea machiajul...

— *Trebuie să fie foarte bine armonizat. Se poartă tenurile luminoase, de un bej deschis, buzele colțuroase, foarte accentuate și lucioase, ochii bine și multicolor fardați, în general, pleoapele fiind fardate cu mai multe nuanțe așezate longitudinal, cu tendința de a înălța sprîncenele subțiri și de a alungi ochii. Avem, să zicem, o rochie maron, uni. Putem folosi pentru pleoape nuanțe de turcoaz, bej sau oranj, verde în diverse nuanțe. La o rochie neagră, merge orice culoare, cu atît mai mult cu cît obrazul trebuie să capete multă strălucire. La o rochie albă, nuanțele de roz (șerbet de fragi) pe obraji și pe pleoape sînt foarte reușite. Culoarea irisului joacă un rol foarte important. O pleoapă fardată în două culori roz și verde kaki spre gri se potrivește unui iris verde dar nu unuia albastru. Cît privește ambianța, la munte unde totul este alb, nici o stridență de machiaj. La un restaurant, fardurile bine dozate trebuie să creeze un ansamblu foarte fin. Acasă, ei bine acasă, la noi sau la prieteni, ne vom permite mai multă îndrăzneală, mai multă imaginație. Ne putem juca puțin, cu culorile.*

— Dar cu moda machiajului cum ne împăcăm ?

— *Bine, dacă sîntem atente la ceilalți factori de care v-am vorbit. Dacă vă spun că se poartă roșu în obraz, pomeți proeminenți, pleoape fardate în special în culorile bej, roz vernil, liliachiu în combinații diverse, dar vă mai spun că orice machiaj trebuie personificat, vă mulțumește răspunsul ?*

— Fără îndoială și vă mulțumim și nouă pentru sugestii.

Despre pieptănături am mai scris noi în cursul acestui an. Cunoașteți tendințele spre părul liber, netapat, mai scurt, doar ușor ondulat și credeți-ne că la aceste coafuri tunsoarea este principalul element. Ce ne-a mai rămas ? Uitam un amănunt foarte plăcut :

O PICĂTURĂ DE PARFUM

Parfumul este asociat cu frumusețea, cu feminitatea, cu eleganța. Se spune că este o părticică din personalitatea femeii. De mică importanță ? Poate. Ne place însă, nouă femeilor, iar bărbaților nu le displace să asocieze un parfum cu ființa iubită. Să i-l aducă chiar, în dar.

Noutăți sînt cîteva. În luna decembrie vom putea alege dintr-o gamă mai largă de parfumuri Miraj (Turist, Cristal, Eva, 1002, April) și parfumuri de toaletă Miraj (Farmec, Eva, Perfect și B — pentru bărbați). Flacoanele sînt deosebit de frumoase, unele în porțelan de Limoges și altele în metal filigranat.

O întrebăm pe ing. *MIA DUMITRESCU* de la fabrica Miraj ce preferințe are printre ultimele creații.

— *Parfumurile de toaletă Miraj, Farmec și Miraj B.*

— Ce fel de miros are Miraj Farmec ?

— *Un miros de flori, însă foarte stilizat.*

— Se spune că un parfum trebuie ales și după culoarea părului și a pielii. Ați putea face recomandări în acest sens ?

— *Da. Sînt însă păreri strict personale. Brunetelor le aș sugera Miraj Turist (parfum) și blondelor Miraj Farmec (parfum de toaletă).*

După preocupări „strict" feminine de cochetărie, să ne gîndim la preocupări tot feminine (nu „strict", deoarece bărbații nu sînt excluși de la ele) dar de altă natură. Întrebîndu-ne bunăoară :

DAR DACĂ SÎNTEM GAZDE?

În rolul de gazdă, lucrurile se complică puțin. Avem griji în plus. Să nu uităm că toți musafirii de la revelion trebuie să ajute la pregătiri. Pentru decorarea casei, alegeți-vă cei mai talentați prieteni în funcție de spațiu, de mărimea și aranjarea mobilierului se vor găsi și ideile de decorare festivă a camerelor. Fantezie, dar și armonie, veselie, dar și un bun gust, strălucire, dar și simplitate, toate vor concura la reușita decorului. Mai ales, dacă veți folosi cu ingeniozitate ce aveți în casă și veți cumpăra doar strictul necesar pentru a asigura nota aparte pe care trebuie s-o aibă ambianța în felul acesta nu încărcați nici bugetul și nici nu alergați prea mult după diverse fleacuri.

Vă oferim trei idei, două pentru decorarea camerelor unde veți primi și una pentru un bufet cu surprize care va sta în camera copiilor dar tot așa de bine poate împodobi și camera de zi.

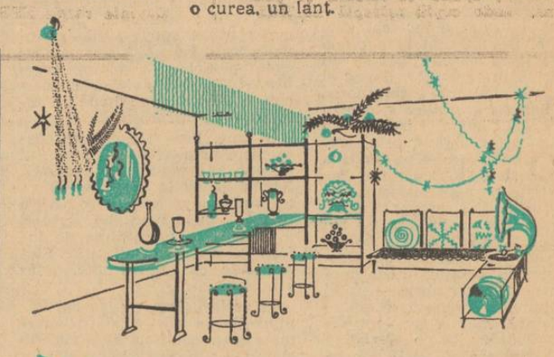

COLȚUL „BAR"

se poate improviza în dreptul unei biblioteci, a unui stelaj, de care rezemăm un capăt al scîndurii de călcat (dacă nu avem alta mai „de lux") iar celălalt pe o capră (solidă) sau un scaun mai înalt (adus la înălțimea necesară cu ceva cărți mari). Ornamentarea — lucru esențial — se face cu paiete, ghirlande benzi colorate, mult staniol și chiar celofan în diverse culori. Oglinda va fi pusă astfel încît cei de la bar să se vadă în ea și în spatele lor pe cei ce vor prefera dansul sau colțul muzical.

COLȚUL POMULUI

trebuie amenajat astfel ca lumina luminărilor și cea reflectată de ghirlande, steluțe de staniol și alte ornamentări strălucitoare să fie redate prin oglinzi (chiar și mai mici) așezate în diverse colțuri. Alte elemente, balansoarul „bunicii" vreo ladă, perne mari și neapărat una sau mai multe măsuțe mici vor da nota familiară și sărbătorească acestui colț unde nu numai copiii se vor simți bine !

Pe un perete al camerei copiilor puteți agăța bradul surpriză, prezentat în partea de jos a coloanei, confecționat din fetru sau diftină verde decupată după silueta respectivă. Cîteva pungi vor ascunde cadourile celor mici. Ghirlande de beteală, globuri și steluțe vor împodobi acest element sărbătoresc. Dar vor fi și :

SURPRIZE

Vom cumpăra mici daruri. După gustul nostru și al celor dragi. Dar orice obiect, oricît ar fi de simplu va străluci dacă ne dăm silința să-i confecționăm „ambalaje" sărbătorești (vezi modelele de la baza paginii). Materia primă : globuri, crengi de brad, staniol, funde de mătase, paiete, mărgele.

1. Un cristal se va detașa dintr-un mic coșuleț ornat cu globuri și umplut cu bomboane.

2 Tacîmurile mesei pot fi îmbrăcate cu un „Moș Gerilă" din fetru garnisit cu perle și paiete.

3 Un bostan, o tărtăcuță, suflate cu praf de bronz și decupate vor surprinde prin lumina de efect dată de o luminare plasată pe dinăuntru.

4 O mică oglindă de toaletă, alături cu un mic sfeșnic vor îmbogăți colțul cadourilor.

5 Un coș din pai cu o fundă mare din mătase se poate decora cu perle și globuri pe contur. Interiorul va fi căptușit cu staniol, care va reflecta prețioasa sticlă de parfum.

6 Din carton îmbrăcat cu pînză sau pictat puteți confecționa aceste costume clasice — care ascund sticlele de băutură.

7 Într-o mică balanță compusă din 2 scrumiere de bronz agățate de un umeraș se pot legăna cîteva mici atenții — bibelouri, cosmetice.

8 Acest cap de păpușă se poate deschide la balama (în dreptul fundei) descoperind o pereche de cercei, butoni, o curea, un lanț.

9 Într-un coșuleț ornat cu globuri, luminări, clopoței cîteva fructe își vor găsi locul cuvenit.

*

Nu ne rămîne decît să vă mulțumim dacă ați avut răbdarea să citiți cele scrise și dacă ați adoptat vreuna dintre ideile expuse. Vă urăm deci, să vă folosească sugestiile și să fiți strălucitoare cînd veți ciocni paharele și veți spune, la miezul ultimei nopți din decembrie 1973 : „LA MULȚI ANI !"

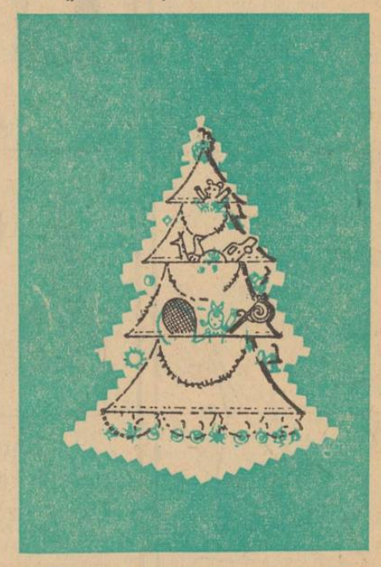

Pagină realizată de L. MARINA și Tanți PFENNINGS

ZIG-ZAG ● ZIG-ZAG ● ZIG-ZAG ● ZIG-ZAG ● ZIG-ZAG ● ZIG-ZAG ● ZIG-ZAG ● ZIG-ZAG ● ZIG-ZAG ● ZIG-ZAG

DE ANUL NOU

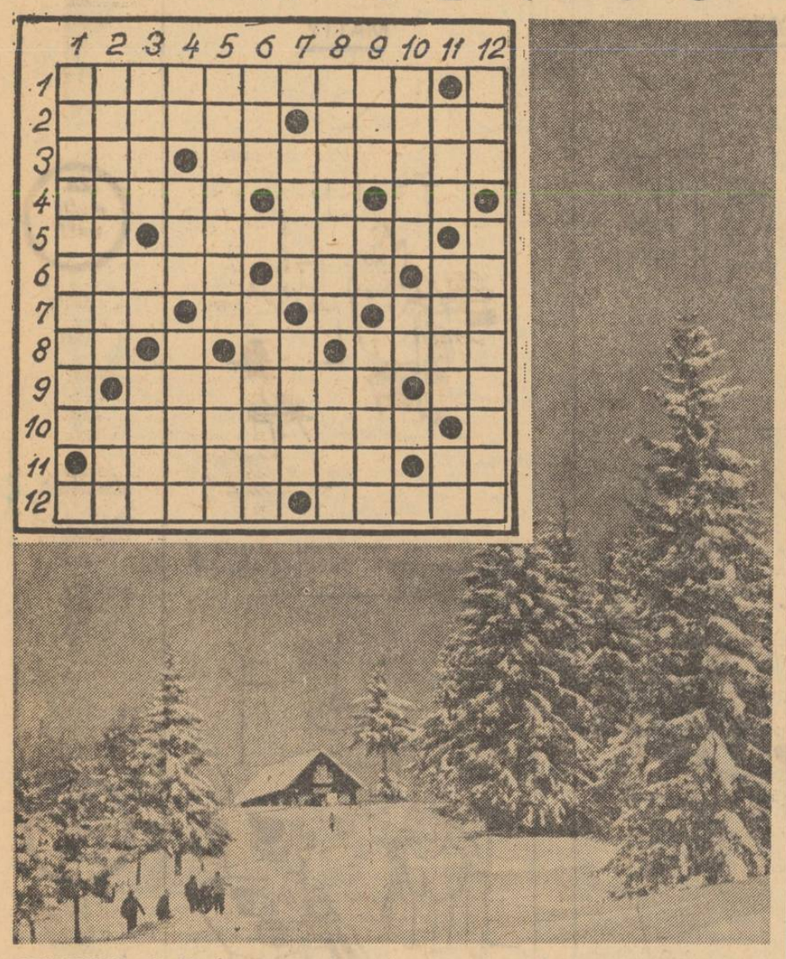

ORIZONTAL: 1) Brazi... cu care ne mîndrim; 2) Umblă cu plugușorul — Rumen la față, cu nuci și stafide; 3) Gerilă și... — un Moș Gerilă fără travesti; 4) Pline de haz și... — ...rid mai la urmă — Sfîrșit de iarnă!; 5) Începutul nopții — Stau în... Brad; 6) Sprinteni — Părul lui Moș Gerilă — Începe surprizele!; 7) Șerpuiește printre brazi — Începe iarna! — Roșu de frig...; 8) Se gătesc cu flori — Rumenit pe margini! — Se pregătește de cozonaci; 9) Beteala pomului de iarnă — Rămase în lift!; 10) Iernile de an cu an; 11) Program festiv oferit de radio și televiziune în noaptea Anului nou — Ultimul... urător!; 12) Suflă pe timp de iarnă — Ca steluțele din pomul de iarnă.

VERTICAL: 1) Se aprind în pomul de iarnă la venirea Anului nou (dim. sing); 2) Vestesc sosirea Anului nou — Localitate în India; 3) Loc cu căldură și pom de iarnă, unde copiii așteaptă nerăbdători sosirea lui Moș Gerilă — Strigăt de cîntec și veselie — Brazi tradiționali; 4) Omăt pe terminate! — Moș Gerilă în interpretarea lui tătucu — Pregătire pentru Anul nou; 5) Organizează trageri speciale cu ocazia Anului nou — Localitate în Iran; 6) Curelușă de mașină — Pregătit cu gust și miros plăcut; 7) Rudă cu bradul — El... nu merge cu țapul! (...și nici capra!); 8) Bomboane... în pom — Ca o friptură de curcan...; 9) Un cadou pentru școlari — Nota bene — Loc de „Pregătire pentru Anul nou"; 10) Colindă... prin ținuturile zăpezilor veșnice (pl.) — Puțin noroc!; 11) A umbla cu plugușorul — Traista lui Moș Gerilă, încărcată cu daruri (pl.)... — ...învelită în haină de blană (pl.); 12) Cetina brazilor — Invitații în noaptea de revelion.

Doru BĂNCULESCU

Cuvinte rare: NER, DISA, IRA.

Fel la fel

● **Guvernul englez a decis să limiteze numărul turiștilor care sînt dornici să asiste la tradiționala „schimbare a gărzii" care are loc în fața palatului Buckingham din Londra. Explicația? Numărul turiștilor a devenit atît de mare încît se creează o aglomerație care aduce serioase perturbări în circulație.**

● Peter Jaconelli este noul campion mondial al mîncătorilor de stridii. La concursul care a avut loc în orașul Scaraborough (Anglia) el a reușit ca în timp de 48 de minute și 6 secunde să înghită 500 de stridii.

● **Proprietarul unui restaurant din Tokio a cumpărat un avion american scos din uz, cu o capacitate de 120 de locuri, și l-a transformat într-un original restaurant.**

● Pe străzile orașului Praga a apărut un nou tip de vagoane de tramvai. Realizat de uzina „Tetra-Smihov" a combinatului C.D.K. din Praga, noul tramvai se caracterizează printr-o viteză sporită, confort și zgomot redus la alunecare pe șine.

● **Robert Foulds, un funcționar din Anglia, a cîștigat pentru a doua oară consecutiv titlul de campion al fumătorilor de pipă. El a fumat pipa lui timp de 121 de minute și 16 secunde.**

● La Leningrad s-a experimentat cu un deosebit succes un nou sistem de construcții de locuințe. Prin utilizarea acestui sistem, în numai 19 zile se poate construi un bloc cu 8 etaje.

● Un laborator american de cercetări spațiale a pus la punct prima cască... rece. Este hărăzită piloților elicopterelor, celor care participă la curse auto, deci tuturor celor care trebuie să-și păstreze capul... rece.

● **Un institut didactic din R.F. Germania a constatat, în urma unor sondaje, că un locuitor din R.F.G. citește de cinci ori mai multe cuvinte decît vorbește. Din datele culese reiese că un cetățean pronunță zilnic 4—5 000 de cuvinte.**

● La salinele de la Weliczka (R.P. Polonă) se va deschide, la o adîncime de 63 de metri, o nouă sală închinată lui Copernic în care va fi expusă statuia marelui savant.

● **18 prieteni din orășelul Rahrmoos din R.F.G. au confecționat o umbrelă, apreciată printre cele mai mari din lume, întrucît are un diametru de 3 metri. Dar cum o vor folosi?**

● În S.U.A. aparatele cosmice sînt folosite în lupta împotriva incendiilor în păduri. La bordul aparatelor cosmice sînt instalate niște aparate sesizoare care permit semnalarea unor incendii și transmiterea imediată a tuturor datelor exacte care să permită o intervenție urgentă.

● **Orașul Bergamo (Italia) a adăpostit pe participanții la Trofeul Rastelli, competiție rezervată celor mai buni scamatori din lume. A opta ediție a acestui concurs a fost cîștigată de vest-germanul Rudy Horn urmat de Eva Vida (Ungaria) și Karamfil Karamfilov (Bulgaria).**

● Doi pasionați practicanți ai pescuitului subacvatic Giovanni la Rosa și Franca Fazio, și-au sărbătorit căsătoria lor într-un mod original: în apă și sub apă. Ceremonia desfășurată în prezența a numeroși prieteni, s-a desfășurat în orașul Messina.

LA CĂLDURĂ

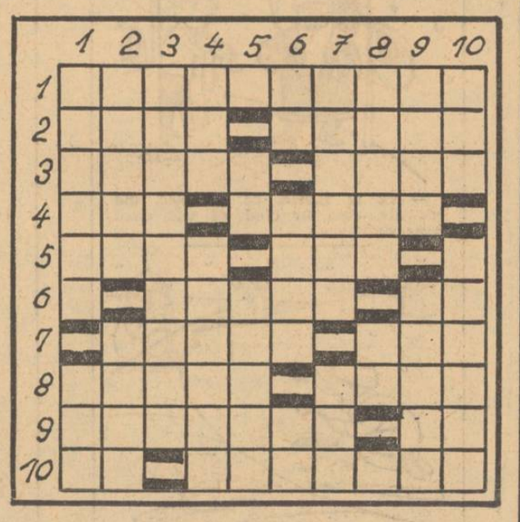

ORIZONTAL: 1) Sobe... care nu scot fum; 2) Plin de fumuri — Funcționează și cu ardere internă; 3) Așa-i felul lui, de a trata oamenii cu căldură — O casă-n stil vechi; 4) În sacoșă! — Severă; 5) Soare și iar soare! — Fierbere la urmă!; 6) Prăjite, calde și bune... — La cărbuni; 7) A se aprinde (fig.) — Închide butelia; 8) Plini de energie — Adăpost fără-ncălzire; 9) Cu legătură-n serie — Începe dogoarea!; 10) Radiatoare pe centru! — Instalație cu aer.

VERTICAL: 1) Înlesnește funcționarea sobelor (pl.) — La o casă... călduroasă în spate!; 2) A acorda bani — Conservant prin fierbere; 3) Posedă nișă, unde se produc, printre altele, descompuneri termice; 4) Orășel în Norvegia — Ca alama; 5) Curge — Gigant; 6) Dintr-un climat! — Aleargă pe ger — Cele din spate!; 7) Parte componentă a instalațiilor de încălzit — A proape jumătate din ceainic!; 8) Dispozitive pentru încălzire și uscare — La intrare în dormitor; 9) Un fel de cuptor — E roșu...; 10) A fost... în seră! — Un mic spațiu cu căldură mare.

Cornel DRAGOMIR

Cuvinte rare: CULĂ; ONA; ROLĂ.

OBICEIURI DE ANUL NOU

Pretutindeni în lume, Revelionul și Anul nou sînt sărbători vesele, cu al căror prilej se manifestă diferite obiceiuri străvechi. Un etnograf curios a numărat nu mai puțin de 8 016. Iată cum sînt întîmpinate aceste sărbători în diferite țări ale lumii:

Pe mesele tuturor iranienilor sînt nelipsite, în prima seară a Anului nou, merele, grîul încolțit, usturoiul, sucul de graminee verzi, oțetul... În vase cu apă plutesc frunze verzi, iar în cupe special pregătite înoată peștișori vii. Toate au o valoare simbolică.

La Madrid, cite un bob de strugure consumat la miezul nopții, concomitent cu fiecare bătaie a ceasului, înseamnă noroc în tot cursul anului.

Indiferent de data la care s-au născut, japonezii își sărbătoresc ziua de naștere de Anul nou. Din această zi, japonezul se consideră cu un an mai în vîrstă. Astfel, un copil care s-a născut la 30 decembrie poate „împlini" un an la 1 ianuarie.

La ceylonezi, Anul nou este sărbătorit cînd se culeg roadele cîmpului. Înveșmîntați în costume viu colorate, dansatori cu măști evocă, în pantomime sugestive, muncile esențiale ale agricultorului: însămînțatul, plivitul, secerișul și treieratul. În fiecare casă se pregătesc bucate tradiționale pentru a sărbători începutul noului an în belșug.

Fluiere, tamburine, zurgălăi și tot felul de sunătoare însoțesc pe atenieni pe străzile orașului pînă noaptea tîrziu. Începînd de la zece seara, tot acest „arsenal" inundă orașul într-un vacarm asurzitor.

California are și ea tradițiile ei. Serbările organizate pentru întîmpinarea noului an se deschid la sfîrșitul lui decembrie. Care cu flori — orhidee, crizanteme și trandafiri de toate nuanțele — invadează străzile. Defilează apoi șoricelul Micky, rățoiul Donald și alți eroi ai povestirilor lui Walt Disney, întovărășiți de muzicanți în uniforme colorate. Mulțimea de copii îi însoțește cîntînd și dansînd.

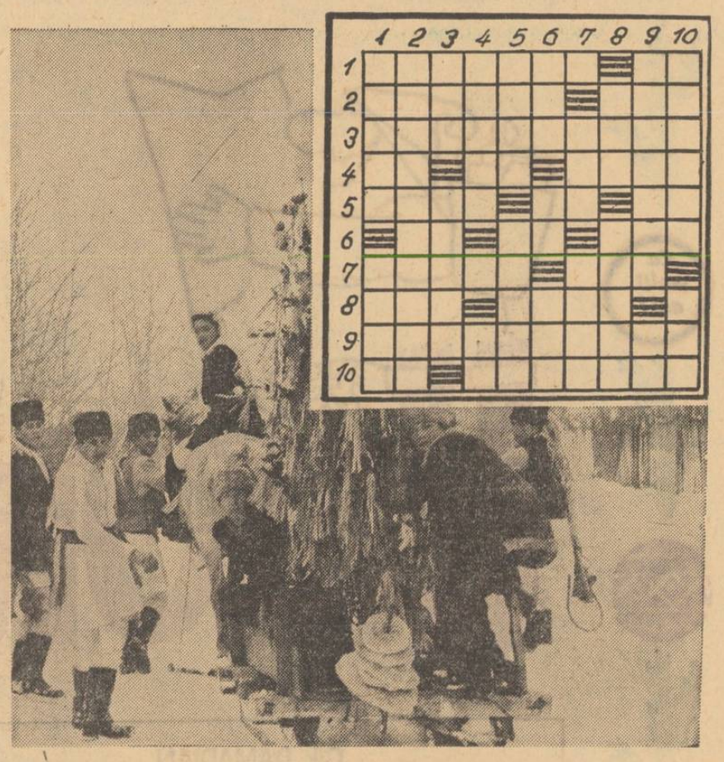

URĂRI

ORIZONTAL: 1) Merg cu colindul — Începe vizita!; 2) Petrecere plăcută! (pl.) — Bun la toasturi; 3) Primită cu urale; 4) Urare la urmă! — Despică lemne — „Tare ca fierul..."; 5) Cu flori la piept — La plugușor! — Una tare! 6) În vilă!... — Intră în tradiție! — Diminutiv feminin; 7) Poftă mare!... — Fibră sintetică (abr.); 8) O dată la un an — O deplasare...; 9) Prilej de a adresa urări (pl.); 10) Cu ce începe meniul?! — Poftit la petrecerea revelionului.

VERTICAL: 1) Fulgi de nea... — Oferă un vin rece; 2) Începe cu plugușorul și sfîrșesc cu sorcova; 3) A merge cu plugul — Produce veselie; 4) Moș Gerilă la casa lui — Vin neconsumat!; 5) Dus cu plugul... — ...unde poate fi văzut; 6) Reostat!!! — Ger! — Var amestecat!; 7) Anul cu urări — Risul din casă (fem.); 8) Prinse la cravată! — Numaidecît; 9) Primită cu ovații... — ...în urale!; 10) A slăvi, a ura (fig.) — Le-ntîlnim la unele jocuri... (sing.).

Cornelia CIMPOIERU

CUVINTE RARE: PNA, OTIG.

Jocuri distractive ● Jocuri distractive

TOTAL DOUĂZECI

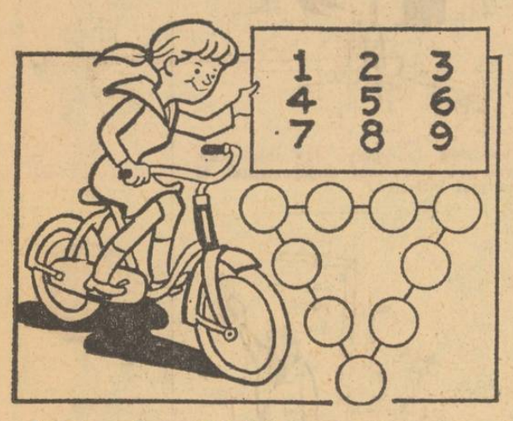

În cele nouă cercuri trebuie trecute cifrele reprezentate mai sus, astfel ca fiecare latură a triunghiului să dea un total de 20.

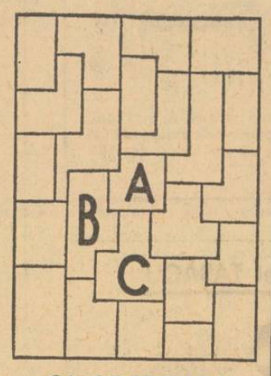

21 SECTOARE

În aceste 21 de sectoare trebuie fixate șase litere A șase litere B și șase litere C în așa fel încît sectoarele cu aceeași literă să nu se învecineze.

CARE ANUME?

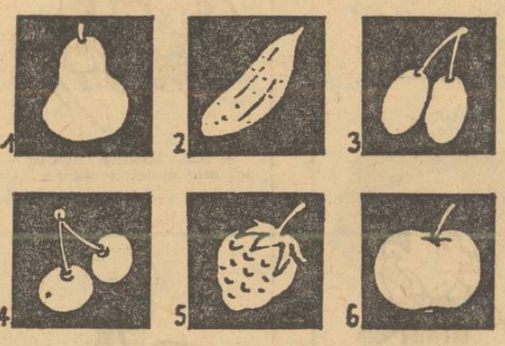

Dintre furnizorii de vitamine de mai sus unul de fapt nu conține nici o vitamină. Care anume?

„INTRUȘII"

În desenul A există un obiect care nu face parte din „grupa" obiectelor prezentate.

În desenul B, unul dintre oameni prezintă o anume particularitate în raport cu ceilalți.

Cine, în cele două desene este „intrusul"?

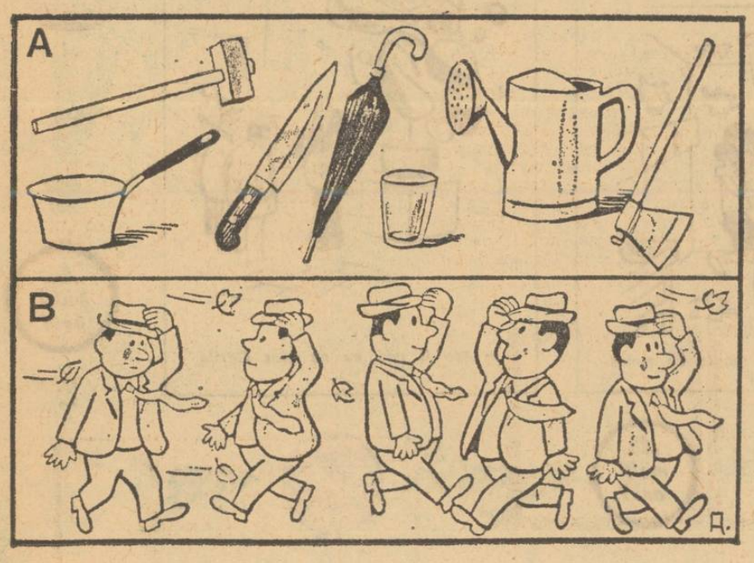

COMPLETĂRI

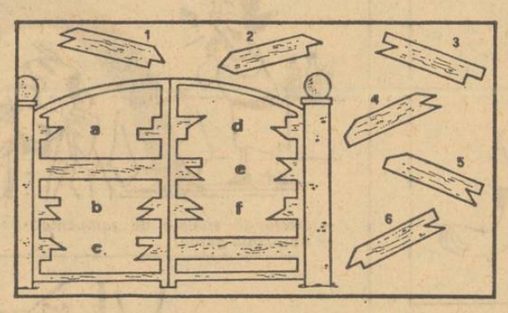

Această poartă s-a rupt. Cele șase bucăți de scîndură (numerotate de la 1 la 6) trebuie puse la locul lor. Atenție, însă! Poarta are și alte „locuri libere".

DEOSEBIRI

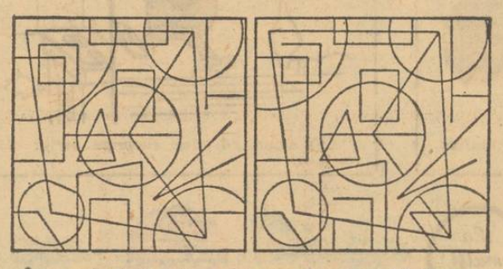

Între cele două desene sînt zece deosebiri. Găsiți-le.

(Soluțiile jocurilor în numărul viitor)

NUMAI DOUĂ

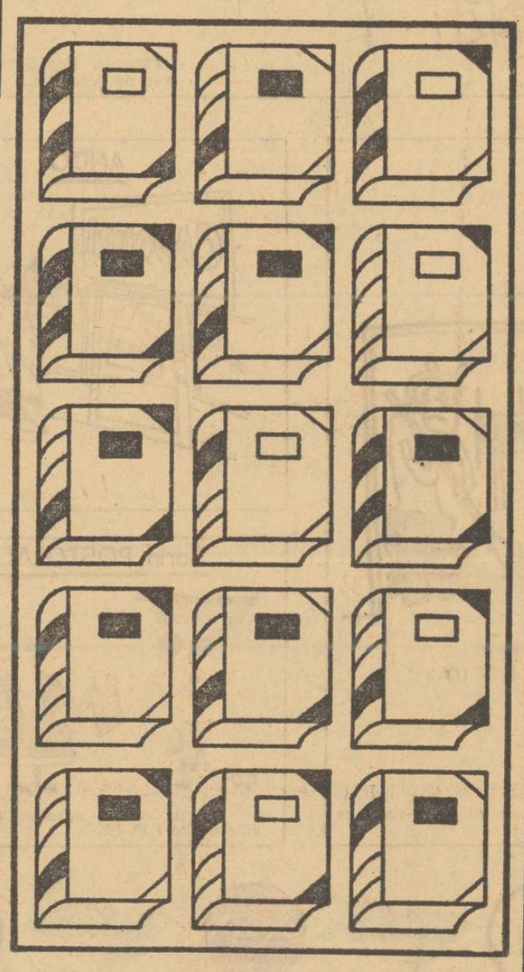

Dintre cele 15 cărți prezentate mai sus, numai două sînt identice. Care?

CURIOZITĂȚI DIN VIAȚA ALBINELOR

● **În ghemul de iarnă albinele suportă geruri de minus 50° C și chiar mai mult, în timp ce o albină luată individual amorțește la o temperatură de sub plus 8°C.**

● **O albină ca să culeagă un kg de miere ar trebui să cerceteze 2—5 milioane de flori și să parcurgă o distanță egală cu ocolul pămîntului. Pentru aceasta ea ar avea nevoie de o sută de vieți.**

● **Viteza maximă de zbor a unei albine ajunge la 70 km/oră. Încărcată, viteza se reduce la 20 km/oră (440 bătăi de aripi pe secundă).**

● **O albină este de 20 de ori mai puternică decît un cal. Întrucît ea poate tîri pe un teren plan o greutate de 20 de ori mai mare decît greutatea corpului ei, pe cînd un cal tîrîie abia o greutate egală cu a sa.**

● **Prin polenizarea culturilor agricole, albinele sporesc producția de fructe și semințe ceea ce valorează cu mult mai mult decît valoarea produselor lor directe ca mierea, ceara etc. Albinele pot fi dresate să polenizeze anumite plante de cultură.**

AMUZANTĂ

ORIZONTAL: 1) Se adresează cuiva (pl.) — O lecție pentru copii; 2) Dispare de la un an la altul... — Un gen de scriere; 3) Vin primele la masă; 4) Intrată în teren... cu viață — Personaj de operă; 5) Intră la tipar! — Răni pe spate! 6) O grămadă de fiare — A se îți reg.); 7) Piață în centru! — Un titan al chimiei; 8) La sală! — Se prind cu ace — Junăl; 9) A cerut ajutor — Pleacă și vin în toiul petrecerii; 10) Evoluție în joc (substantivat) — Comandat... cu guler (pl.); 11) Reuniune după cursuri (pl.) — Una lîngă alta!

VERTICAL: 1) Are ochi dar nu și urechi — Piept de pasăre; 2) Crește... văzînd cu ochii — Schimburi de casă; 3) Fără întîrzieri — Un mat dat din spate; 4) Specialitate de pasăre (înf.) — Cinci la sută (pl.); 5) Cuplu de forțe — Rănită la cap!; 6) Curse auto (sing.) — Cel de colo — Tună!; 7) Corp de metal!; 8) Întîmplări adevărate: 9) Trecute în acte — Servește; 10) Prin.. mijloc! — Extras de portocale — Cupă!; 11) Gustul... toamnei (vorba rebusiștilor) — O cismă-n apă.

Cornel M. DUMITRESCU

Cuvînt rar: IȚAI

Dezlegările jocurilor apărute în numărul trecut

VREMEA ZĂPEZILOR

ORIZONTAL: Bătrîn — Urs — Isteț — Urat — LP — Nana — Re — Era — Nu — Pal — Tare — Rca — U — E — Imaculat — Anotimp — E — Erato — Pia — La — Impatri — A — Avintate — Nea — Ca — Tad.

VESTIMENTARĂ

ORIZONTAL: Croitor — Țap — Rochița — Rara — Aba — Postavar — Vază — Vărgate — A — Insa — Alno — Trene — Eva — Sc — Ea — Aliment — O — Mu — Ataș — Eroi — Sumară — Tenii — Araci — Tirite — Care — Mătăsar.

PESTE CÎTEVA ZILE APARE
ALMANAHUL
MAGAZIN 1974
● Teste pentru toate vîrstele ● Jocuri distractive ● Rebus ● Fel de fel.
288 pagini 12 lei

Cik DAMADIAN

— *El a insistat să schimbăm cadourile între noi!*

G. BADEA

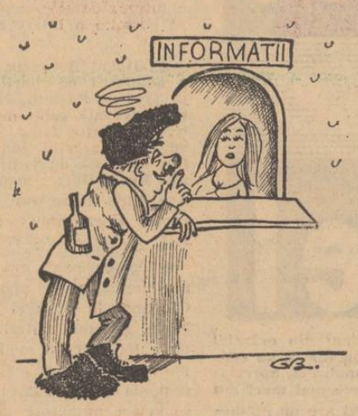

— *Spune-mi, te rog, o fi venit Anul nou?*

— *Nu te speria, că nu plec, mă uit din cînd în cînd să văd dacă vine autobuzul.*

— *Cum ai băgat undița?*
— *Nu înghețase apa.*

Adrian ANDRONIC

— *La mulți ani, Moș Gerilă!!!*

— *Sorcova, vesela...*

— *Mie ce mi-ai adus, Moș Gerilă?*
— *Încă un coautor!!!*

MATTY

— *Doctore, sînt foarte îngrijorat din cauza tatei... Se crede Moș Gerilă!*

— *Bună, iubitule! Mergem după cumpărături.*

— *Bine, Ionescule, dar abia acum trei zile ți-ai luat angajamentul că nu mai întîrzii!?*

— *Știi, tăticule, apărea citeodată un mic punct luminos...*

— *Așa îl văd eu pe Moș Gerilă!*

Gh. CHIRIAC

Fără cuvinte

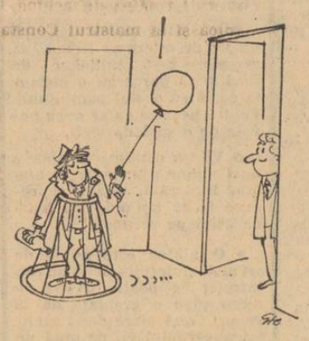

— *Pa, mă simt ca un prunc!...*

— *Iar ți-ai cumpărat o pălărie nouă?!..*

— *Ionescule, coșul mi-e absolut indispensabil!..*

— *Tăticule, Moș Gerilă a intrat pe fereastră...*

— *Gata, Gigel!*

— *Ce bine-mi pare că te văd tată. Lasă gisca, ouăle, damigeana și du-te la hotel că noi avem invitați de Revelion!!!*

Cornel TABACU

— *Dacă nu ești cuminte Moș Gerilă nu va veni la tine.*
— *Ei, și! Nu-mi plac bărbații cu barbă.*

— *Desfundă sticlele de șampanie?*
— *Aș... cîntă gazda!*

...*Și acum vă aduc surpriza serii: clătite făcute de nevastă-mea.*

M. OPROIU

— *Să bem o cafeluță pînă termină mama, că tot n-avem ce face.*

ANDO

Dilema de sezon.

Sorin POSTOLACHE

— *Noi la școală socotim cu mașina cibernetică F.C. 15.*

BIBLIOTECA „ASTRA"
SIBIU

IUBIRI DE O VIAȚĂ

La început, era greul necunoscutului. Nu se pătrunde așa, cu una cu două, în gîndurile omului. Nu le poți radiografia. Calea către ele este rareori — poate, că niciodată — dreaptă. Iar mărturisirea unor adevăruri descoperite în ani și ani de muncă, nu are loc la comandă. Amintirile, momentele împlinirilor și ale eșecurilor, trepidanta configurație a actualității, cu care se confruntă fiecare, în fiecare zi, au declanșat clipele de scrutare a conștiinței pe care am încercat să le surprind, dialogînd cu oameni ce trăiesc lîngă noi. Pe unii îi cunoșteam. Despre alții, auzisem doar.

Pe aceste cîteva scurte drumuri în conștiința lor, am pătruns cu grijă deosebită, am păsit cu delicatețe și adîncă stimă pentru ceea ce cred, pentru ceea ce fac, pentru ceea ce visează ei în acești ani marcați de nobile idealuri și constantă stăruință. Ani pe care-i trăim aici, la noi, în locurile ce le iubim și le cinstim cu munca noastră.

CADRE DE AUR

Directorul știe cînd și cum s-a scris fiecare pagină din istoria acestei întreprinderi a cărei muncă este egală cu precizia și finețea : Uzina de mecanică fină din Sinaia. Este unul din acei martori ai clipelor fierbinți, ai trăirilor intense, ai căutărilor încăpățînate, ai piedicilor învinse. Recapitulez împreună cu **AUREL BOGHICI**, plecarea din Țăndărei la Tohan spre cîștigarea unei calificări ; primul post de răspundere, tot la Tohan, ca director adjunct de fabrică, imediat după naționalizare ; prima numire ca director, cu un an mai tîrziu, la uzina „Independența" din Sibiu ; din 1951 și pînă acum munca de director la cunoscuta uzină din Sinaia.

— Sînt mulți ani, mai ales ca intensitate, nu, tovarășe director ?

— Mai ales, aș zice, ca temperatură ridicată. N-au fost și nu sînt zile calde și zile reci. Toate au fost și sînt fierbinți. Așa le-am simțit.

— De ce ?

— Pentru că o uzină care făcea șuruburi și face azi pompe de injecții regulatoare de turație pentru toate motoarele ce se fabrică, de la 25 CP la 2 500 CP, injectoare, pompe hidraulice cu roți dințate si distribuitoare pentru tractoare este de fapt, o uzină nouă cu un nivel tehnic, cu o calificare foarte înalte. Iar trecerile, prefacerile nu au loc la... rece.

— Cum a fost atunci, acum 22 de ani, cînd ați venit la Sinaia ? Cum ați pornit la transformarea acestei uzine, a acestui colectiv ?

— Colectivului de aici și mie nu ne-au lipsit curajul. Ne așteptam să fie greu. Multe ne erau necunoscute însă. Pe parcurs, lucrurile au fost mult mai complicate decît le credeam. Dar, știți cum se spune, „ai intrat în horă, trebuie să joci". Așa și noi. Eu am fost și am rămas un entuziast. Lîngă mine, au fost și sînt mulți la fel. Toată istoria uzinei este istoria colectivului de aici.

— Asta înseamnă...

— O poveste despre înfruntări de tradiții și confruntări de idei, dar mai ales despre oameni calificați, formați în uzină și de către uzină. Aceasta e cheia cu care am deschis ușile tehnicii moderne, de mare precizie. Uzina are un grup profesional format din școală profesională, curs de ucenicie la locul de muncă, școală de maiștri și o școală postliceală — anul acesta pentru pregătirea controlorilor de calitate. Toate cadrele noastre sînt recrutate de aici.

— Se ocupă an de an locurile ?

— Se prezintă cîte patru, cinci pe un loc. Iar orice post devenit vacant în întreprindere e ocupat numai prin concurs și de un om tot din uzină. Emulația pentru perfectionare este permanent prezentă. Practic, nu avem fluctuație de cadre.

— Ce faceți cu maiștrii care se califică anual la școala pe care o aveți, dacă nu sînt atîtea posturi pentru ei ?

— Cei mai mulți merg la această școală pentru a dobîndi cunoștințe mai multe, o calificare mai bună. Nu pentru posturi. Ei se întorc și lucrează la mașini. Rezultatele sînt excelente. Cînd se ivește un post, concursul îi pune la grele încercări.

— Așa se explică gradul de pregătire tehnică al acestui colectiv. Nu mi-ați spus însă nimic despre ingineri.

— Mă las furat de o amintire. Pot să vă spun că la sosirea mea în fabrică erau trei ingineri. Acum, avem 73. Toți au venit fie stagiari, care au crescut și s-au „adăpat" din greutățile de aici, fie au plecat la facultate după ce au învățat diverse meserii în uzină.

— Legătura puternică între oameni și uzină e o înlesnire extraordinară pentru munca dumneavoastră și a colaboratorilor pe care-i aveți în colectivul de conducere ?

— Indiscutabil. Este o condiție esențială pentru reușii. Dacă vreți, e și o explicație a îndeplinirii, an de an, cu punctualitate, a sarcinilor noastre. Și o chezășie pentru viitor, cum se obișnuiește să se afirme.

— Spuneați, acum cîtva timp, referindu-vă la cincinalul pe care ne străduim să-l înfăptuim mai repede, că nu e doar mobilizator, e de-a dreptul revoluționar. Cum se susține afirmația raportată la activitatea uzinei pe care o conduceți ?

— Prin împliniri — nu obișnuim să rămînem datori cu sarcinile asumate — și prin căutări pentru viitorul apropiat.

— Ce fel de căutări ?

— Cu un colectiv ca cel de aici, am curajul să rezolv orice problemă tehnică, economică. Căutările noastre vizează rezolvarea unei probleme cum ar fi reducerea consumului de motorină care pulsează în inima pompei de injecție sau crearea unei pompe de injecție pentru un motor de 4 000 CP, după un proiect românesc. Lucrăm și la mutarea, la Breaza, a unor secții din uzină precum și la realizarea acolo a unei turnătorii de precizie.

— Cu ce scop ?

— Extindem uzina, ducem industrie la Breaza și peste 1 000 de oameni, care fac acum naveta la Sinaia, la ei acasă.

— Îmi spuneați că în cîțiva ani ieșiți la pensie. Cum ați caracteriza anii de muncă ce au trecut ?

— Înțeleg mai bine ca oricînd de ce se spune : „Uzina este viața mea..." Mai știu și că am trăit la mii de grade tensiune și că nu-mi pare rău. Iar siguranța cu care pot declara azi, la fel ca ieri : „Cu colectivul meu pot rezolva orice problemă tehnică" vine de la dragostea pasionată pentru muncă. Sper că sînt destule cîștiguri...

DIALOG CU:

Aurel BOGHICI

director al Uzinei de mecanică fină din Sinaia, Erou al Muncii Socialiste

Margareta KRAUS,

primar al orașului Codlea.

Nicolae CIUREA,

furnalist la Combinatul siderurgic de la Galați

Iosif TÖK,

lăcătuș de întreținere la uzina Metrom din Brașov, Erou al Muncii Socialiste

ADEVĂRURI DE AZI

Acum un an, tînăra femeie care a intrat în clădirea Consiliului popular cerînd să i se aducă toate actele, toate hîrtiile care soseau zilnic acolo, a fost privită cu scepticism. O femeie primar la Codlea ! Nu se mai întîmplase ! Unii dădeau din cap, a neîncredere. Alții o urmăreau curioși, în tot ceea ce făcea. Iar ea citea conștiincioasă hîrtiile și actele. Chema salariații, cerînd explicații. Primea oameni, mulți oameni, îi asculta și dădea răspunsuri la problemele lor, toate importante, fiindcă nimeni nu socotea că necazul lui e minor.

MARGARETA KRAUS voia și a reușit de multe ori, să argumenteze celorlalți că tărăgănarea nu e o fatalitate în munca administrativă, că e posibilă și altă atitudine. Dacă vrei și îți faci timp să discuți cu oamenii. Deschis. Dacă ai curajul să spui lucrurilor pe nume, fără teama că „șifonezi pe cineva", cum spune dînsa.

— Vi s-a dus vestea că sînteți severă și foarte exigentă. Așa e ?

— Numai atît ? mă întreabă interlocutoarea mea, rîzînd cu poftă. **Mi-a mers vestea că sînt afurisită, zău așa. Îmi convine. Da, îmi convine mai bine să se spună despre mine că sînt afurisită decît să fiu compătimită că-s un fel de papă lapte.**

O privesc mai intens. E atît de cochetă, vorbește cu atîta haz ! Îmi dau seama că și farmecul ei personal contribuie la prețuirea de care se bucură. Mă întreabă curioasă și șăgalnică, gata să rîdă din nou :

— Ați mai aflat și altceva despre mine, înainte de a veni aici ?

— Da, oarecum, ezit eu. Spuneau unii că „președinta noastră" adică dumneavoastră, nu refuză să stea de vorbă cu nimeni. Și chiar dacă nu-ți poate da pe loc o rezolvare, te ascultă cu răbdare și te face să înțelegi cum și cînd te poate ajuta. Am mai aflat că... nu știu dacă să vă mai spun.

— Ba da, ba da. Vreau să știu. Vă ascult.

— Am mai aflat că nu sînteți deloc zgîrcită cu timpul dumneavoastră și oboseala vă face uneori, nervoasă.

— Așa, deci. Îmi pare bine că cei din jurul meu apreciază faptul că știu să-i ascult. Sînt al naibii de exigentă și urăsc aminările care, de ce să nu recunoaștem, se cam poartă în activitatea Consiliilor populare. Dacă știi să stai de vorbă cu oamenii poți afla adevăruri care fie că îți plac fie că nu, te fac să cunoști realitatea așa cum este. Ascultîndu-i și sfătuindu-mă cu ei, am reușit să realizez, din punct de vedere gospodăresc, lucruri care ne-au dat dreptul să participăm cu rezultate promițătoare la întrecerea patriotică. Valoarea lucrărilor făcute prin muncă patriotică este destul de ridicată în acest an : 16 milioane lei, sumă care raportată la locuitorii Codlei, revine cam la 1 140 lei pe fiecare locuitor. Străzi amenajate, flori și arbuști plantați, reconstrucția stadionului, realizarea unui al doilea lac de acumulare și alte treburi de acest fel întregesc zestrea orașului nostru ce are o serioasă pondere industrială și agrară, în care au apărut cartiere întregi de locuințe noi (Codlea Nord, azi de mărimea unei comune cu cîteva mii de suflete, Colorom și zona 9 Mai, cel mai tînăr cartier al orașului).

— V-am surprins — iertați-mă, poate comit o indiscreție — și cu lacrimi în ochi. Ce s-a întîmplat de v-ați supărat așa ?

— Mă supără, în afara tărăgănelii în muncă, nesinceritatea, faptul că unii nu au curajul totdeauna să spună lucrurilor pe nume, deschis, pe față. Îmi pare rău că m-ați văzut într-o postură foarte... femeiască.

— Nu vă scuzați. V-am surprins într-o postură omenească și pentru asta, nu vă stimez mai puțin. Dimpotrivă. De altfel, lacrimile au dispărut repede. Vă văd parcă mai îndîrjită.

— De asta nici o grijă. Am prea multe lucruri de rezolvat pentru a sta să-mi rumeg necazurile. Trag însă, și de data aceasta, concluzii. Am fost exigentă, dar nu suficient. Am fost severă, am știut chiar — după ce am cunoscut bine activitatea — să renunț la serviciile unora care nu munceau cum trebuie, dar poate n-am fost destul de consecventă în acest sens. Am fost și sînt modestă. E feiuj meu. Dar nu prea dă rezultate bune, totdeauna. Modestia exagerată, în relațiile cu unii, este luată drept bunătate și chiar mai mult. Rămîne și aici ceva de făcut. Mai trebuie să am o discuție cu... mine și cu soțul meu. O discuție despre etică. Mă voi schimba, cu riscul chiar de a mi se spune că m-am făcut „mai afurisită".

Rîsul plin răsună plăcut și-i luminează obrazul. Ochii sînt încă umezi, dar gura schițează un gest de îndîrjire. Este puțin supărată această femeie tînără, cu mult farmec, dar deloc descurajată. Momentul greu a trecut. Se pregătește să plece la o adunare de partid la o întreprindere, unde cuvîntul primului secretar al Comitetului de partid orășenesc este așteptat. Un retuș de cochetărie, înainte de plecare, un gest delicat, ca de femeie.

— Scuzați-mă, trebuie să plec. Mă așteaptă oamenii. Dați-mi voie să vă ofer cîteva flori din Codlea. De aici, nu puteți pleca fără o floare. Și vă aștept, la primăvară...

AMBIȚIA DE A PROGRESA

— Îmi place momentul acela cînd simt dogoarea fontei care curge. Respir ușurat. Privesc și parcă mi se încălzește inima că munca noastră a mai dat o probă de seriozitate, de pricepere. Cam în felul acesta pot să vă explic de ce-mi iubesc meseria de furnalist.

NICOLAE CIUREA, furnalistul în vîrstă de 25 de ani, care lucrează la Furnalul nr. 1 al Combinatului Siderurgic din Galați, simte, după spusele lui, o atracție pentru foc. Pentru focul cuptoarelor, fierbinți.

— Spuneați că unor tineri le e teamă, nu vor să lucreze la furnal din cauza focului.

— Sînt niște copii, răspunde el serios și puțin de sus. **De ce să le fie frică ? Focul te stăpînește pe tine sau tu pe el ? Doar lucrăm atîția oameni acolo, la furnal și sîntem majoritatea tineri și foarte tineri. Dar ce înțeleg unii despre plăcerea de a privi șuvoiul de fontă, despre satisfacția de a-ți vedea finalizată munca și de a o lua imediat de la început, pregătind altă șarjă și alta...**

— Le puteți explica.

— Da. Doar că mai ușor e să stăpînești focul decît să lucrezi cu omul. Oi fi eu meseriaș bun, dar parcă mai mult transpir cînd trebuie să explic, să ascult, să încerc, să conving.

— Și asta se învață.

— Știu eu că se învață. Dar nu chiar ca o meserie de furnalist.

— Totuși, aveți experiență și în munca cu oamenii. Deși sînteți foarte tînăr.

— Am ceva experiență.

— Nu chiar ca acea legată de pregătirea, de elaborarea unei șarje, dar..

— Cînd curge fonta, îți poți da seama dacă unul, doar unul singur din toată echipa n-a lucrat cum trebuie. Echipa răspunde de șarjă, dar cum vă spuneam, dacă unul nu simte și el ce înseamnă răspundere personală în producerea șarjei, ne poate strica munca tuturor. E adevărat că pînă să constați lipsa de pricepere sau de răspundere, în partea finală a muncii noastre, pe unul indiferent, pe care nu-l interesează ce face, îl cunosc după ochi.

— Unul căruia nu-i place nu stă la furnale. De fapt, are loc o selecție care e în folosul echipelor, nu ?

— Într-un fel da. Mai ales că o echipă trebuie să fie foarte bine sudată.

— Mi s-a spus — probabil că de la dumneavoastră aș fi aflat — că echipa în care lucrați este fruntașă, de fapt cea mai bună de la furnale. Cum ați reușit ?

— Cred că depinde și de răspunderea și calificarea oamenilor care o formează, dar foarte mult și de calitățile celor care o conduc.

— La cine vă referiți ?

— La șeful de echipă Cristache Bănică și la maistrul Constantin Groza.

— Furnalul este primul dumneavoastră loc de muncă. Au trecut cîțiva ani de cînd ați venit din școala profesională, aici, la Galați. Sînteți mulțumit pentru ce ați făcut pînă acum ?

— Sînt, dar nu-mi ajunge.

Se ivește o pauză în discuție. Tînărul nu prea e dispus la mărturisiri din proprie inițiativă. Ca orice om modest, nu-i place să vorbească despre el. Intervin.

— Ce nu vă ajunge ?

— Ce fac acum. Mă bate gîndul să urmez școala de maiștri pentru furnale.

— Vă bate gîndul sau sînteți hotărît ?

— Sînt hotărît pentru la anul.

— Ce vă împinge la acest pas ?

— Doresc să știu mai mult, să-mi lărgesc orizontul.

— Ca maistru, aveți posibilitatea să cunoașteți munca în ansamblu. Asta vreți să spuneți ?

— Da, să-i cunosc toate fazele, toate amănuntele. Să stăpînesc bine întregul proces tehnologic începînd cu estacada de încărcare și pînă la epurarea gazului de furnal.

— Deci, mai multe cunoștințe profesionale. Și în plus ?

— În plus, să am o pregătire care să mă ajute să fac ceva pentru a ușura munca în locurile mai grele, locurile care cer efort fizic mai mare sau pentru a economisi cărămida refractară.

— E doar o dorință sau poate fi numită ambiție ?

— Dacă m-ați pus să gîndesc la diferența dintre dorință și ambiție, atunci e ambiție, deși una cu alta se împacă foarte bine.

— Mai aveți și alte ambiții ?

— Prea multe odată, nu e bine. Poate doar ambiția de a-mi vedea crescînd băiatul, Marian, de a-l vedea elev.

Tînărul de alături are un copil, un băiat de un an și opt luni. Poate și acest „amănunt" explică seriozitatea cu care își privește munca, părerile, gîndurile lui de viitor, dorința lui de a învăța. Răspunderea este pentru Nicolae Ciurea, egală cu calificarea înaltă cu dragostea pentru fonta care curge cu preocuparea de a ști secretele întregii activități la care ia parte și de a o îmbunătăți, cu prețuirea tinerei sale familii, cu ambiția pozitivă de a progresa...

PROFESIE DE CREDINȚĂ

Mi se pare fantastic să aud un om spunînd simplu, fără ezitări, că iubește ceva, pe cineva, de o viață întreagă. Dreptul la o astfel de mărturisire — cînd e sinceră — ți-o dau, cred, o anume noblețe sufletească, o tărie de caracter aparte, o statornicie dincolo de limitele obișnuite.

Este primul lucru care mi-a plăcut la **IOSIF TÖK,** lăcătușul de întreținere de la uzina brașoveană Metrom. În cuvintele lui, această iubire de o viață sună cam așa :

— Aș vrea să-i fac pe toți să înțeleagă că la mașina unde lucrezi, trebuie să ții ca la ceva care îți aparține. Că o doare cînd este neglijată, cînd nu e bine îngrijită, ca și cum ar avea viață. A-ți iubi mașina înseamnă să fii capabil să prícepi că ea reprezintă mai mult decît un obiect personal pe care l-ai îndrăgit. Mașina produce nu numai pentru tine, ci pentru întreaga uzină, pentru întreaga țară.

— Cuvintele dumneavoastră au rezonanța unei profesii de credință. Mă înșel ?

— Nu vă înșelați. Este cu adevărat, crezul profesional al unui om care, la 40 de ani, poate face astfel de declarații limpezi, cu siguranța pe care i-o dau nu doar anii, ci, mai ales trăirea lor, ceea ce au cuprins ei.

— Conținutul acestor ani, după cîte înțeleg, este nu numai bogat, dar și foarte deosebit. Cum ? În ce fel ?

— Cred că ați spus bine : „conținutul acestor ani". Nu știu cît de deosebită mi-a fost viața de a altora. În fond am plecat, la 15 ani, de acasă, dintr-un sat al actualului județ Covasna, să învăț o meserie. Am ajuns într-o întreprindere brașoveană iar, acum 21 de ani, am intrat la Metrom. Probabil că dragostea pentru mașinile, pentru utilajele uzinei s-a născut în primul rînd din pricina specialității mele de lăcătuș de întreținere. Mă înțeleg cu mașinile, așa cum m-aș înțelege cu un om. Uneori, chiar mai bine. Cînd un utilaj cade, sufăr ca pentru un om bolnav. Un om apropiat, firește. Cînd îl pun în funcțiune mai repede decît credeam că e posibil, sînt tare bucuros. Este o satisfacție căreia mi-e greu să-i explic intensitatea.

— Este pur și simplu satisfacția unei datorii împlinite sau e mai mult decît atît ?

— Este mai mult, deși eu nu mă cred o excepție.

— Nu cumva sînteți prea modest ?

— Sînt modest și țin mult la modestie. Cînd vorbesc însă de datorie împlinită, nu mă gîndesc la ceva mecanic, la ceva limitat.

— Ce înțeles are pentru dumneavoastră, datoria ?

— Mi-e mai ușor să spun ce nu înseamnă datorie împlinită. Înseamnă să te mulțumești cu o îndeplinire strictă de sarcini, cu o muncă obișnuită, de aici pînă aici, cît încape în opt ore.

— Deci, este vorba totuși de un înțeles deosebit.

— Știu și eu ? Nu sînt singurul care gîndește în acest fel.

— Indiscutabil. Nu sînteți nici singurul care are despre muncă o astfel de părere încît să considere că e o obligație să cauți și să găsești soluții ingenioase pentru a o ușura. Inovațiile dumneavoastră sînt o dovadă fermă.

— Sînt mai de grabă o dovadă că nu rămîn indiferent în fața unei situații ce poate fi rezolvată spre folosul tuturor.

— Să zicem că e doar asta, dacă așa vă place să credeți. Eu încerc să citesc mai multe în semnificația lor. La fel, cum se pot citi multe în părerile, atitudinile dumneavoastră față de mașini, de modestie, de indiferență.

— Poate că în privința părerii mele despre datorie, ați putea înțelege că o consider ca pe ceva care sporește pe măsură ce trec anii. Ea capătă, aș zice, valori noi, de la o perioadă la alta.

— Îmi permit să vă întreb, în acest caz, dacă această părere se aplică și la perioada de după primirea înaltului titlu de Erou al Muncii Socialiste ?

— Se aplică, fără îndoială. Simt că datoriile mele au crescut. Dacă m-aș lua numai după felul în care mă privesc oamenii din uzină, și tot aș putea spune că s-a schimbat ceva. Ceva care mă face să mă simt obligat să fac mai mult.

— În aceeași arie a iubirilor de o viață : mașinile, datoria împlinită, modestia, repulsul față de indiferență ?

— N-aș fi eu dacă mi-aș renega iubirile cărora sper să le rămîn credincios toată viața !

Pagină realizată de Lucia MANOLESCU

MAI EXISTĂ ENIGME? ● MAI EXISTĂ ENIGME? ● MAI EXISTĂ ENIGME? ● MAI EXISTĂ ENIGME? ● MAI EXISTĂ

FIGURA SURORII LUI DECEBAL PE COLUMNA TRAIANĂ

de prof. univ. dr. docent Radu VULPE
membru al Academiei de ştiinţe sociale şi politice

Un pasaj din „Istoria romană" a lui Cassius Dio (LXVIII, 9), transmis printr-un autor bizantin din sec. X, ne informează că, printre motivele care l-au determinat pe Decebal să ceară pace lui Traian la sfîrşitul primului război dacic, în anul 102, a fost **„mai cu seamă acela că Maximus în acelaşi timp capturase pe sora sa şi o cetăţuie puternică".** Maximus e generalul lui Traian, identic cu guvernatorul Moesiei Inferioare din acel timp, participant, cu trupele sale, la operaţiile din munţii Daciei.

Evenimentul la care se referă ştirea lui Cassius Dio este figurat pe relieful Columnei Traiane în scena XXX (după numerotarea lui C. Cichorius), **unde, în prezenţa lui Traian, care, însoţit de doi ofiţeri superiori, se află pe malul unei ape mari** (evident Dunărea) **se vede un cortegiu de femei dace cu copiii lor, escortate de doi soldaţi romani şi salutînd, cu ovaţii de despărţire, un personaj feminin de seamă, care se îndreaptă spre o corabie mare de pe fluviu.**

Această persoană, cu figura tînără, păşind cu o graţie distinsă, ţine în braţul stîng un prunc, iar cu cel drept schiţează un salut de răspuns la adresa tovarăşelor sale rămase în urmă, spre care caută cu privirea, întorcind capul. Traian, într-o atitudine blîndă, întinde braţul în direcţia ei îndemnînd-o să se îmbarce. **Nu poate fi nici o îndoială că scena reprezintă capturarea unei femei dace de rang înalt : o principesă ori o preoteasă sau, totodată, şi una şi alta.** Ca o captură de o importanţă excepţională, rezervată pentru a servi drept mijloc de presiune morală asupra inamicului sau pentru a orna cortegiul triumfal al împăratului la sfîrşitul războiului, ea este tratată cu o consideraţie deosebită. Nu e pusă sub paza soldaţilor ca celelalte dace, ci însuşi împăratul îi poartă de grijă, invitînd-o spre nava care o va duce departe în interiorul Imperiului.

Că este vorba de exploatarea unei victorii militare romane reiese şi din episoadele vecine, din scena XXIX. În stînga sus, se văd nişte călăreţi romani care, ţinînd în mîini torţe aprinse, aleargă în galop în jurul unei clădiri dace, dîndu-i foc. **Cum sculptorul n-a căutat să despartă prin nici un semn acest episod de acela al femeilor captive, e neîndoielnic că respectiva clădire, situată pe o poziţie cucerită, reprezintă palatul sau templul de unde acestea au fost ridicate.** Dedesubtul celor două imagini, de care sînt separate printr-un briu de stînci brute, semn că e vorba de alte locuri din acelaşi ţinut de munte, se vede o încăierare între o ceată de daci care se retrag luptînd şi trupele auxiliare romane care îi urmăresc. În fine, jos în dreapta, într-un spaţiu izolat, este arătată o grămadă de hoituri de vite, sacrificate de daci pentru a nu fi lăsate pradă utilă învingătorilor. După sensul succesiunii scenelor de pe Columnă, ne găsim la sfîrşitul primei campanii a primului război dacic, într-un moment înaintat al toamnei anului 101, cînd Traian va trebui să întrerupă ostilităţile pentru a se pregăti de iernat în teritoriile cucerite.

Scene de pe Columna Traiană, reprezentînd capturarea surorii lui Decebal, precum şi alte episoade de la sfîrşitul campaniei din anul 101 în Dacia

Imaginile de pe Columnă corespund întocmai succintei ştiri de la Cassius Dio : distinsa prizonieră este sora lui Decebal, iar poziţia cu edificiul din care a fost capturată reprezintă cetăţuia cucerită de Laberius Maximus. S-ar putea, eventual, ca această cetăţuie să fie cea de la Piatra Roşie, în munţii de la sud de Sarmizegetusa Regia. Acolo s-au găsit două temple, iar într-unul din ele chipul unei divinităţi feminine, căreia îi vor fi servit femeile capturate. Capturarea principesei regale apare în textul istoricului roman cu o însemnătate atît de hotărîtoare pentru sfîrşitul războiului, încît neapărat trebuia să figureze pe monumentul de la Roma. Or, nicăieri în alt loc de pe relieful Columnei nu apare vreun episod similar.

Ar urma ca nici o discuţie să nu mai încapă în privinţa identităţii acestor fapte transmise, pe de-o parte, de un document arheologic, pe de alta de o informaţie literară. Şi totuşi, discuţie este, din pricina unei aparente discordanţe cronologice dintre cele două izvoare. Pe cînd scena de pe Columnă aparţine sigur succesiunii de fapte referitoare la campania din anul 101, episodul menţionat de Cassius Dio se află într-o fază care s-ar părea că priveşte a treia campanie, din anul 102, terminată cu capitularea lui Decebal. De aici împărţirea cercetătorilor în două tabere : unii care acordă încredere numai acestei ultime date, rezultate dintr-un text scris şi care, în consecinţă, se străduiesc penibil să nege evidenta figurare a capturării surorii lui Decebal în scena XXX, iar alţii care, în bună logică, o susţin categorie, împreună cu datarea sa în 101, judecînd că unui document autentic şi complet ca relieful Columnei nu-i poate fi opus un biet crîmpei de text, redactat de un autor care a trăit cu un secol mai tîrziu (Cassius Dio a scris pe la începutul secolului III) şi transmis nici măcar direct, ci prin intermediul unui foarte tardiv excerptator.

Desigur, acest ultim raţionament, pledînd pentru incontestabila superioritate documentară a Columnei, este foarte just. Noi socotim, însă, că nici textul respectiv nu merită desconsiderare, deoarece, scrutat mai de aproape, nu contrazice deloc data 101 care rezultă din succesiunea reliefului sculptat. Pretinsa discordanţă cronologică între cele două mărturii nu există, ci a pornit de la o eroare de lectură a textului, în care expresia **„în acelaşi timp"**, pentru împrejurările capturării surorii lui Decebal, a fost pusă în legătură cu cererea de pace a acestuia în 102, pe cînd **în realitate se referă la cucerirea cetăţii în care principesa dacă a fost capturată în 101.** Dacă evenimentul e pomenit în aceeaşi frază cu capitularea lui Decebal e fiindcă în cele din urmă a determinat această hotărîre a regelui dac, şi nu pentru că s-ar fi petrecut tot atunci. Dimpotrivă, contextul lui Cassius Dio lasă chiar a se înţelege că avusese loc mai înainte. Trecuse un an de la capturare şi Decebal pierduse speranţa că şi-ar putea libera sora, altfel decît prin încheierea unei păci, oricît de grele.

PLUTAŞII DE PE MUREŞ PE VREMEA ROMANILOR

de prof. univ. dr. docent Dumitru TUDOR
membru al Academiei de ştiinţe sociale şi politice

Acum 30 de ani s-a descoperit, întîmplător, în ruinele coloniei romane **Apulum** (Alba Iulia), un frumos relief sculptat în marmură, păstrat azi în colecţiile Muzeului arheologic local. Este vorba de **o placă de mărimea : 45,5 × 28,50 × 4 cm.** cu o sculptură încadrată de un profil simplu, dar mai lăţit la bază. Atributiile ce însoţesc personajul sculptat pe acest mare relief, ne indică un **genius.** Este reprezentat în picioare, cu silueta puţin aplecată spre dreapta, purtînd o haină lungă ce-i lasă bustul gol, iar ca încălţăminte, nişte cizmuliţe elegante, cu carimbul îndoit.

Pe capul său se identifică o cunună împletită din verdeaţă, aşezată pe bogate şuviţe de păr, prelungite pe umeri. Cu mîna stîngă, el susţine un enorm corn, din care ies în afară fructe şi alte elemente vegetale. Acest corn este simbolul belşugului în arta romană **(cornucopia).** În mîna dreaptă, divinitatea ţine un disc **(patera),** din care varsă pe un altăraş aprins substanţe nesingeroase, pentru a îndeplini o libaţie. Colţul de jos, din dreapta, este ocupat de un personaj minuscul, sumar schiţat, **într-o barcă deasupra valurilor unei ape. Tocmai acest neînsemnat element alegoric ne ajută să identificăm în respectiva reprezentare, un genius nautarum, adică pe protectorul plutaşilor.** Deşi profilul de jos al monumentului este destul de înalt, el n-a fost dotat cu o inscripţie **Aceasta ne face să credem că relieful se zidise pe faţada clădirii în care-şi avea sediul Asociaţia plutaşilor din Apulum, fiind pus acolo ca un simbol protector al îndeletnicirii lor.** Este ştiut că asemenea colegii profesionale posedau, în marile oraşe ale Daciei romane, clădiri denumite **Schola,** cu variate funcţii economice, religioase, culturale, organizatorice ş.a.

Explicaţia dată cîndva monumentului descris mai sus, rămînea, în unele privinţe, enigmatică. Graţie unei inscripţii, descoperită tot la Apulum, ştim acum mai multe lucruri despre plutaşii din această localitate. Textul ei epigrafic ne informează că în prima jumătate a secolului III e.n. a fost onorat cu un altar, în acest oraş, de către sclavul său, Rufinus, arendaşul Publius Aelius Strenuus, cavaler roman. Respectivul arendaş de bunuri publice fusese un personaj de seamă, după cum ne indică funcţiile pe care le îndeplinea în cadrul vieţii administrative, religioase şi economice a provinciei Dacia. **Rufinus ne spune că stăpînul său era : marele preot al altarului împărătesc (din Sarmizegetusa), preot augur în alte două oraşe, consilier comunal la Drobeta, patron al colegiilor de meşteşugari, de ţesători şi de plutaşi.** Toate aceste demnităţi i se oferiseră, deoarece el venise în Dacia în calitate de arendaş **(conductor)** al păşunilor, salinelor şi patentelor de comerţ din întreaga provincie. Statul roman era proprietarul acestor trei mari bogăţii, dar nu dispunea de un aparat funcţionăresc ca să le exploateze direct. Atunci le arenda unor deţinători de capitaluri, cum era acest Strenuus.

Vedem din inscripţia onorifică a arendaşului, că plutaşii din Apulum se grăbiseră şi ei să-l aleagă pe Strenuus ca **patronus,** adică un fel pe protector al asociaţiei lor, denumită **Collegium nautarum.** Desigur, numai interesele economice şi fiscale îi determinaseră la o asemenea alegere. **Ei transportau pe apa Mureşului, apoi pe Tisa, pînă în porturile dunărene, mari cantităţi de mărfuri a căror achiziţionare în bune condiţii depindea de bunăvoinţa patronului lor. Sarea din regiunea Ocnei Mureşului, lîna oilor ce păşunau în munţi, lemnul de calitate, ceara ş.a. constituiau mărfuri de bază, a căror vînzare şi scutire de unele taxe fiscale se găseau la discreţia lui Strenuus.** Acesta îşi avea birourile sale de achiziţie, de control şi de percepere fiscale, în toată Dacia, încît mărfurile respective nu se puteau încărca de către plutaşi fără consimţămîntul lui. La Apulum se instalase sediul său central de afaceri, condus de către un om de încredere, sclavul Rufinus. Alegîndu-l patronus, plutaşii din Apulum îl invitau pe Strenuus la sediul lor, unde îi ofereau banchete şi diferite daruri, spre a-i putea atrage bunăvoinţa pentru interesele lor economice.

Plutaşii din Apulum nu dispuneau de corăbii de mare tonaj, cu ajutorul cărora să poată încărca mari cantităţi de mărfuri şi să revină acasă cu alte produse din porturile dunărene. Apa puţin adîncă a Mureşului le permitea să folosească ambarcaţiuni de felul unor mari şăici. Se slujeau, mai ales, de mari plute formate din trunchiuri de copaci legate între ele, plute pe care îngrămădeau mărfurile. Cea mai mare parte a acestor ambarcaţiuni, cu care se plutea numai în aval se vindeau pe malul Dunării, odată cu mărfurile pe care le transportaseră. Readucerea lor în amonte, la Apulum, necesita eforturi şi cheltuieli mai însemnate decît valoarea acestora.

În calea lor fără pulbere, spre Dunăre, plutaşii de la Apulum trebuiau să acosteze în unele puncte de vamă şi control. Unul dintre acestea se găsea la **Micia** (Veţel, lîngă Deva). Ambarcaţiunile lor găseau aici un reprezentant comercial al lor. **Statuia cioplită în piatră a unui atare armator, proprietar de plute şi bărci mari de transport, s-a descoperit la Micia.** De aici şi pînă la vărsarea Mureşului în Tisa, plutaşii navigau liniştiţi sub protecţia garnizoanelor romane instalate pe malul sting al riului.

La confluenţa celor două riuri, în localitatea Partiscum (Seghedin), ultimul punct vamal şi militar controlat de romani, ei poposeau. De aici şi pînă la vărsarea Tisei în Dunăre, aceşti plutaşi treceau prin ţara iazigilor, stăpînii cîmpiei sudice a Panoniei. Era deci necesar ca, de astădată, să cîştige şi bunăvoinţa acestui popor sarmat, căruia îi plăteau alte taxe vamale. Nu era greu a obţine liberă trecere prin ţinutul iazigilor, fiindcă la mijloc se găsea interesul de cîştig al acestui popor de stepă.

Relief din marmură reprezentînd un Genius nautarum, divinitate protectoare a plutaşilor de pe Mureş

Negustor roman transportînd marfă cu carul. Sculptură de pe o piatră de mormînt aflată acum la Muzeul arheologic din Gherla

Plutaşii plecaţi din Apulum, după atîtea greutăţi de transport şi cheltuieli de vamă, ajunşi la Dunăre se simţeau în voia lor, fiindcă reintrau în zona de protecţie romană. Pe ambele maluri ale fluviului îi aşteptau cunoscuţii negustori ce se întîlnau cu mîndrie **„plutaşii de pe întreaga Dunăre" (nautae universi Danubii).** Cea mai mare parte a mărfurilor dacice se cumpăra de către aceştia ; se încărca pe corăbii de mare tonaj şi se transporta pe toate căile fluviale şi maritime ale imperiului.

Dar cînd apele Mureşului veneau învolburate sau cînd iazigii se găseau în război cu Roma, plutaşii din Apulum nu mai puteau pleca cu mărfuri spre Dunăre. În asemenea momente, ei se transformau în căruşi terestri. Desigur, în cantităţi modeste, cu riscuri mai mari şi cu puţin cîştig, carele lor cu mărfuri coborau pe Olt în jos, pînă în portul **Sucidavei** (Celei—Corabia). Negustorii căruşi se duceau cu marfă şi către neamurile din nordul Daciei. **Pe un asemenea comerciant îl vedem conducîndu-şi caii înhămaţi la un vehicul, într-un tablou sculptat pe piatra lui de mormînt descoperită în cimitirul roman de la Gherla** (fig. 2).

UNA DINTRE CELE MAI VECHI ARTERE ALE BUCUREŞTILOR

PODUL ŞERBAN VODĂ

de Panait I. PANAIT
şef de secţie la Muzeul de istorie a municipiului Bucureşti

De cîte ori privesc vechile planuri ale Bucureştilor, atenţia îmi este reţinută de fostul Pod al lui Şerban Vodă, numit din secolul al XVIII-lea şi Podul Beilicului. *Traseul lui, neobişnuit de lung, înscrie una dintre cele mai sinuoase căi pe care oraşul feudal le-a cunoscut timp de mai multe veacuri. Cînd va fi fost deschis acest drum este greu de spus. Unii istorici îi caută începuturile încă înaintea înfiripării tîrgului Bucureştilor şi argumentele pe care se bizuie par a fi pe deplin întemeiate.*

Pornit din colţul de sud-est al Curţii vechi, bătrînul pod străbătea cîteva sute de metri din vatra aşezării urmaşilor lui Bucur, pentru ca traversînd Dîmboviţa să-şi croiască şleaul spre sud. Mai întîi, o curbă la dreapta ca un mare semn de întrebare, apoi pieptişul Dealului Bucureştilor, lăsînd pe stînga zona mlăştinoasă a Văii Plîngerii şi bariera înconjurată de numeroase vii. De aici, din apropierea viitoarelor proprietăţi ale lui Bellu, drumul se bifurca, o parte ţinînd direcţia Giurgiului, cea de a doua pornind spre Oltenita, nu înainte de a trece prin moşia satului Văcăreşti, menţionat în documente la 1577. Numele i se trage de la voievodul Radu Şerban (1602—1611), urmaşul lui Mihai Viteazul. *Documentele atestă Podul lui Şerban Vodă la 3 martie 1631, spulberînd orice încercare de a-l atribui lui Şerban Cantacuzino (1678—1688).*

Astăzi, străbătîndu-i traseul cu greu mai poţi reconstitui ceva din faima de altădată a acestei veritabile porţi bucureştene spre Orient : pe aici trebuie să fi venit, în a doua jumătate a secolului al XV-lea, acel negustor turc cu marfă multă şi bună pentru care Laiotă Basarab invita pe braşoveni să-şi procure cele necesare din Bucureşti. Ştim, în mod cert, că în aprilie 1702, lordul Paget a fost întîmpinat de beizadelele lui Constantin Brîncoveanu la Văcăreşti şi drumul de acolo pînă la casele domneşti, din actuala Piaţă a Unirii, a dat posibilitate înaltului diplomat insular să aprecieze cunoştinţele temeinice ale tinerilor fii de domn. Dar, cea mai importantă ceremonie era aceea a descinderii suitelor domneşti în oraşul de reşedinţă. *Dintre zecile de domni care s-au succedat pe Tronul Ţării Româneşti, majoritatea au ajuns la Curtea Domnească prin Podul lui Şerban Vodă.* Un asemenea eveniment, devenit în secolul al XVIII-lea foarte frecvent, impunea pregătiri de mare amploare. De la înlocuirea birnelor putrezite, la curăţirea canalelor pînă la organizarea alaiului propriu-zis, marii dregători, slujitorii, conducătorii de bresle intrau într-un iureş greu de descris. Poruncile domneşti, în acest sens, erau scurte şi categorice. La 30 noiembrie 1812, Ion Vodă Caragea cerea administraţiei oraşului ca *„pînă în două, mult trei zile, să puneţi toată silinţa de a drege negreşit cu tufă pleten şi pate acel drum, pînă la capul podului făr de a face cituşi de puţin cusur pentru înlesnirea intrării noastre".* Apoi se organiza alaiul, după un ceremonial mereu mai încărcat. Peste 150 de grupuri, reprezentînd oastea de toate felurile, Curtea, negustorii, meşteşugarii formau un şir lung în mijlocul căruia se afla domnul. Pornit de la Văcăreşti, se continua cu careta doamnei, trasă de şase telegari, urmată la rîndul ei de trăsurile marilor boieroaice. Şi, tot acest convoi, care punea în mişcare peste o mie de oameni, se repeta la 2—3 ani pe Podul Şerban Vodă.

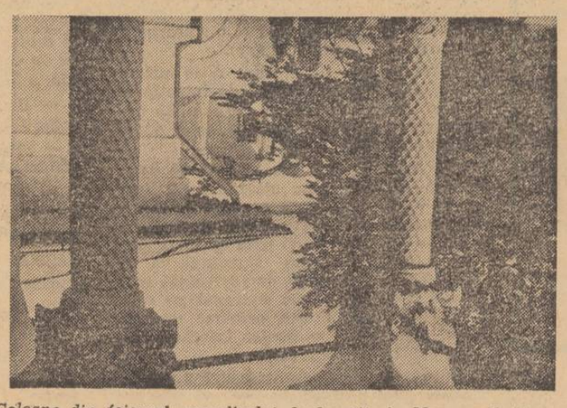

Coloane din foişorul paraclisului de la ctitoria Mavrocordaţilor la mănăstirea Văcăreşti.

Zona care păstrează amintirea celor mai multe bătălii purtate la Bucureşti este aceasta, din sudul oraşului. *În 1631 Leon Tomşa repurta pe locul actualei intersecţii a bulevardelor Dimitrie Cantemir cu Mărăşeşti războiul împotriva grupului de boieri pribegi condus de Matei Aga din Brîncoveni, viitorul domn Matei Basarab.* O cruce impunătoare, aflată lîngă lăcaşul restaurat cu mult rafinament în zilele noastre, poartă dăltuită în piatră cronica acelui eveniment. Momente dramatice sînt consemnate în 1770 cînd cimpia Văcăreştilor s-a transformat într-un veritabil teatru de război, aici spulberîndu-şi năzuinţa de a fi domn Manole Vodă, înfrînt şi izgonit din Bucureşti.

Dar podul lui Şerban Vodă a avut şi un alt rol. În faţa bisericii Slobozia a dăinuit pînă tîrziu în secolul al XIX-lea Maidanul Dulapului, loc de petrecere populară. Trebuie să fi fost un scrincîob de felul aceluia din Dealul Spirii, desenat de un artist trecător prin Bucureşti, către jumătatea secolului al XIX-lea. În jurul lui forfota bragagiilor, alviţarilor, plăcintarilor completa delectarea bucureşteanului.

Marii boieri, strînşi în jurul domniei, participau la altfel de petreceri. Cele mai gustate erau nunţile, care ţineau de obicei 7 — 8 zile. Descriind căsătoria uneia dintre fiicele lui Nicolae Mavrocordat, ajunsă la vîrsta de 13 ani, cu Ianache Cămărăşul, Radu Popescu arată, în cronica sa că *„făcutu-s-au jocuri la această nuntă, care nu s-au făcut altădată, hore de boieri şi de coconi, hore de jupînese şi de cocoane... feli de feli de jocuri şi pe pămînt, şi pe funii, mese mari în opt zile, tot cu zicături şi cu tunuri".* În timpul petrecerilor, Vodă făcea *„preumblări şi se ospăta pe la Văcăreşti, pe la Cotroceni şi pe la Fundeni, cu toţi boierii şi era de sus pînă jos o veselie şi o bucurie".*

Scăpat din vadul riului, Podul Şerban Vodă lăsa pe partea dreaptă hanul Spiridon şi vastele proprietăţi ale lui Costache Bălăceanu. Ceva mai la o parte erau casele poetului Ionache Văcărescu, iar pe stînga casele de beilic făcute de Alexandru Ipsilanti în 1776 pentru adăpostirea oaspeţilor musulmani şi lăcaşul ctitorit de Scarlat Ghica în 1767, impunător atît prin vastitatea lui cît şi prin arhitectura deosebită. Criptele au primit în această biserică trupurile a trei domnitori: Constantin Hangherli ucis la Curtea Nouă în februarie 1799, bătrînul Alecu Şuţu, ultimul domn fanariot la Bucureşti şi, pe partea dreaptă a pronaosului, se poate vedea placa de marmură ce indică mormîntul lui Scarlat Ghica, stins din viaţă la 2 decembrie 1766. De aici, drumul şerpuieşte printre case scunde, multe ridicate după incendiul care s-a abătut asupra Podului la 23 aprilie 1823, sau a cutremurului pornit două zile mai tîrziu.

Monumentul cel mai valoros rămîne însă Mănăstirea Văcăreşti, ansamblu arhitectonic legat prin numeroase fibre de istoria Bucureştilor. De curînd au fost începute săpături arheologice în această vastă construcţie de către un colectiv al Muzeului de istorie a municipiului Bucureşti. *Şanţurile trasate pe latura de nord au surprins urme de viaţă din epoca bronzului, vechi de peste 3 700 de ani. Cîteva locuinţe, cu cuptoare cu ceramică frumos ornată, prin motive incizate cu unelte mici din silex, sînt cercetate acum. Foarte importante, pentru istoria acestui teritoriu, sînt vestigiile prefeudale şi feudale timpurii printre care se remarcă bordeiele din secolele VI—VII şi cele din secolul al X-lea.* Cercetările arheologice urmăresc totodată identificarea mărturiilor de viaţă medievală anterioare începutului de veac XVIII.

Străjuit la unul din capete de Curtea Domnească iar la celălalt de ctitoria Mavrocordaţilor de la Văcăreşti, Podul Şerban Vodă simbolizează o epocă în evoluţia celui mai mare oraş românesc.

Misterul bolovanilor cu chip omenesc

La 5 km de Cluj, într-o poiană străbătută de firul piriului Suceag, s-au făcut săpături timp de aproximativ 15 ani, scotindu-se la lumină numeroase obiecte străvechi, urme ale prezenţei unei populaţii necunoscute ce a viefuit în urmă cu 6—7 milenii.

Arheologul N. VLASSA, cel ce a găsit şi studiat celebrele tăbliţe de lut de la Tărtăria, vestite pe plan mondial datorită semnelor pictografice asemănătoare cu scrisul sumerienilor, mi-a relatat de curînd despre rezultatele îndelungatelor cercetări de la Gura Baciului, reliefîndu-mi deosebit de importantele şi valoroasele piese extrase din adîncul pămîntului.

Vestigiile unei locuinţe din secolele VI—VII descoperite recent la Văcăreşti

UN FENOMEN UNIC ÎN ŢARĂ

— Voi începe prin a prezenta cititorilor „Magazinului" elementul ce mi se pare cu adevărat senzaţional: apariţia la Gura Baciului a unui fenomen unic în neoliticul vechi al României, un fenomen nesperat şi neaşteptat, observat, din păcate, destul de tîrziu. Nu voi uita surpriza noastră, atunci cînd ne-am dat seama că din cei, 13 bolovani de piatră pe care-i scosesem din adîncurile aşezării preistorice 8 erau sumar sculptaţi, redînd imaginile unor capete de oameni sau de animale. Sesizarea noastră s-a făcut abia cu prilejul demontării complexelor arheologice, din care cauză alte două piese au fost găsite „în situ", ambele cu faţa în jos. În decursul cercetărilor mai întîlnim 3 bolovani asemănători, în interiorul unui fost bordei, pe locul unde se afla scheletul bine conservat al unei femei mature. Situate la 3,20 m. adîncime, rămăşiţele pămînteşti aveau lîngă coapse doi bolovani de calcar iar un al treilea la mică distanţă de craniu. Dar nimeni din echipa noastră de cercetare nu bănuise atunci că acele pietroaie ar fi fost modelate cîndva de sculptorii preistorici.

— Pe ce vă bazaţi afirmaţia că aceşti bolovani au fost sculptaţi şi de ce consideraţi apariţia lor pe teritoriul ţării noastre drept un fenomen unic în neoliticul vechi ?

— Desigur că pe baza studierii lor. Capetele de piatră descoperite amintesc de valoroasele piese milenare scoase la lumină de arheologii iugoslavi în localitatea Lepenski-Vir, de pe malul Dunării. Această localitate a devenit celebră tocmai datorită unor bolovani sculptaţi în acelaşi mod. Or, de exemplu bolovanul a cărui imagine vă rog să o publicaţi, se aseamănă, după părerea mea, mult de tot, cu piesele cunoscute drept „Lady of Lepenski-Vir" şi „Sirena". O aşchie mare, desprinsă din vechime, a deteriorat partea stîngă a feţei sculpturii noastre păstrîndu-i-se numai ochiul drept, resturi ale nasului şi jumătatea din dreapta a gurii, modelată, oarecum ciudat, ca o „gură de peşte". Dar cea mai expresivă sculptură de acest gen este reprezentată de un bolovan ovoidal ce întruchipează un cap cu trăsături umanoide, unde plasarea ochilor şi gurii este deosebit de clară. Din păcate şi această preţioasă piesă a suferit, încă din vechime o uşoară deteriorare în regiunea gurii, care are, de asemenea, aspectul de „gură de peşte". Se poate remarca la acest cap maniera de tratare a ochilor, mai evidentă la ochiul drept, precum şi practicarea unei mici scobituri rotunde în regiunea tîmplei drepte. Perforarea circulară de la tîmplă cred că a fost plasată cu vădită intenţie, poate magică...

PANDANTIVE ŞI BRĂŢĂRI DIN... SCOICI FOSILE !

Din studiul ştiinţific elaborat de cercetător încerc să extrag cîteva amănunte privitoare la aspectele ce l-au determinat pe arheolog să considere aşezarea de la Gura Baciului **„de o considerabilă vechime".** Caracterul ascuns al locului, bordeiele curboliniare plasate „în cuiburi" şi la mare adîncime, ceramica arhaică nearsă şi uneori pictată precum şi apariţia obsidianei. La aceste elemente se adaugă uneltele din os şi piatră şlefuită, pandantivele alcătuite din fosile terţiare de moluşte, scoici şi melci folosiţi chiar pentru alcătuirea unei brăţări. **Unice în ţară sînt vasele din ceramică pictată în alb-roşu şi alb-cenuşiu-roşu, cu motive ornamentale neîntîlnite pînă acum : buline ovoidale sau rotunde, grupate în benzi drepte ori frînte. De remarcat este, de asemenea, plastica, reprezentată prin figurine. Doi idoli au fost schematizaţi în lut, unul înfăţişînd o femeie iar celălalt conţinînd numai detaliile feţei, sumar redate.** Singurele animale modelate sînt bovideele, dintre care s-a remarcat o figură mai mare, deosebit de realist redată prin detaliile sale anatomice, probabil un bour.

O CULTURĂ STRĂVECHE

În concluziile sale omul de ştiinţă sublinia ideea că **grupul uman care ar fi pus bazele aşezării neolitice de la Gura Baciului provine din regiunea Tesalia,** migrînd spre nordul Peninsulei Balcanice şi apoi pînă în Transilvania. Migrarea tribului respectiv s-ar fi petrecut într-o fază timpurie, cînd ar fi avut loc contactul cu influenţele culturii de la Lepenski Vir, în regiunea Dunării. **Capetele de piatră descoperite pledează în acest sens.** De asemenea, aidoma ca la aşezarea Argissa-Magula, din Tesalia, piesele arheologice precum şi caracterul antropologic al scheletelor dezgropate acum, mărturisesc o contemporaneitate şi înrudire. În final, arheologul menţiona : **„Materialele găsite la Gura Baciului, în primul nivel, constituie, deocamdată, cea mai veche cultură neolitică, sigur documentată, de pe cuprinsul Transilvaniei şi al întregii ţări".**

Doi dintre cei opt bolovani sculptaţi descoperiţi la Gura Baciului

Pagină realizată de Simion SĂVEANU

PE FIRUL EVENIMENTELOR

AL DUMNEAVOASTRĂ...

de Nicolae LUPU

Scrisoarea pare-se a venit cu poșta de dimineață, amestecată cu urări de sărbători. Conținutul era aproximativ următorul: *„Stimate dle imigrant. După cum vă este cunoscut, energia reprezintă baza esențială a desfășurării normale a oricărei producții, ca să nu mai vorbim de dezvoltarea ei. Un concurs nefericit de împrejurări, independente de voința noastră, a creat o situație de penurie accentuată a energiei, care ne obligă la restrîngerea activității. In asemenea condiții vă anunțăm cu regret că începînd de la 22 decembrie, activitatea dumneavoastră în întreprinderea noastră va fi încheiată. Exprimîndu-ne recunoștința pentru contribuția adusă, vă urăm succes în munca viitoare. Al dumneavoastră... (indescifrabil)"*.

S-ar putea ca o astfel de scrisoare să nu fi cuprins exact toate formulările menționate. În linii generale însă ideile ei circulă sub forme diferite pe canalele de comunicare ale multor întreprinderi vesteuropene, adresate muncitorilor străini din diferite țări. Uzinele de automobile din Franța „Peugeot" au comunicat că nu vor mai reînnoi contractele muncitorilor imigranți, care se încheie în această lună. In R.F.G. uzinele „Ford" din Köln au pus pe liber 7 000 din lucrătorii întreprinderilor sale, unde 80, chiar 90 la sută din salariați provin din alte țări.

Un economist vesteuropean, cu funcții oficiale a anunțat că după calculele actuale în 9 țări din Europa Occidentală vor trebui concediați, ca urmare a penuriei energetice, aproximativ 4 milioane muncitori. El a precizat că problema tinde să fie rezolvată prin eliminarea „doar" a 4 milioane de muncitori imigranți. Îmi vine în minte discuția purtată vara aceasta la Köln cu unul din conducătorii uzinelor „Ford". El se arăta sceptic cu privire la aplicabilitatea ideilor de a reduce imigrația forței de muncă străină. Cu logică de întreprinzător el declara precis și ferm: „există o nevoie acută de brațe de muncă pe piața noastră. Nu putem acoperi nevoile. Deci imigrația va trebui să continue". I-am văzut atunci, cu prilejul unei vizite în uzină, muncind cu fervoare în primele rînduri, în locurile cele mai grele.

Așadar, lucrurile s-au schimbat de atunci. Primii la treabă au devenit primii la șomaj. Formula este de-a dreptul clasică. Piața forțelor de muncă s-a restrîns și nu mai este nevoie de imigranți.

Economiști și întreprinzători vesteuropeni, mai ales cei legați de industria automobilului, devenită pivotul industrial al producției capitaliste de consum, recalculează și trag, din urmările penuriei de energie, unele concluzii de neconceput înainte în felul lor de a gîndi. Citroën anunță închiderea liniilor sale de producție actuale și concentrarea forțelor pe mașinile de mic litraj; Fiatul se arată preocupat de a-și transfera o parte din activități în domeniul construirii de vagoane de cale ferată, de metro și autobuze; Ford, din Köln, nu va mai fabrica limuzine de tip „Grenada" și „Consul".

Se apreciază așadar că jocul frenetic de-a schimbul automobilului s-a terminat. Dar nici unul din cei pomeniți și nepomeniți nu se grăbește să evalueze implicațiile situației asupra soartei muncitorilor imigranți. Maurul și-a făcut datoria cînd a fost nevoie de el, maurul trebuie să-și ia tălpășița. Poate că cei vizați vor afla, în abisul disperării, curajul de a trage cîteva concluzii. Un lucru este cert: imigrația forței de muncă străină devenise o manifestare voalată de colonialism modern. Rezultate materiale comparative, avantajoase temporar, permiteau să se estompeze implicațiile morale și materiale de anvergură ale fenomenului asupra oamenilor și țării de origină. În drum spre casă, acești paria ai industriei capitaliste moderne nu vor întîrzia să înțeleagă că nimic, absolut nimic, nu se poate substitui făuririi în țara de baștină a condițiilor pentru ca forța de creație a brațelor și minții să fie pusă în slujba propășirii deopotrivă a țării lor și a vieții familiilor lor, acolo, pe pămîntul unde au deschis ochii și și-au înălțat fruntea. Se dovedește cu pregnanță că indiferent de evolutiile întortocheate pe parcurs sau situații de excepție, de momente trecătoare ale istoriei, pîinea imigrantului a fost și rămîne deosebit de amară, departe de locul unde și-a lăsat casa și rădăcinile.

Bo Elenfalk din Stockholm, cîntărea la vîrsta de 38 de ani, 170 kg! Medicul l-a sfătuit să-și facă o operație prin care să fie redus intestinul subțire astfel ca substanțele alimentare și nutritive să fie absorbite de organism într-o măsură mult mai redusă. După operație, în cîteva luni, Elenfalk a pierdut 70 de kilograme și se simte foarte bine. Cele două imagini îl reprezintă pe Elenfalk înainte și după operație.

DE PESTE SASE ANI, doctorul Erik Zimen din R. F. Germania, studiază într-o pădure din apropierea orașului München, comportarea a 15 lupi aduși din diferite colțuri ale Europei. Zimen a ajuns la o serie de concluzii interesante privind modul lor de viață, ierarhia care domnește în rîndul acestor animale, precum și alte observații.

NU MAI PUȚIN de 69 la sută din locuitorii Elveției cunosc una sau mai multe limbi străine. Aceste date au fost publicate în urma unui sondaj efectuat de un institut de limbi străine.

ÎNTÎMPLĂRI ADEVĂRATE

UN ACCIDENT CU URMĂRI... FERICITE

Ca în fiecare dimineață, Antoinette van den Wayer, în vîrstă de 18 ani, se îndrepta către serviciu. Cu bicicleta ei cu motor, ea încerca să se strecoare printre numeroasele vehicule. La o încrucișare, în fața ochilor i s-a înfățișat un spectacol neobișnuit: pe caldarîm erau trîntite două motorete, iar ocupanții lor, doi tineri, zăceau în nesimțire. Era evident că se întîmplase un accident, ceea ce nu împiedica pe toți cei care treceau cu mașinile, să-și continue indiferenți drumul.

Unul dintre cei doi accidentați dădea semne de viață, încercînd chiar să se ridice. Celălalt, acoperit de singe, părea că murise. Antoinette s-a apropiat, l-a examinat și i-a dat urgent primele îngrijiri pe care și le însușise cu prilejul unui curs de prim-ajutor: a încercat să-i oprească hemoragia, a început să-i facă respirație artificială. Cînd a constatat că rănitul își revine, a alergat la un telefon și a anunțat salvarea. A sosit ambulanța și l-a transportat pe rănit la spital. Ajunsă cu întîrziere la serviciu, Antoniette a avut ce povesti colegelor sale...

*

Cînd și-a revenit, la spital, accidentatul, Franz Conjaerts, mecanic în vîrstă de 18 ani a putut afla de la medici că salvarea sa de la moarte (dar a rămas cu o gravă leziune a laringelui) se datorează în mod exclusiv îngrijirilor pricepute pe care le-a primit imediat după accident de la tînăra fată, care apoi a anunțat salvarea și nu și-a lăsat nici numele și nici adresa.

Profund impresionat de cele relatate, Conjaerts a ținut neapărat să-și cunoască salvatoarea. În ziarele din orașul Harleen a apărut în acest scop un anunț prin care Conjaerts ruga persoana respectivă să-i scrie. Antoinette a citit anunțul, i-a răspuns și între cei doi tineri s-a înfiripat repede o strînsă prietenie care s-a încheiat cu o căsătorie. Întîmplarea, neobișnuită prin desfășurarea ei, a fost prezentată pe larg de presa din Olanda.

Antoinette van den Wayer, singură și împreună cu cel salvat

VAPORUL DE PE... CASĂ

Un cetățean din Veneția, căpitan-pensionar, „pleacă" zilnic în închipuite călătorii pe mări și oceane, pentru a-și potoli nostalgia.

În Campalto, în apropiere de Veneția, se află o mică navă, nu ancorată pe canal, ci cocoțată pe... casă!

Cînd s-a decis s-o construiască pe acoperiș, căpitanul Ferrucio Constantini devenise pensionar. Programul lui cotidian are acum o desfășurare aproape identică. Dimineața, cînd se scoală, căpitanul îmbracă eleganta lui uniformă marinărească, își pune chipiul, scrutează cerul cu atenție, execută toate măsurătorile, ridică ancora și apoi trece pe puntea de comandă, lîngă cîrmă și... dă ordinul de plecare. Apoi încep călătoriile lui imaginare. Poate că se află undeva în Oceanul Pacific, poate în alt colț îndepărtat al vreunei mări...

Să nu vă închipuiți însă că în asemenea împrejurări, Ferrucio Constantini, în închipuitele sale călătorii, uită că se află lîngă lagunele Veneției, unde s-a născut, unde și-a petrecut cea mai mare parte a vieții sale de marinar.

Cînd a ieșit la pensie după patruzeci de ani petrecuți pe mare, dintre care cei mai mulți ca marinar și apoi căpitan al unui vas din Veneția, Ferrucio Constantini era mulțumit că se putea odihni. Dar după scurt timp, nostalgia meseriei sale a devenit așa de puternică, încît el s-a decis să-și pună în aplicare o idee năstrușnică: să-și construiască o mică navă pe casă.

După ce a reușit să înlăture... îndărătnicia unui constructor, acesta i-a făcut toate calculele necesare ca să-și dea seama dacă locuința lui va putea suporta pe acoperiș o asemenea greutate și a avizat favorabil. Ferrucio Constantini a cumpărat un vaporaș de ocazie, l-a instalat cu ajutorul unei macarale pe casă, apoi l-a curățat și l-a amenajat după toate regulile marinărești. Apoi i-a dat numele de „Sfînta Elena".

*

În fiecare zi, după tot ceremonialul necesar, ridică ancora și pleacă în călătoriile închipuirii. Fericit, căpitanul Ferrucio Constantini, la cîrmă, scrutează atent orizontul...

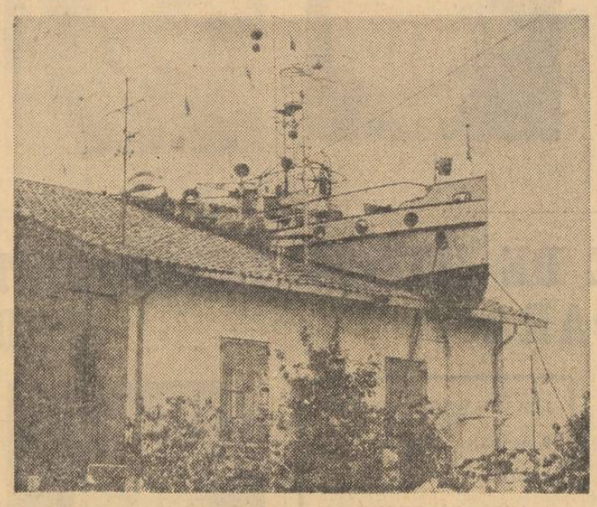

Nava de pe... casă

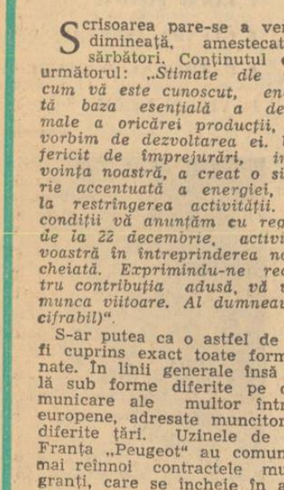

În raionul Krasnoseisk din regiunea Kostrama (centrul părții europene a U.R.S.S.) a luat ființă asociația de producție „Giuvaergiul". Din asociație fac parte opt ateliere colhoznice, în care 800 de giuvaergii sătești lucrează, atunci cînd nu sînt ocupați cu lucrări agricole. Anul acesta, asociația a trimis numeroase piese lucrate la tîrgul de giuvaeruri din Moscova... În clișeu: una din operele de artă.

LA ALMA-ATA, capitala Kazahstanului, s-a realizat un nou sistem de control automat al transporturilor urbane. Calculatoarele electronice dirijează automat 3 000 de autobuze și taxiuri.

NOUL REGULAMENT în ceea ce privește circulația a fost aplicat de curînd în India. Acesta se referă îndeosebi la elefanți, care circulă în mare măsură pe străzile indiene. Conform regulamentului, fiecare elefant este prevăzut cu o mică lampă electrică care funcționează mai ales seara.

DE PRETUTINDENI

DUPĂ DOI ANI de cercetări, în orașul Sydney (Australia) a fost prezentat modelul unui costum de baie special care va putea fi folosit de către cei care doresc să învețe înotul. Acest costum are facultatea ca, în contact cu apa, să se umfle, permițînd purtătorului să se poată menține fără dificultate la suprafața apei.

UN GRUP de cercetători ai Institutului de geologie din Iakutk, a descoperit în apropierea coastei oceanului, o balenă gigantică (24 metri lungime) perfect conservată într-un strat uriaș de gheață. După aprecierile specialiștilor, această balenă a trăit acum 3 000 de ani.

EVERT WILLIAMS, un cetățean din Florida (S.U.A.), are o mare pasiune: colecționează cele mai bizare prenume pe care le-a întîlnit prin cărți, prin ziare, prin rubricile care anunță nașteri etc. Recent, el a tipărit o listă din cele mai pitorești prenume culese de el. Două fetițe au fost botezate Pneumonia și Astma, o altă, Macaroana, apoi Ludvic al 15-lea, Bunăseara, Țigară etc.

ÎN NUMEROASE ȚĂRI din Africa sînt în curs experiențe pentru domesticirea antilopelor. Această măsură s-a luat în urma recomandărilor făcute de un grup de oameni de știință care a declarat că prin domesticirea antilopelor se pot crea mari posibilități pentru mărirea producției de carne, întrucît antilopele sînt mai ușor de hrănit, suportă mai bine condițiile atmosferice specifice din Africa, cresc foarte repede și sînt mult mai rezistente la boli.

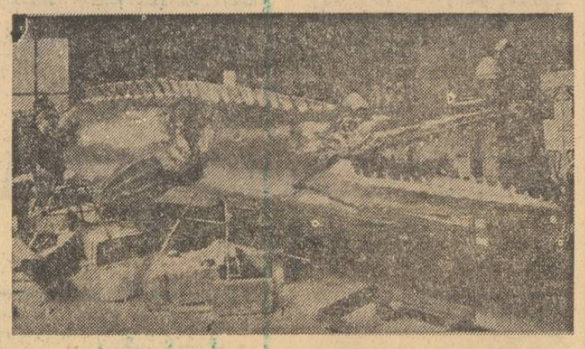

Pentru a-l decide pe celebrul monstru din Lock Ness să se lase fotografiat, s-au folosit cele mai fantastice... metode. Printre altele s-a construit un „monstru" artificial — în speranța că, adevăratul monstru, suferind de... singurătate, va apare la suprafață, pentru a face... onorurile de gazdă — noului oaspete.

LOCUITORII din Ferahill, din apropierea de Surrey (Anglia), au decis să-și vîndă... orașul! Ei nu mai pot suporta zgomotele provenite de la aeroportul Gatwick din apropiere și au ajuns la hotărîrea aceasta surprinzătoare, după ce, au încercat, în mod inutil însă, ca fiecare în parte să-și vîndă casa.

STRICT AUTENTIC. În Brazilia s-a înființat... Asociația cerșetorilor, avînd ca președinte pe Estero Da Cuhna. Asociația își propune să reglementeze această „profesie" și să țină o evidență precisă a locurilor de cerșit și împărțirea lor echitabilă între membrii asociației.

LA POALELE muntelui Tsukuba, la circa 60 de km de Tokio a început construcția unui oraș al studenților și oamenilor de știință. În 1975, cînd orașul va fi terminat, el va putea găzdui 130 000 de locuitori. Orașul va număra peste 40 de institute de cercetări și universități și va fi locuit numai de studenți și oameni de știință.

UN GRUP de oameni de știință din New York a obținut remarcabile rezultate prin folosirea acupuncturii în tratamentul unor cai.

JOHN GREENSON, medicul psihanalist care a îngrijit-o pe Marilyn Monroe, a publicat o broșură în care dezminte o serie de versiuni lansate în urma sinuciderii cunoscutei actrițe. Dr. Greenson precizează că Marilyn Monroe era bolnavă și că sinuciderea ei nu poate fi atribuită unei presupuse iubiri neîmpărtășite.

PE LISTA best-sellers din Japonia, figurează o carte a prof. T. Watanabe intitulată „Cum puteți să vă conservați sănătatea cu ajutorul usturoiului". Volumul înfățișează 46 de moduri de utilizare a usturoiului în alimentație și expune teoriile privind contribuția lui la înlăturarea sau prevenirea a numeroase boli.

UN COMITET de experți ai Băncii Naționale din Polonia a întreprins un studiu privind „uzarea" bancnotelor în circulație. A reieșit că, anual 400 de tone de bancnote uzate trebuie distruse și înlocuite cu altele, ceea ce implică o cheltuială anuală de peste 60 de milioane de zloți.

O VECHE MINĂ (din care se extrăgea argint) din apropierea orașului Oberzeiring (Austria) a fost transformată într-o stațiune terapeutică subterană. Medicii au constatat că bolnavi suferind de astmă, sinuzită alergică, bronșită cronică etc. și care au petrecut un timp în pavilioanele amenajate în mină, s-au vindecat sau au înregistrat ameliorări substanțiale ale stării lor.

AUTORITĂȚILE din orașul Lexington (S.U.A.) au decis ca cetățenii care încalcă regulile circulației să aibă posibilitatea să aleagă una din cele două sancțiuni posibile — o amendă de 30 de dolari sau să... doneze sînge. Se afirmă că în ultima perioadă de vreme Centrul de recoltare a sîngelui dispune de cantități corespunzătoare de sînge...

DOI ANI PRINTRE ESCHIMOȘI

● Primul contact cu ținuturile veșnic înghețate ● Programul unei zile, de dimineață pînă seara ● Înfruntînd viscolul năpraznic într-o sanie trasă de cîini ● Peripețiile unei călătorii de cîteva zile care s-a sfîrșit cu bine spre bucuria tuturor

Tînăra englezoaică Mary Herbert s-a înapoiat recent dintr-o călătorie plină de peripeții. A trăit doi ani aproape de Cercul polar înfruntînd gerurile și viscolele într-o cabană. Reproducem fragmente din mărturisirile acesteia, publicate de revista „Paris Match" din 17 noiembrie a.c.

„...L-am întîlnit pe Wally, cu cinci luni înainte de a pleca în nordul Groenlandei. O lungă călătorie care a durat, 16 luni. Trebuia să „reconstituie" itinerariul lui Frederick Coock, din Alaska la Spitzberg, traversînd Polul Nord.

Șase luni după întoarcerea lui, ne-am căsătorit. Wally vorbea adesea despre acest „colț" de lume, unde timp de patru luni soarele nu răsare niciodată, și unde apoi, timp de alte patru luni... nu apune niciodată. Îi iubea pe eschimoși. Nu știam, că de-abia așteaptă să se întoarcă, pentru a realiza un film documentar. Totuși, nu-mi închipuiam că ar putea să-mi ceară să-l întovărășesc. La propunerea lui, am sărit în sus de bucurie. Cînd a aflat, ceva mai tîrziu, că voi fi mamă, soțul meu nu a avut nici o obiecție.

— Aceasta nu constituie nici o problemă. Și eschimoșii au copii...

Cînd am plecat, fetița mea Kari, nu avea decît zece luni. Abia pe vapor am început să mă neliniștesc. Wally, alesese drept țintă a expediției sale, o „insuliță" (cunoscută sub numele de Insula Herbert) situată la 29 de kilometri de țărmurile nord-vestice ale Groenlandei, despărțită însă, de continent, de acea îngrozitoare mare de gheață. Nici soțul meu, și nici eu, nu vorbeam groenlandeza. Niciunul dintre cei treizeci de locuitori ai insulei, nu știa engleza.

Cînd, de pe vapor, Wally mi-a arătat cu încîntare un morman de stînci negre, cu un grup de vreo treizeci de barăci, printre cutii de conserve, m-am îngrozit. Dar, n-am scos un cuvînt. Wally aranjase să închirieze — la comunitatea eschimoșilor „insulei noastre" — o colibă asemănătoare cu celelalte, de fapt o cabană prefabricată de 4,80 pe 3,30 m. Nu se mai locuiește în igloo-uri.

Cabana era de o murdărie inimaginabilă. Bucătăria, avînd o sobă cu cărbuni și camera de zi — dormitor erau pline de gunoaie, de grăsime și de sînge de focă. Plutea o mireasmă tenace de ulei rînced. Nu era lumină electrică, ci numai lămpi cu gaz. Dar, ceea ce era mai grav, lipsea... apa.

Abia ieșisem din „casa" noastră și, o săniuță cu copii apăruse în preajmă. Wally uitase să-mi spună că trebuie să am totdeauna la mine o armă sau pietre mari pentru a... îndepărta cîinii de la sănii. Mi-era teamă de ei, mai cu seamă pentru Kari, deoarece știam că în fiecare an copiii erau atacați și că unii, piereau.

*

Ne-au trebuit două săptămîni pentru a aranja casa, pentru a o curăți și a îndepărta vechile, bătrînele cranii de focă și de morse care o decorau. Eschimoșii ne urmăreau neîncetat și veneau fără să fie invitați la noi, ca să bem o cafea împreună. Nu era ușor să faci... conversație. În limba lor, un singur cuvînt e suficient să exprime o frază întreagă, sau o serie de idei printr-o incredibilă combinație de silabe. Am început să învăț cîteva cuvinte și am continuat să fac progrese rapide. Există 600 de cuvinte pentru a descrie condițiile gheții, însă niciunul pentru a evoca viața cotidiană.

O zi „tip" pe Insula Herbert începea la ora șapte dimineața: în cabină minus 9 grade, iarna. Prima operație: aprinderea focului. După aceea, făcutul paturilor, curățirea și umplerea lămpilor, și, în sfîrșit, pregătirea micului dejun. Piinea o făceam eu însămi. Un bloc de gheață pus la topit pe sobă îmi permitea să spăl pe jos. Adesea, în timpul zilei primeam vizita a vreo cincisprezece tinere ale căror cizme tapisau pardoseala cu grăsime și cu sînge de focă și de morsă.

Trebuia apoi să dezgheț pereții, pe care se urcau valuri de gheață, apoi să merg să caut „apa" (muncă clasică a femeilor de acolo). Trebuia să parcurg în sanie cei 500 de metri, care, mă despărțeau de malul mării. Să caut cîteva blocuri de aizberg și să le sparg cu securea. Muncă periculoasă și grea, deoarece puteai cădea într-o crăpătură. De multe ori, trebuia s-o iei de la început, mai ales atunci cînd, de pildă, am luat din greșeală gheață sărată, în loc de aizberg. În întuneric sau pe furtună te puteai lesne înșela. Chiar pierde. Restul dimineții era hărăzit eschimoșilor care veneau să bea ceaiul la noi.

După amiază, o plimbam pe Kari cu sania, vizitam pe eschimoși și încercam să fac cumpărături la singura prăvălie din insulă. Acolo găseai întreaga populație. Puteai cumpăra de la carne de focă pînă la petrol. Cea mai mică cumpărătură dura două ore. Nu se găsea mijlocul de a scoate butoiul de petrol din zăpadă, robinetul dispăruse sau greutatea balanței pentru a cîntări carnea se substilizase... De cîteva ori pe zi trebuia să ies afară pentru a împiedica cîinii să se bată sau pentru a desface lesele încurcate care riscau să-i stranguleze. Seara mîncam devreme, către orele cinci, adesea cu eschimoșii. Am gustat crud tot ceea ce un eschimos mănîncă. Numai ursul alb și morsa nu, deoarece trebuie să fie fierte din cauza unei maladii parazitare. Aprecîam gustul cărnii de ren sau al ficatului de focă. Dar mîncarea „locală", mă întrista. Se prepară cu păsările (circa 500) prinse cu plasa, apoi închise în interiorul pielii unei foce, care se coase. Se lasă totul afară, timp de trei-șase luni. Cînd deschizi pielea, mirosul este atît de puternic încît îți vine să leșini!

Fiica mea Kari, încălțată cu botforii din piele de focă dăruiți de prietena mea, Maria, eschimoasă. Marginile sînt îmbrăcate în blană de urs.

Vara „noaptea" este atît de frumoasă, încît trebuie să te simți cu adevărat epuizat pentru a te hotărî să dormi. Nu mă mai săturam contemplînd frumusețile Arcticei. Culorile cele mai uimitoare sidefau banchiza care, devenea galbenă ca lămîia, trandafirie violent, în timp ce falele gheții căpătau o nuanță de la albastru adînc la violet.

*

Wally era iubit și respectat, însă faptul de a fi cineast îi lăsa ...reci pe localnici. Marea mea aliată, care a devenit prietena mea cea mai bună se numea Maria. Soțul ei Avatak era aproape geamăn cu Wally. Venea în fiecare zi, mă învăța să mînuiesc biciul, să fac „kamiks" (pantaloni de blană), dar mai presus de toate era răbdătorul meu profesor de limbă eschimosă. Eleganța feminină se judeca aici după lungimea franjurelui de blană de urs alb, care tivește partea de sus a cizmelor. Cu cît ursul e mai mare, cu atît e mai lung franjurele — simbolizînd „calitatea vînătorului" (care e soțul sau iubitul).

Toamna, insula începe să fie înconjurată de gheață. O grosime de 10 cm este îndestulătoare pentru a te putea plimba, nu însă suficient de rezistentă pentru a suporta o sanie trasă de cîini. Într-o zi m-am aventurat pentru prima dată în viață pe gheața cea nouă. Impresionantă experiență — cînd se știe că sub această crustă — apa este atît de rece încît te poate paraliza numai în cîteva minute.

Iarna, marea de gheață devine mai solidă decît betonul. Bărbații pleacă, femeile se plictisesc. Își petrec timpul făcîndu-și vizite. Soțul meu fiind și el plecat, m-am adaptat obiceiurilor... locale. Ce le interesa indeosebi pe femeile insulei? Raporturile existente în interiorul familiilor albe. Li se părea nefiresc ca un bărbat să nu-și bată soția.

Abia se întorsese Wally dintr-o lungă și primejdioasă vînătoare de morse, cînd a venit o telgramă de la unul din colaboratorii săi, anunțîndu-și sosirea. Am hotărît să-l întovărășesc în sanie pînă la Dundas, satul apropiat bazei aeriene din Tule, pentru a-l întîmpina. Trebuiau parcurși 140 de km pe un ghețar. Maria a acceptat să păstreze pe Kari, în timpul celor 5 zile ale absenței noastre. Localnicii păreau îngrijorați văzîndu-ne plecînd singuri. Deși nu luasem decît strictul necesar eram foarte încărcați: conserve pentru cîini, hrană pentru noi și pentru Geoff, musafirul. Contrar eschimoșilor, noi nu aveam o familie împrăștiată ici și colo, care ar fi putut să ne hrănească! În afară de hrană, am luat cu noi, o pușcă, un aparat de filmat, filme... o adevărată mutare!

La dus, călătoria nu a fost fără dificultăți. Mai întîi o căței, în ciuda loviturilor de bici „cocheta" mereu cu tovarășii săi, fapt care dezechilibra întregul atelaj. Apoi, ne-au trebuit mai mult de trei ore pentru a străbate o mică colină abruptă și înghețată, întrebîndu-ne dacă frînele vor mai ține la coborîre...

Întoarcerea a fost un adevărat coșmar. La aprovimativ 80 km de Tule, am fost surprinși de o furtună de zăpadă atît de violentă, încît a trebuit să ne întoarcem, făcînd un înconjur. Zăpada ni se lipea de față, transformîndu-ne în măști de gheață. Nu puteam distinge nici măcar cîinii din fața noastră, deveniți și ei tot atît de orbi ca și noi. Vîntul sufla cu 300 de km pe oră. A trebuit să mai treacă încă cinci nopți pe mare, mai înainte de a putea găsi insula noastră. Condițiile erau extrem de dificile. Sania, culcată pe o parte, ne adăpostea puțin. Adesea însă, o rafală lua totul: sania cu mine așezată pe ea. În timpul nopții dormeam într-un sac cu blănurile umede, ziua, blănurile deveneau blocuri de gheață. În timpul mersului, trebuia adesea să ne oprim, pentru a descurca renii de cîini. Nu puteam face acest lucru decît cu mîinile goale. Era insuportabil. Am crezut că vom pieri. Traversam un ghețar șleifuit de vînt și atît de dur, încît era imposibil să-l străpungi cu tîrăncopul. L-am zărit pe Wally alunecînd pe o distanță de 200 de metri, măturat de vînt. Într-una din căderile sale violente, umărul i-a fost smuls. La un moment dat, sania s-a ridicat complet. Prietenul nostru și cu mine, ne-am văzut proiectați în aer. Am recăzut, apoi, chiar în fața saniei, în mijlocul atelajului.

Pe insula noastră, eschimoșii ne credeau pierduți. Femeile încercaseră să-și convingă bărbații să plece în căutarea noastră. Ei refuzaseră, invocînd un motiv valabil pentru un eschimos: considerau că a pleca să ne cauți — în timp ce mai există o fărîmă de speranță — însemna să se îndoiască de forța soțului meu.

Cînd am sosit, primirea a fost ...fantastică. Multe lacrimi și îmbrățișări. Reacția calmă și gravă a prietenii mele, Maria, nu a făcut decît să sporească respectul pe care îl purtam acestui popor mîndru. Mi-a spus numai atît: „Sînt fericită că te văd. Credeam că ați murit".

*

Mai corespondez cu prietenii mei eschimoși. Scrisorile lor sînt într-adevăr înduioșătoare, de o rară căldură. O femeie mi-a spus: „Nu mă mai plimb, deoarece nu mai merită s-o fac fără tine alături".

Aștept cu nerăbdare întoarcerea noastră, acolo, Peste un an".

REZULTATELE CLASAMENTULUI DE POPULARITATE

organizat de revista şi almanahul „Magazin"

Clasamentul de popularitate organizat de revista şi almanahul „Magazin" a ajuns la ora rezultatelor. Completînd buletinele publicate în paginile revistei, numeroşi cititori şi-au exprimat preferinţele, dîndu-ne posibilitatea să alcătuim acest clasament de popularitate în rîndul publicului privind interpreţii de teatru, film, muzică uşoară şi populară. Ordinea, la fiecare din aceste categorii, a fost realizată printr-o simplă numărare a opţiunilor exprimate de cititori şi, evident, nu implică nici un fel de judecată de valoare din partea redacţiei. Totuşi, este demn de remarcat că, pe primele zece locuri, potrivit părerilor cititorilor, se află artişti care se bucură, în acelaşi timp, de unanime bune aprecieri şi din partea criticii de specialitate, fapt ce infirmă ideea unui divorţ care ar exista între critică şi public.

Şi acum, un amănunt nu lipsit de importanţă. În timp ce, pentru primul loc la fiecare grupă a clasamentului nostru, au fost pronunţate, în general, 3—400 opţiuni, au existat şi cîteva excepţii, care, credem, merită a fi scoase în relief. Astfel, la categoria „actriţe de film", Margareta Pogonat a întrunit 506 opţiuni, la categoria „interpreţi de muzică populară", Benone Sinulescu a întrunit 555 opţiuni, numărul cel mai mare de opţiuni dobîndindu-l, la categoria „interprete de muzică populară", Irina Loghin, pentru care s-au pronunţat 776 cititori.

Nu ne rămîne decît să mulţumim tuturor cititorilor noştri, care ne-au ajutat să alcătuim prezentul clasament şi să-i felicităm pe artiştii care, potrivit acestui sondaj de opinie, s-au clasat, în anul 1973, printre cei zece cei mai populari interpreţi în genul pe care-l practică.

ACTRIŢE DE TEATRU

1

1. MARIANA MIHUŢ.
2. STELA POPESCU.
3. DINA COCEA.
4. CARMEN STĂNESCU.
5. ILINCA TOMOROVEANU.
6. COCA ANDRONESCU.
7. DRAGA OLTEANU.
8. MELANIA CÎRJE.
9. SILVIA POPOVICI.
10. VASILICA TASTAMAN.

2

3

ACTRIŢE DE FILM STRĂINE

1

1. SOPHIA LOREN.
2. INGRID BERGMAN.
3. BRIGITTE BARDOT.
4. CLAUDIA CARDINALE.
5. GOLDIE HAWN.
6. ELIZABETH TAYLOR.
7. JANNE FONDA.
8. GLENDA JAKSON.
9. CATHERINE DENEUVE.
10. VIVIEN LEIGH.

2

3

ACTORI DE TEATRU

1

1. AMZA PELEA.
2. RADU BELIGAN.
3. FLORIN PIERSIC.
4. DEM. RĂDULESCU.
5. TOMA CARAGIU. VICTOR REBENGIUC.
6. ION MARINESCU.
7. GEORGE CONSTANTIN. EMIL HOSU.
8. SILVIU STĂNCULESCU.
9. OCTAVIAN COTESCU. ALEXANDRU REPAN. ION CARAMITRU.
10. VIRGIL OGĂŞANU.

2

3

ACTRIŢE DE FILM DIN ŢARA NOASTRĂ

1

1. MARGARETA POGONAT.
2. MARGA BARBU.
3. IRINA GĂRDESCU.
4. IRINA PETRESCU.
5. DRAGA OLTEANU.
6. TAMARA CREŢULESCU.
7. DANA COMNEA.
8. ILINCA TOMOROVEANU.
9. IOANA BULCĂ.
10. VASILICA TASTAMAN.

2

3

ACTORI DE FILM DIN TARA NOASTRĂ

1

1. FLORIN PIERSIC.
2. AMZA PELEA.
3. SERGIU NICOLAESCU.
4. ILARION CIOBANU.
5. VLAD RĂDESCU. CORNEL COMAN.
6. SEBASTIAN PAPAIANI.
7. MIRCEA ALBULESCU.
8. DEM. RĂDULESCU. ION BESOIU.
9. VICTOR REBENGIUC.
10. TOMA CARAGIU.

2

3

ACTORI DE FILM STRĂINI

1

1. ALAIN DELON.
2. LOUIS DE FUNES.
3. J. P. BELMONDO.
4. MIKE CONNORS.
5. ANTHONY QUINN.
6. PETER O'TOOLE.
7. SINDEY POITIER.
8. GREGORI PECK.
9. JEAN GABIN.
10. RYAN O'NEIL.

2

3

INTERPRETE DE MUZICĂ UŞOARĂ

1

1. MARGARETA PÎSLARU.
2. MARINA VOICA.
3. DIDA DRĂGAN.
4. ANDA CĂLUGĂREANU.
5. MIHAELA MIHAI.
6. DOINA BADEA.
7. CORINA CHIRIAC.
8. OLIMPIA PANCIU.
9. AURA URZICEANU.
10. ANGELA SIMILEA.

2

3

INTERPREŢI DE MUZICĂ UŞOARĂ

1

1. MIHAI CONSTANTINESCU.
2. CORNEL CONSTANTINIU.
3. AURELIAN ANDREESCU.
4. DAN SPĂTARU.
5. ADRIAN ROMCESCU.
6. GEORGE ENACHE.
7. GICĂ PETRESCU.
8. GEORGE NICOLESCU.
9. CRISTIAN POPEŞCU.
10. JEAN PĂUNESCU.

2

3

INTERPRETE DE MUZICĂ POPULARĂ

1

1. IRINA LOGHIN.
2. MARIA CIOBANU.
3. ANGELA MOLDOVAN.
4. ANGELA BUCIU. MARIA PIETRARU.
5. SOFIA VICOVEANCA.
6. MARIA CORNESCU.
7. MARGARETA PÎSLARU.
8. ŞTEFANIA RAREŞ.
9. ŞTEFANIA STERE. FLORICA RADU.
10. ANGELICA STOIAN. MARIA BUTACIU.

2

3

INTERPREŢI DE MUZICĂ POPULARĂ

1

1. BENONE SINULESCU.
2. ION DOLĂNESCU.
3. PETRE SĂBĂDEANU.
4. NELU BĂLĂŞOIU.
5. FRAŢII PETREUS.
6. ION BOGZA.
7. VIOREL COSTIN.
8. ION CRISTOREANU.
9. FĂRĂMIŢĂ LAMBRU.
10. EMIL GAVRIŞ.

2

3

Primele discuri ale noului an

Anul 1974 debutează cu numeroase discuri cu audienţă la public, editate de casa „Electrecord". Care sînt aceste discuri ce vor apare în primul trimestru ? Să facem o succintă enumerare a lor.

Să ne îndreptăm atenţia spre **MUZICA SIMFONICĂ**. În acest domeniu, „Electrecordul" pregăteşte cîteva discuri cu diametrul maxim (30 cm) cuprinzînd creaţii ale compozitorilor români. E vorba de un disc cu lucrări ale lui Nicolae Buicliu (Concert pentru vioară şi orchestră şi Concert pentru flaut, oboi, clarinet, fagot şi corn), la care-şi dau concursul Orchestra simfonică a Radioteleviziunii (dirijor Constantin Bobescu, solist — Ştefan Ruha — vioară) şi Cvintetul de suflători „George Enescu", alcătuit din Nicolae Alexandru — flaut, Ion Danie — oboi, C. Ungureanu — clarinet, Emil Biclea — fagot şi Ion Bădănoiu — corn. Alt disc este cel al lui Wilhelm Berger (Concert pentru violoncel şi orchestră şi Simfonia nr. 6 „Armonia"). Execută orchestrele simfonice ale Radioteleviziunii, (dirijor Iosif Conta, solist Călin Ilea — violoncel) şi Filarmonicii „George Enescu" (dirijor Mircea Cristescu). Un disc intitulat „Miniaturi pentru pian de compozitori români" însumează creaţii ale lui George Enescu, Paul Constantinescu, Tudor Ciortea, Alex. Paşcanu, Vinicius Grefiens, Dan Constantinescu. La pian — Corneliu Gheorghiu.

Sub bagheta lui Ionel Perlea, Orchestra simfonică din Bamberg interpretează în cadrul unui disc înregistrat de „Vox Production" din New York, trei uverturi de Weber („Freischütz", „Euryanthe" şi „Oberon"), uvertura „Rosamunde" de Schubert, uvertura „Hebridele" de Mendelssohn-Bartholdy („Grota lui Fingal") şi uvertura „Ruy Blas" de acelaşi compozitor. Mezzo-soprana Martha Kessler, pianistul Ferdinand Weiss şi Suzana Szöreny-Rădulescu prezintă două cicluri simfonice („Liederkreis", op. 39 de Schumann, pe versuri de Eichendorff şi „Vierernste gesänge", op. 121 de Brahms). Pianistul Dan Grigore se prezintă cu lucrări de Chopin şi Debussy. În sfîrşit, o înregistrare „Polskie-Nagrania" — Varşovia cuprinzînd două simfonii de Haydn şi Mozart şi un concert de Telemann în interpretarea Orchestrei de cameră fără dirijor a Filarmonicii Naţionale din Varşovia (contramaestru — Karol Tentsch).

Ciclul „Istoria muzicii" de Zeno Vancea este continuat cu discul nr. 10 cuprinzînd clasicismul vienez : Beethoven. Va apare, de asemenea, un disc de muzică corală cu lucrări de Ion Vidu (Corul Filarmonicii „George Enescu", dirijat de Ion Românu).

Trecînd la **MUZICA POPULARĂ** românească, semnalăm apariţia unor discuri cu soliştii vocali Justina Bălueţeanu, Aurelian Bănică, Romica Puceanu, Anton Achiţei, Maria Tudor, Mariana Drăghicescu, Ştefan Lăzărescu (romanţe), Georgeta Anghel, Ionela Prodan şi a instrumentiştilor Ghiţă Mureşan (acordeon) şi Iosif Cocoş (ţambal).

În seria „Virtuoşi ai instrumentelor populare româneşti" se înscriu : Simion Stanciu (nai), fraţii Petreuş (voce Tatiana Mihali), cîţiva violonişti din Transilvania şi Constantin Gherghina (trompetă), iar în seria „Întîlnire cu România", discul cuprinzînd muzică din zona folclorică Caransebeş. De asemenea se publică un disc cu cîntece de nuntă din Sic (voce : Barabas Kasler Magda) de asemenea, un disc cu cîntece interpretate de Toth Erzsebet. Va mai apare un disc cu cîntece interpretate de Orchestra Teatrului Evreesc de Stat din Bucureşti condusă de N. Schwartzmann. Un nou disc de romanţe între care „Steluţa", „Şi dacă ramuri bat în geam", „Dor de răzbunare", „În micul orăşel" (Orchestra Jean Lucaci voce Elena Cernei).

Noutăţile din **MUZICA UŞOARĂ** sînt numeroase. Semnalăm apariţia, în primul rînd, a două discuri de autor — Camelia Dăscălescu şi Marius Ţeicu. Formaţia „Romanticii" se prezintă cu patru şlagăre din repertoriul nostru. Cîntăreţii Ionel Miron, Tamas Gabor şi Ricky Dandel oferă cîte un microdisc cu noi succese muzicale. „Mamaia '73" se intitulează discul cuprinzînd cîntecele laureate la concursul de pe litoral. Un disc cu muzică din festivalul cîntecului ostăşesc întruneşte lucrări premiate. Aura Urziceanu apare cu un disc intitulat „Seară de jazz cu Aura". Aurelian Andreescu prezintă 13 melodii de mare popularitate din repertoriul străin. Va apare de asemenea, un disc cu melodii din filme indiene în interpretarea Narghitei. Se continuă seria „Meridiane-melodii" cu discul al treilea. Cîntăreaţa italiană Altieri va fi prezentă cu un disc „Stop Records" — Roma. Pentru iubitorii de jazz apare discul nr 10 din seria cuprinzînd astfel de muzică scrisă de Guido Manusardi şi Johnny Răducanu.

Remarcăm apariţia unor **MOMENTE VESELE** cu Toma Caragiu şi un mare disc de **VERSURI** („Poezia românească din secolul XX în limba franceză").

În seria **„LEGENDE"** va fi editat scenariul „Panaghia" de Călin Gruia, povestea „Frumoasa din pădurea adormită" de Charles Perrault şi piesa „Suflete tari" de Camil Petrescu.

ANCHETA „MAGAZIN"

CEI MAI BUNI FOTBALIȘTI ROMÂNI AI ANULUI 1973

Revista „Magazin" și-a făcut un obicei din a inițiа, pentru numărul său de Anul nou, diverse anchete. Anul acesta, de pildă, am făcut un sondaj pentru stabilirea celor mai buni trei fotbaliști ai anului. Evident, răspunsurile primite cuprind, ca în multe alte anchete, și o doză de subiectivism, nu atît de mare însă încît să situeze sondajul cu totul și cu totul în afara realității. Făcînd această precizare, necesară după părerea noastră, să trecem la consemnarea răspunsurilor primite. Le publicăm în ordine alfabetică, pentru a nu da loc la suspiciuni.

ION ALEXANDRESCU (Fost jucător internațional, azi secretar general al federației de fotbal) : **Dumitru, Dinu, Balaci.**

S. AVRAM (Universitatea Cluj) : **Adam, Pexa, Lucescu.**

GH. BERCEANU (Maestru emerit al sportului) : **Dobrin, Dumitru, Dinu.**

COLOMAN BRAUN-BOGDAN (Antrenor emerit) : **Dinu, Dumitru, Marcu.**

R. CATANĂ (A.S.A. Tg. Mureș) : **Dobrin, Dumitru, Sătmăreanu.**

CONSTANTIN CERNĂIANU (Universitatea Craiova) : **Dumitru, Oblemenco, Marcu.**

ȘTEFAN COIDUM (F.C. Argeș) : **Dobrin, Dinu, Dumitru.**

GH. CONSTANTIN (Steaua) : **Dumitru, Dobrin, Sătmăreanu.**

ROBERT COSMOC (Antrenorul secund al echipei naționale) : **Dinu, Dumitru, Antonescu.**

SILE DINICU (Artist emerit) : **Dumitru, Marcu, Boc.**

CORNEL DRĂGUȘIN (Antrenor federal) : **Dumitru, Dinu, Boc.**

MIRCEA DRIDEA (Petrolul Ploiești) : **Dumitru Dobrin, Antonescu.**

C. GHEMIGEAN (Arbitru de divizia A) : **Pojoni, Dumitru, Marcu.**

GEORGE GRIGORIU (Compozitor, ziarist pentru 20 de zile acreditat la campionatul mondial de fotbal din Mexic) : **Dobrin, Balaci** — pe care-l văd coleg cu Dumitru în echipa națională —, **Donose**, pe care-l aștept în divizia A.

EMANOIL HAȘOTI (F.C. Constanța) : **Dumitru, Boc, Dobrin.**

ION IONESCU (Politehnica Timișoara) : **Oblemenco, Dumitru, Antonescu.**

TRAIAN IVĂNESCU (Jiul) : **Dumitru, Dobrin, Libardi.**

TOMA JURCĂ (U.T.A.) : **Dumitru, Dinu, Boc.**

VIOREL MATEIANU (Antrenor la Progresul București, fost jucător de divizia A) : **Dobrin, Lucescu, Oblemenco.**

CORNEL MARCULESCU (Antrenor federal la polo) : **Dumitru, Dobrin, Lucescu.**

ANGELO NICULESCU (Sportul studențesc) : Din lipsă de candidați pentru primele trei locuri mă abțin. Dacă ați fi făcut o anchetă pentru stabilirea locurilor 4,5,6 răspundeam cu plăcere.

ION NUNWEILLER (Dinamo) : **Dumitru, Dinu, Lucescu.**

ILIE OANĂ (Politehnica Iași) : **Dinu, Dumitru-Dobrin, Dumitrache.**

N. PETRESCU (Antrenor federal) : **Dobrin, Dumitru, Troi.**

OCTAVIAN POPESCU (Antrenor la Sportul studențesc, fost jucător de divizia A) : **Dumitru, Răducanu, Dinu.**

NICOLAE PROCA (Steagul roșu Brașov) : **Dumitru, Dobrin, Dinu.**

IOAN REINHARDT (C.S.M. Reșița) : **Dumitru, Boc, Oblemenco.**

Dr. **C. RĂDULESCU** (C.F.R. Cluj) : **Adam, Dumitru, Beldeanu.**

C. RĂDULESCU (S.C. Bacău) : **Oblemenco, Dumitru, Radu Nunweiller.**

COLEA RĂUTU (Artist emerit) : **Dumitru, Atodiresei, Răsniță** (să fie și un rapidist, nu ?).

VALENTIN STĂNESCU (Antrenorul principal al echipei naționale) : **Dumitru, Dinu, Dobrin.**

CONSTANTIN TEAȘCĂ (Antrenor-ziarist) : Prin valoarea fotbalului practicat, prin intermitența cu care au apărut în peniță cronicarilor, în ochii telespectatorilor și în privirea spectatorilor, primele trei locuri sînt vacante. După aceea urmează **Dumitru, Dobrin, Marcu.** Aceasta este părerea unui ziarist antrenor, care pentru a-și da girul s-a gîndit măcar la valoarea europeană a fotbalului.

Dr. **DUMITRU TOMESCU** (Medicul echipei naționale) : **Dumitru, Dinu, Dobrin.**

ANDREI TUDOSE (maseurul echipei naționale de tineret) : **Dumitru, Dudu Georgescu, Marcu.**

EUGEN BARBU : 1—2. Dumitru, Dobrin ; 3. Dudu Georgescu.

ION BĂIEȘU, mare admirator al echipei Olimpia Satu-Mare și amator de glume bune : **Bathori I, Bathori II, Dumitriu III.**

ROMULUS BALABAN (Revista Săptămîna) : **Marcu, Dobrin, Dumitru.**

VASILE CABULEA (Ziarul Scînteia tineretului) : **Dumitru, Dobrin, Oblemenco.**

IOAN CHIRILĂ (Ziarul Sportul) : **Dumitru, Dinu, Dobrin.**

CONSTANTIN DIAMANTOPOL (Ziarul Informația Bucureștiului) : **Sătmăreanu, Dumitru, Oblemenco.**

RADU DUMITRU-BABADAG (Revista Luceafărul) : **Dobrin, Dinu, Dumitrache.**

ION GHIȚULESCU (Radioteleviziune) : **Dumitru, Dinu, Dobrin.**

EFTIMIE IONESCU (Ziarul Sportul) : **Dumitru, Dobrin, Dinu.**

CRISTIAN MANTU (Ziarul Munca) : **Dumitru, Dinu, Răducanu.**

VALERIU MIRONESCU (Ziarul Scînteia) : **Oblemenco, Dobrin, Marcu.**

AUREL NEAGU (Redactor șef al ziarului Sportul) : **Dumitru, Dobrin, Oblemenco.**

FĂNUȘ NEAGU : Dinu, Dumitru, Răducanu.

GH. NERTEA (Ziarul Sportul, fost jucător de divizia A) : **Dumitru, Dobrin, Mulțescu.**

GH. NICOLAESCU (Ziarul Sportul) : **Dumitru, Oblemenco, Dinu.**

DAN PĂTRAȘCU (Ziarul Informația Bucureștiului) : **Sătmăreanu, Dumitru, Antonescu.**

ADRIAN PĂUNESCU : 1—2 Marcu—Dobrin ; 3. Dumitru.

MARIUS POPESCU (Revista Flacăra) : **Marcu, Dobrin, Dumitru.**

PAUL SLĂVESCU (Ziarul Sportul) : **Dumitru, Dobrin, Dinu.**

NICOLAE SOARE (Radioteleviziune) : **Dumitru, Dobrin, Antonescu.**

CRISTIAN ȚOPESCU (Televiziune) : **Dumitru, Dinu, Oblemenco.**

Pentru stabilirea celor mai buni trei fotbaliști ai anului, revista „Magazin" s-a adresat, așadar, nu numai specialiștilor ci și altor personalități cunoscute pentru pasiunea lor pentru acest sport. Acum, după ce ne aflăm în posesia răspunsurilor primite, constatăm că părerile celor solicitați concordă în ceea ce privește capetele de afiș ale stagiunii. Mai întîi rezultatele anchetei întreprinse în rîndul cronicarilor de fotbal și a scriitorilor ce tratează în mod curent acest fenomen :

1. DUMITRU 19 voturi.
2. DOBRIN 15 voturi.
3. DINU 9 voturi.

Urmează Oblemenco cu 6 voturi și Marcu cu 5 voturi.

Al doilea clasament, stabilit pe baza răspunsurilor primite de la antrenori, sportivi și artiști, se prezintă astfel :

1. DUMITRU 30 voturi.
2. DOBRIN 16 voturi.
3. DINU 13 voturi.

Plutonul celor trei este urmat de Marcu și Boc, cu cîte 5 voturi fiecare, și Oblemenco cu 4 voturi.

Ancheta a fost realizată de ION BOCIOACĂ, care are următoarele preferințe : Dumitru, Dobrin, Marcu.

În 50 de ani a „pierdut" doar 3 secunde ! Iată concluzia care s-a impus după ce englezul Pat Barry, care alerga acum 50 de ani (cînd avea 26 ani) 100 yarzi în 11"8/10 a parcurs, acum la vîrsta de 76 ani, în cadrul unui concurs popular, 100 yarzi în 14" 5/10. Cele două fotografii îl reprezintă pe Pat Barry, cum arată azi și cum arăta acum 50 de ani.

8, 9, 10... OUT! ORA BILANȚULUI

de Paul OCHIALBI

● **ANUL PUGILISTIC 1973** a fost bogat în evenimente internaționale de anvergură. Spre deosebire de alți ani, „nobila artă" din țara noastră a obținut în 1973 succese de prestigiu, boxerii români cucerind numeroase medalii de aur la marile turnee la care au participat. Desigur, un succes deosebit au repurtat pugiliștii țării noastre la campionatele europene de la Belgrad : 2 medalii de aur, 2 de argint și 3 de bronz. Cel mai fructuos bilanț obținut la „europene", în deplasare. **Simion Cuțov, Constantin Gruescu** — aur, **Al. Năstac** și **Mircea Țone** — medalii de argint, ne-au adus cele mai mari satisfacții.

● **CLASAMENTUL** întocmit de rubrica noastră al celor mai redutabili boxeri — 1973 din lume : 1. Carlos Monzon, neînvins de 7 ani, deținătorul centurii mondiale la „mijlocie" ; 2. George Foreman, campionul lumii la „grea", neînvins ca profesionist ; 3. Jose Napoles, campionul mondial la semimijlocie. Titlul de cel mai activ boxer din lume ar trebui decernat lui Cassius Clay.

● **ÎN URMA UNUI SONDAJ** neoficial efectuat, în rîndul specialiștilor noștri am alcătuit clasamentul celor mai buni 5 boxeri români — ediția 1973 : 1). Simion Cuțov ; 2). Constantin Gruescu ; 3). Calistrat Cuțov ; 4). Alec Năstac ; 5). Gabriel Pometcu

● **CAMPIONII ȚĂRII** în ordinea celor 11 categorii : **Aurel Mihai, Ibrahim Faredin, Marian Lazăr, Gh. Ciochină, Simion Cuțov, Calistrat Cuțov, Victor Zilberman, Șt. Florea, Alec Năstac, Ion Györffi** și **Ion Alexe.** Marea surpriză a campionatelor : înfrîngerea campionului european la muscă, C. Gruescu, din partea constănțeanului Ibrahim Faredin.

● **LISTA CAMPIONILOR EUROPENI** „en titre" de la semimuscă la grea ; **Zasipko** (U.R.S.S.), **Gruescu** (România), **Cosentino** (Franța), **Forster** (R. D. G.), **S. Cuțov** (România), **Beneș** (Iugoslavia), **Czeff** (Ungaria), **Klimanov** (U.R.S.S.), **Lemeșev** (U.R.S.S.), **Parlov** (Iugoslavia), **Ulianici** (U.R.S.S.).

● **ANUL VIITOR,** pentru prima oară în istoria boxului amator, vor avea loc și campionate mondiale. Prima ediție a acestei importante competiții se va desfășura cu începere de la 25 august la Havana. Așadar, la sfîrșitul anului 1974, vom putea prezenta la ora bilanțului și lista campionilor mondiali amatori.

TARE CA FIERUL, IUTE CA OȚELUL!

de Valeriu MIRONESCU

În 1968, la Ciudad de Mexico, atletul nord-american Bob Beamon realiza, vă aduceți aminte, un salt extraordinar. Cînd oficialii i-au comunicat rezultatul — 8,90 metri ! — Beamon a rămas impasibil. Fire flegmatică ? Nu, pur și simplu, n-avea noțiunea metrilor fiindcă americanii operează cu unitatea de măsură ce se numește „picior". Cînd însă aceiași oficiali i-au spus că e vorba de o săritură de peste 29 de „picioare", lui Beamon i s-au muiat picioarele și a căzut pe pistă. Nici întrecerea n-a mai fost capabil s-o continue. Medicii i-au pus diagnosticul : sindrom cataleptic.

În anul care vine, le doresc amicilor din sport să li se moaie încheieturile — aidoma lui Beamon — din cauza unor surprize extraordinar de plăcute ale handbaliștilor la campionatul mondial, boxerilor la campionatele mondiale, era să zic și fotbaliștilor, însă mi-am adus brusc aminte că ei, și noi, ne-am și făcut sindromul, din motive inverse. Doar Dumitru să-și fi găsit vreo consolare prin Trofeul anului (rămîn pe mai departe la părerea mea că un asemenea trofeu ar trebui decernat numai prin intermediul votului public — talaoanele sau cărțile poștale pe care le poate trimite oricine, fie el antrenor, siderurgist, pițițean sau ziarist : în privința notelor care s-au dat pentru jocurile la echipa națională în 1973 am însă o nedumerire : e bine că s-au adăugat la punctaj, ori era mai corect să se scadă aceste note) ?

Și, pentru că tot am adus vorba despre echipa reprezentativă de fotbal, să discutăm cîte ceva despre starea ei viitoare în 1974. După cum ați putut observa, s-a așternut liniștea deplină. Suporterii par să se fi calmat, condeierii rubricilor de sport au cam obosit scriind, bucurie mare printre federali. Care bucurie... Dădeam deunăzi un titlu la un comentariu — „Afară ninge liniștit, în fotbal arde focul", și mă tot gîndeam dacă partea a doua a lui n-ar fi fost mai potrivit scrisă cu completări și cu niște liniuțe între silabe. Că ne facem griji și supărări ba cu echipa, ba cu echipele, ba cu arbitrii, cu de toate și nu iese nimic de calitate din necazurile suporterești.

Iată, ca și cînd lucrurile ar fi la locurile lor, oamenii se pregătesc de turneu. În Franța, ori în Spania, poate în amîndouă. Parcă am mai auzit povestea asta, nu de mult. Turnee, tot pe acolo, cu tamtam-uri, cu fumuri pînă la cer — formație nouă, concepție de joc și mai nouă, tineri promovați titulari etc., etc.. Ce a ieșit din toate acestea, lumea știe. Totuși, tace, s-a plictisit să vorbească degeaba, an de an. Acum, se fac iar bagajele, însă, nu în celălalt înțeles, normal, ci pentru turneu.

Să revin la păreri, pe care le-am scris de cîteva ori în acest an. Nu sînt în general contra turneelor, sînt împotriva turneelor cu orice preț, a călătoriilor care s-au dovedit inutile, chiar păgubitoare. Un turneu trebuie să corespundă unor interese (nu personale, se înțelege). Interesul, sau obiectivul — cum i se zice — poate să ceară sacrificii. Dacă turneul se face în interesul îndeplinirii unor sarcini competiționale ale echipei reprezentative, atunci sacrificiile se justifică. Dar, dacă echipa n-are obiective fixate, își mai au rost sacrificiile ? Fiindcă, nu trebuie să uităm că într-adevăr, cluburile suferă atunci cînd le lipsesc jucătorii tocmai în momentele importante ale așa-numitei pregătiri fundamentale. Numai în 1973, fotbaliștii internaționali au lipsit de la echipele cluburilor aproape o lună și jumătate în vară, după ce absentaseră cîteva săptămîni pentru celălalt faimos turneu, din iarnă. De ani de zile lucrurile se petrec la fel, nimeni nu pune piciorul în prag, criticăm însă efectele — echipe slabe în campionat, jocuri slabe în campionat. Culmea ironiei e că nu uităm niciodată să spunem — campionatul e baza, calitatea campionatului determină pînă la urmă calitatea echipei reprezentative !

Avem ocazia — din nefericire — să lăsăm în pace cluburile și pe antrenori să-și pregătească în deplină ordine formațiile complete. Cu aceeași ocazie, smulgem din mîinile unor antrenori nu prea dibaci pretextul pe care-l vîntură prin ședințe și rubrici : ne-au lipsit jucătorii. Cu aceeași ocazie, putem spera într-un retur de campionat mai aproape de ceea ce înseamnă fotbal de elită. Sînt argumente. Haideți, să încercăm.

O altă problemă încilcită. Rîndul trecut, s-a întîrziat mult cu schimbarea conducerii tehnice. Echipa, poate cea mai bună și mai promițătoare din istoria fotbalului nostru, n-a mai putut fi salvată. Acum, după un an și o întreagă etapă competițională, e greu să găsești pe cineva care să se declare mulțumit cu ceea ce s-a întreprins la echipa reprezentativă în 1973. Nu numai că am pierdut calificarea dar n-avem nici formația nouă, rodată, ce ne fusese promisă. Deci, am pierdut și un an de zile din evoluția echipei. E ca și cum un școlar ar fi rămas repetent. Încă din ianuarie 1973 și pînă spre sfîrșitul primăverii am avut răbdare și înțelegere ca să vedem în mod obiectiv cum acționează și care sînt roadele noii conduceri tehnice. Îmi face impresia că nimeni nu se poate plînge de lipsa de îngăduință a lumii suporterilor. Totuși, există și aici o limită, atinsă.

În sfîrșit, odată cu punerea lucrurilor la locul potrivit în privința conducerii tehnice, se cere să ne înțelegem ce vrem de la echipa reprezentativă, sau de la echipele reprezentative în perioada următoare. Obiectivele sînt în succesiune — preliminariile campionatului european, dar și cele olimpice cu care aproape că se vor suprapune, apoi preliminariile pentru C.M. din 1978. Ce vrem de la echipa națională, să joace în toate trei competițiile ? Facem două formații, una reprezentativă în campionatul european, alta „olimpică" ? Le reunim pentru preliminariile mondiale ? Nu cred că răspunsurile la asemenea întrebări stau în mîinile unei persoane sau ale unui grup restrîns. Propun ca un colectiv de tehnicieni să lucreze urgent la proiectarea căilor echipei, propun ca biroul federal să stabilească odată cu prima lună a noului an perspectiva echipei.

La mulți ani, echipă a României, să fii tare ca fierul, iute ca oțelul !

VIAȚA STADIONULUI

E IARĂȘI VREMEA CLASAMENTELOR

de Eftimie IONESCU

A venit un nou sfîrșit de an și, respectînd o datorie devenită și o mică tradiție în colțul sportiv al „Magazinului", a sosit și momentul acelor clasamente ale fotbalului mondial, fără pretențiile, absolut de înțeles, de a da sentințe inapelabile. Am recurs, în alcătuirea lor, la „aparatul de măsurat" (supus greșelii) care e parcurgerea fișelor de rezultate și a comentariilor-bilanț apărute în presa noastră și în cea de peste hotare. Și, se înțelege, la opinia proprie.

Dorim să facem unele completări la clasamentele publicate pînă acum în ajunul Anului nou, prezentînd, de această dată, în afara acelei clasice ordini a primilor zece jucători și altele, dedicate echipelor reprezentative, antrenorilor și arbitrilor cu cele mai bune reușite în 1973. E o datorie, zicem noi, să întregim tabloul reprezentat de clasamentul factorilor principali ai fotbalului — jucătorii — cu numele care s-au impus în anul ce se încheie.

JUCĂTORI

1. CRUYFF (Olanda)
2. AYALA (Argentina)
3. GERD MÜLLER (R.F. Germania)
4. DEYNA (Polonia)
5. LUIS PERREIRA (Brazilia)
6. FACCHETTI (Italia)
7. BONEV (Bulgaria)
8. CLARKE (Anglia)
9. P. DUCKE (R.D. Germană)
10. BREMNER (Scoția)

Cruyff a continuat să domine plutonul jucătorilor europeni și, după repetatele aprecieri ale comentatorilor din America de Sud, el nu ar avea — în momentul de față — vreun contracandidat nici pe continentul „fotbalului fierbinte". Ayala, declarat jucătorul nr. 1 al Americii de Sud, continuă să urce și el. F marea relevație a lui 1973, un an destul de sărac în asemenea lansări. G. Müller domină — mai departe — grupul mondial al „tunarilor". Deyna e autorul efectiv al adevăratei ascensiuni a echipei Poloniei între consacratele anului. Perreira e singura descoperire veritabilă a lui Zagalo pentru selecționata Weltmeisterschaft. Facchetti e plasat aici pentru nedescurajarea cu care se opune trecerii timpului. Bonev a făcut, pentru echipa Bulgariei, ceea ce Deyna a construit pentru aceea a Poloniei, Clarke are handicapul dramei engleze în fața căreia supraviețuiește — însă — și cu Leeds și cu națională. P. Ducke nu simte de fel că a ajuns la 32 de ani și trage după el și reprezentativa R.D. Germane și pe Carl Zeiss Jena. În sfîrșit, același dublu rol reușit și de Bremner : și cu Leeds și cu unsprezecele reprezentativ scoțian.

ANTRENORI

1. VALCAREGGI (Italia)
2. ȘTEFAN COVACI (România)
3. OMAR SIVORI (Argentina)
4. K. GORSKI (Polonia)
5. T. DOCHERTY (Scoția)
6. G. BUSCHNER (R.D. Germană)
7. H. SCHÖN (R.F. Germania)
8. KUBALA (Spania)
9. RASICI (Australia)
10. M. ZAGALO (Brazilia)

Valcareggi deține cel mai bun procentaj de rezultate dintre selecționeri. Ștefan Covaci a dominat prima jumătate a anului cu Ajax și plecarea lui se simte în rezultatele campioanei olandeze. Sivori a replusat reprezentativa argentiniană. Gorski a realizat cel mai bun moment din întreaga istorie a selecționatei Poloniei. Docherty a salvat pe Manchester United și a relansat echipa Scoției. Buschner a trecut un examen al voinței cu elevii lui, iar Schön a dovedit competență și stăruință. Kubala a pus ordine în viața echipei spaniole. Rasici a adus pentru prima oară Australia la un turneu final al C.M. iar Zagalo apare în acest clasament mai mult pentru dîrzenia cu care luptă în fața unor presiuni interne.

ARBITRI

1. A. MARQUES (Brazilia)
2. C. LO BELLO (Italia)
3. V. LORAUX (Belgia)
4. V. KAZAKOV (U.R.S.S.)
5. E. TAYLOR (Anglia)
6. E. LIENEMAYER (Austria)
7. G. EMSBERGER (Ungaria)
8. A. ANGONESE (Italia)
9. R. GLOCKNER (R.D. Germană)
10. M. DAVIDSON (Scoția).

Fiind vorba de arbitri, e mai bine să.. nu comentăm clasamentul.

REPREZENTATIVE

1. ITALIA
2. BRAZILIA
3. ARGENTINA
4. POLONIA
5. OLANDA
6. R.F. GERMANIA
7. R. D. GERMANĂ
8. SPANIA
9. BULGARIA
10. URUGUAY

Ordinea de mai sus am stabilit-o pe baza rezultatelor din 1973 și, acolo unde pozițiile erau apropiate, a decis amploarea programului și valoarea adversarilor întîlniți. Vă oferim spre „bază de discuție" aceste clasamente în zilele de vacanță care vin.

PRONOSTIC „MAGAZIN"

CONCURSUL „PRONOSPORT" DIN 23 DECEMBRIE 1973

1. **CAGLIARI-JUVENTUS.** Cu nici o victorie în nouă etape, dar cu 7 egalități, echipa locală nu are în acest meci decît șansa de a-și spori numărul meciurilor nule.
2. **CESENA-SAMPDORIA.** Neașteptatul rezultat de egalitate obținut duminica trecută la Torino, în meciul cu Juventus, face din Cesana marea favorită a meciului de mîine.
3. **GENOA-BOLOGNA.** Echipa locală se descurcă greu chiar și acasă, unde nu a cîștigat decît un singur meci. Aici vedem un rezultat egal.
4. **INTER-LANEROSSI.** În fine, după două eșecuri consecutive Inter are mîine posibilitatea de a realiza o victorie în fața modestei formații din Vicenza.
5. **NAPOLI-MILAN.** Meciul deține capul de afiș al etapei și se poate termina cu orice rezultat.
6. **ROMA—FIORENTINA.** Destul de grea această întîlnire pentru Roma, căreia nu-i acordăm mai mult decît șansa unei egalități.
7. **TORINO—FOGGIA.** În deplasare, Foggia nu a reușit pînă acum decît un rezultat de egalitate. Nu are, după noi, o asemenea posibilitate și în meciul de la Torino.
8. **VERONA—LAZIO.** Este cunoscută forța de joc a echipei Lazio chiar și în deplasare. Întîlnind un adversar nu prea redutabil, Lazio poate cîștiga sau, în cel mai rău caz, termina la egalitate.
9. **BARI-COMO.** Echipa locală, deținătoarea ultimului loc, cu o linie de înaintare care în 12 meciuri a marcat... un gol, va trebui să lupte din greu pentru un rezultat egal.
10. **BRINDISI-BRESCIA.** Neînvinsă pe teren propriu, Brindisi, în luptă pentru promovare, nu va lăsa să-i scape victoria.
11. **CATANIA-ATALANTA.** Se întîlnesc două echipe specialiste în meciuri nule. Atalanta, cu o linie defensivă care a primit doar 5 goluri în 12 etape se poate întoarce cu un punct de la Catania.
12. **CATANZARO-TARANTO.** Echipe de valori apropiate, cu linii de atac neproductive. Avantajul terenului este singurul element care ne determină să înclinăm spre Catanzaro.
13. **PALERMO-PARMA.** Formația siciliană are terenul suspendat, așa că va juca pe un teren neutru. Nu o vedem capabilă de a cîștiga dacă ținem seama de valoarea mai bună a echipei din Parma.

Poșta rotundă de Ion BĂIEȘU

MARIAN ȘTEFĂNESCU, Calea București, Bl. F. 13, Craiova : „Vreau să atrag atenția într-un fel antrenorului echipei noastre, prof. Cernăianu, în următoarea privință : de ce oare nu se încearcă promovarea cu mai mult curaj a jucătorilor din diviziile B și C, care pot deveni în scurt timp piese de bază ale echipei ? De exemplu, Troi, Mărculescu și alții, care aduc mari foloase echipelor unde activează. La noi, dacă s-a accidentat Oblemenco, Craiova e în doliu. De ce oare ? Pentru că Cernăianu nu are pe cine să introducă în locul lui. Ce faci cu Stăncescu, atît de firav și mic — cînd fotbalul de azi cere forță și fizic ? Ce faci cu Ivan, care ar trebui să-și pună ghetele în cui ? Țarălungă e de la etapă la etapă mai slab. Ce facem în această situație ? La noi se mănîncă fotbal pe pîine, la fiecare meci vin minimum 20 000 de spectatori, indiferent că-i ploaie, zi de lucru sau că se televizează partida. E păcat că clubul nostru nu are oamenii care-i trebuie pentru a deveni atît de puternic cum merită. Oblemenco îmbătrînește. Cine-i ia locul ?"

Într-adevăr, se pare că asta e situația la Craiova. Am văzut echipa aici, la București, în meciul cu Steaua, și m-a șocat anemia înaintării, lipsa ei de fantezie. Seara am stat de vorbă cu Boc, care era mîhnit din aceeași pricină. „La Craiova, îmi spunea el, se întîmplă așa : cîneva centrează, venim noi, cei 4—5 jucători înalți, și dăm cu capul. De obicei, din zece acțiuni de genul acesta ne iese un gol. Dar asta nu e soluție. Ne trebuie două vîrfuri bune de atac (cu dubluri) care să se descurce singure".

DANILĂ TRAIAN, str. Părului nr. 32, Craiova : „Sînt unul dintre miile de suporteri ai echipei de fotbal U. Craiova și doresc să vă pun cîteva întrebări dv. F.R.F. și tuturor organelor competente. Ce părere aveți despre arbitrii delegați să arbitreze meciurile din deplasare ale Universității Craiova ? Cum vă explicați faptul că fotbaliștii craioveni sînt accidentați cîte 1—2 pe meci și că tot ei sînt cei care primesc cartonașe galbene ? Cu toate că mă interesează părerea dv., eu am ajuns la concluzia că unii dintre cavalerii fluierului de la noi au devenit niște roboți care primesc indicații înainte de meci și care fac numai cum vrea federația...

Am citit hotărîrea F.R.F. cu privire la cartonașele galbene acordate unor jucători și mă întreb dacă F.R.F. s-a gîndit bine cine este autorul principal al nervilor jucătorilor. Vă spun eu : nu s-a gîndit, pentru că pe ea n-o interesează fotbalul, ci funcția.

Și acum vă întreb : vreți să avanseze fotbalul românesc ? Atunci propuneți biroului F.R.F. ca arbitrii să fie și ei suspendați ori de cîte ori li se ofilește o stea sau mai multe".

Nu împărtășesc întru totul părerea dv. despre arbitri, mai ales acolo unde precizați că ei primesc indicații din partea federației înainte de meciuri. Sînt de acord că sărmanul Bică va fi greșit cu cîteva la Pitești, dar asta nu e de ajuns pentru a arunca în capul federației cu pietroaie. Să încercăm să ne păstrăm firea chiar și atunci cînd echipa noastră preferată trece prin dificultăți.

Ing. VLASE CONST., str. Brazda lui Novac, Craiova, arbitru de fotbal : „În rubrica ce o semnați în revista „Magazin" M. G. din Balș vă pune o întrebare, iar dv. îl faceți autor al unei idei de geniu, adresîndu-i mulțumiri cu mîile. Lucrurile nu stau chiar așa. Admițînd că echipa penalizată cu o lovitură liberă indirectă (din oricare punct al jumătății sale de teren) își retrage toți jucătorii în jumătatea de teren a echipei adverse înainte de executarea loviturii, jucătorul executant nu are decît să trimită mingea unui coechipier care s-ar afla mai departe de linia porții adverse decît mingea în momentul executării loviturii. Acest jucător nu poate fi penalizat pentru poziție de ofsaid întrucît în articolul 12 din regulament se precizează : „Un jucător este în afară de joc (ofsaid) dacă el se află mai aproape de linia porții adverse decît mingea în momentul cînd aceasta este jucată". În concluzie, ingeniosul sistem din Balș denotă necunoașterea acestui articol și calificarea noastră în turneul final al C.M. tot nu s-ar fi produs chiar dacă „sistemul" ar fi fost cunoscut".

Probabil aveți dreptate : m-am grăbit cu laudele la adresa ideii venite din Balș. Dar așa sînt eu, gata să încurajez pe toți cei care dovedesc o fărîmă de bunăvoință la adresa bietului nostru fotbal. Mulțumesc pentru atenționare.

URTEȘAN M., Moreni : „Cînd a apărut prima dată această rubrică, am spus că ea este destinată pensionarilor, dar timpul trece și eu trebuie să-mi recunosc greșala și să cer scuze pe această cale. Dar nu acesta este adevăratul motiv care m-a făcut să iau tocul de guler și să vă scriu, ci FOTBALUL, acest cuvînt care poartă cu el clipe de fericire și extaz pentru unii, clipe de suferințe și necaz pentru alții, iar pentru cîțiva o sursă vie de articole în care se laudă, se critică, se comentează, se „trage în antrenor", se dau sfaturi sau se trag concluzii. Dar după un secol și ceva de existență cred că a venit timpul să înțelegem fotbalul. Departe de cearta dintre jucători, dintre jucători și arbitri, dintre spectatori și arbitri, dintre cronicar și alții, rămîne fotbalul fără culise, acela care încîntă ochiul, care te face să mergi la stadion pe un ger de minus 20 de grade, care a distrus „betonul" italienilor, care schimbă antrenorii, care a făcut din Ajax cea mai mare echipă din lume și care va supraviețui timpului și cronicarilor.

Nu-i așa că am făcut lumină".

Mă bucur că viața și timpul v-au dat o lecție aspră în legătură cu rubrica noastră. Ea este deschisă, desigur, și pensionarilor, dar nouă ne scriu foarte mulți tineri, foarte mulți copii, chiar și femei, oameni între una, două, trei și chiar mai multe vîrste, lar noi îi tratăm pe toți cu același respect și considerație, fără nici un fel de discriminări.

În ceea ce privește definiția pe care o dați fotbalului, vi se potrivește perfect vorba lui nenea Iancu Caragiale : „e spus adînc, dom'le ?"

Tuturor cititorilor și corespondenților :

LA MULȚI ANI !

— Redacția și administrația Piața Scînteii 1, telefon 17 60 10 (1449—1400) Oficiul poștal 33 căsuța poștală 4108 Tiparul : Combinatului Poligrafic „Casa Scînteii" — Cititorii din străinătate pot face abonamente adresîndu-se întreprinderii „Rompresfilatelia" — serviciul import export presă, București, Calea Griviței nr. 64—66 P.O.B. — 2001. Abonamente la revista „Magazin" se fac prin oficiile și agențiile P.T.T.R., factorii poștali și difuzorii de presă din întreprinderi și instituții.

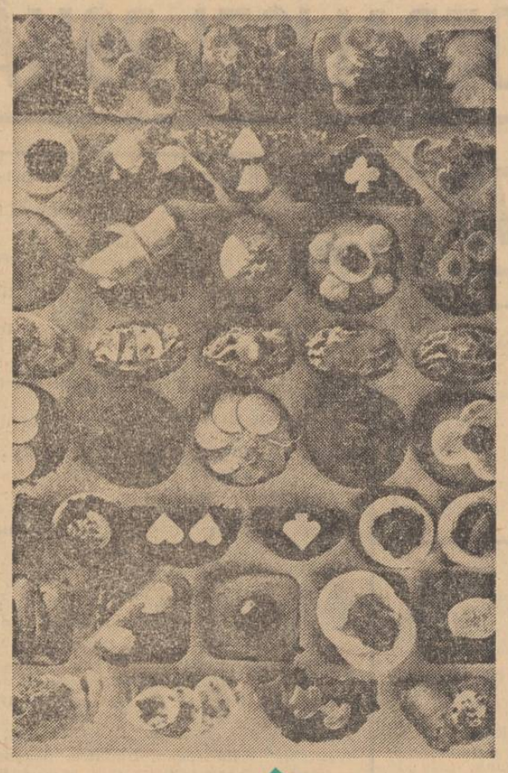

Anul nou se apropie cu paşi mari. Grăbiţi-vă! Acum va bate la uşă. Totul va fi gata ca să-l întîmpinaţi?

Se aşteaptă mult de la dumneavoastră: bradul cel mai scînteietor, darurile cele mai deosebite, o masă ca în poveste, o ambianţă veselă, o muzică plăcută, un suris fermecător.

Acum, în ceasul al unsprezecelea, încercăm să vă mai dăm o mînă de ajutor. Într-o clipă de răgaz încercaţi să parcurgeţi rîndurile noastre veţi afla alte soluţii mai ingenioase, mai noi, mai potrivite nevoilor dv. şi posibilităţilor de ultim moment.

UN DAR PENTRU ANUL NOU

Alegeţi un creion frumos colorat, procuraţi-vă o minge de pnig-pong, acuarele, două ace cu gămălia albastră, un ac cu gămălia roz, fire subţiri de aramă (dintr-un cordon electric).

Faceţi în minge o gaură în care să puteţi fixa creionul. O ţigară aprinsă va fi ideală în acest scop. Decoraţi mingea făcîndu-i un obraz de păpuşă. Pictaţi gura şi obrajii cu acuarele. Înfigeţi cele două ace cu gămălie albastră în locul ochilor, pe cel cu gămălie roz în locul nasului. Scoateţi liţa din firul electric. Formaţi 3 fascicole de lungimi diferite pe care le veţi lega împreună şi le veţi fixa în „creştetul capului" pentru a da impresia de păr. „Sburliţi-l" într-o dezordine savantă. Fixaţi creionul. Darul dv. e gata să fie oferit.

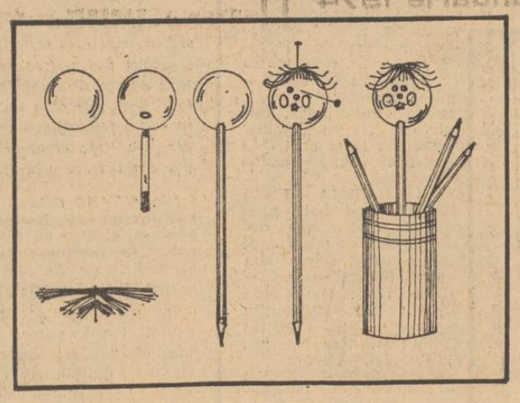

REVELION ÎN DOI

Un revelion în doi poate fi la fel de plăcut, la fel de reuşit ca şi unul cu zeci de participanţi. Dar dacă atunci cînd ai oaspeţi mulţi, pui la loc ferit bibelourile delicate, lei din drumul dansatorilor cristalele, foloseşti o faţă de masă uşor lavabilă, altfel procedezi pentru un tête-a-tête. Sfeşnice cu lumînări, împletind în jurul lor umbra cu lumina, reuşesc să creeze o atmosferă plină de culoare şi poezie. O faţă de masă vie, veselă, cristaluri, eventual argintărie, mîncăruri migălite cu drag vor face din noaptea de revelion petrecută în intimitatea căminului, cea mai frumoasă noapte din an. Nici un amănunt nu trebuie neglijat. Chiar forma tortului poate constitui un element de succes.

O INIMĂ DE CAFEA SAU CIOCOLATĂ: Cu un cuţit bine ascuţit, desenaţi şi decupaţi o inimă dintr-un blat de tort de formă obişnuită. Blatul poate fi preparat după oricare reţetă preferată sau chiar cumpărat din comerţ (tort cu pandişpan Nora). După ce i-aţi dat forma dorită, tăiaţi-l în două şi umpleţi-l cu o cremă sau de ciocolată, după preferinţă.

Puneţi un strat între cele două foi ale blatului şi cu restul îmbrăcaţi-l.

Întindeţi crema cu grijă. Decoraţi-l aşa cum arată fotografia noastră; cu panglici şi rozete de cremă pusă cu cornetul şi o pîlnie zimţată. De jur împrejur, pe margini, aşezaţi un rînd de bomboane rotunde, mici, lucioase.

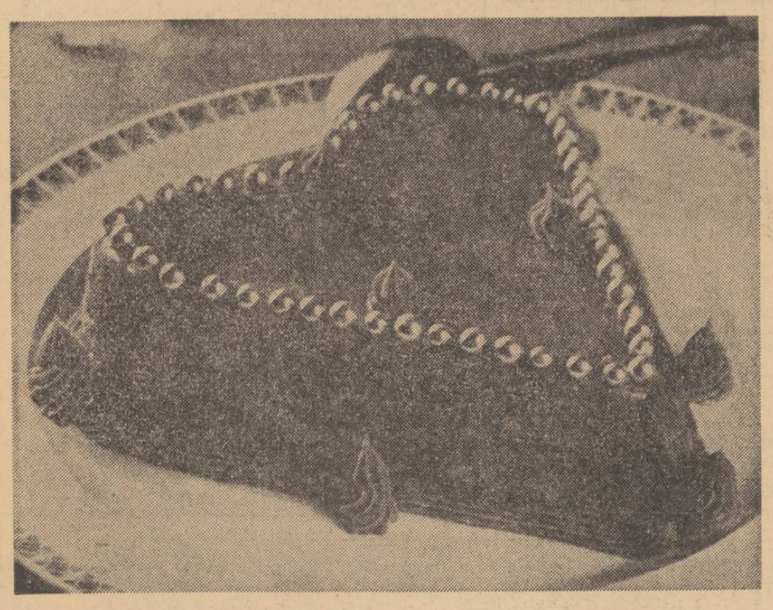

MOZAIC DE SANDVIŞURI

Dacă organizaţi un revelion de tineret nu uitaţi de sandvişuri. Vesele, apetisante, gustoase, sandvişurile sînt felul cel mai nimerit, formula cea mai potrivită pentru o petrecere în care participanţii iubesc în egală măsură mîncarea, dansul şi muzica.

Făceţi-le mici cît o îmbucătură. Daţi-le forme diferite: rotunde, pătrate, ovale, romboidale. Cu puţină fantezie veţi găsi posibilităţi nenumărate de decorare. Fotografia noastră reprezintă un mozaic de sandvişuri pe care vi-o oferim ca motiv de inspiraţie pentru cele pe care le veţi pregăti dv.

AŢI FOST ÎNVITAŢI

...şi aţi acceptat să faceţi revelionul cu cotă parte. Aţi avansat bani gazdei sau v-aţi angajat să participaţi cu un preparat oarecare. Nu e un motiv să nu oferiţi gazdei flori sau un mic dar. Micile atenţii întreţin prietenia şi sînt o dovadă de comportare civilizată. Pentru ca darul sau florile dv. să fie într-adevăr apreciate, trimiteţi-le din ajun. Nu vor risca să se ofilească uitate pe un colţ de mobilă şi nici nu vor pune amfitrioana în situaţia de a se întreba ce să mai facă cu ele. Primele flori primite sînt mai apreciate decît ultimele.

Trimise din timp, ele dau gazdei răgaz să se gîndească cum să le aranjeze, ca să le pună în valoare. În acelaşi timp vor constitui unul din elementele de decorare a interiorului. Dar trimiteţi-le, nu le aduceţi dv., căci riscaţi să deranjaţi.

DULCIURI PENTRU O GOSPODINĂ GRĂBITĂ

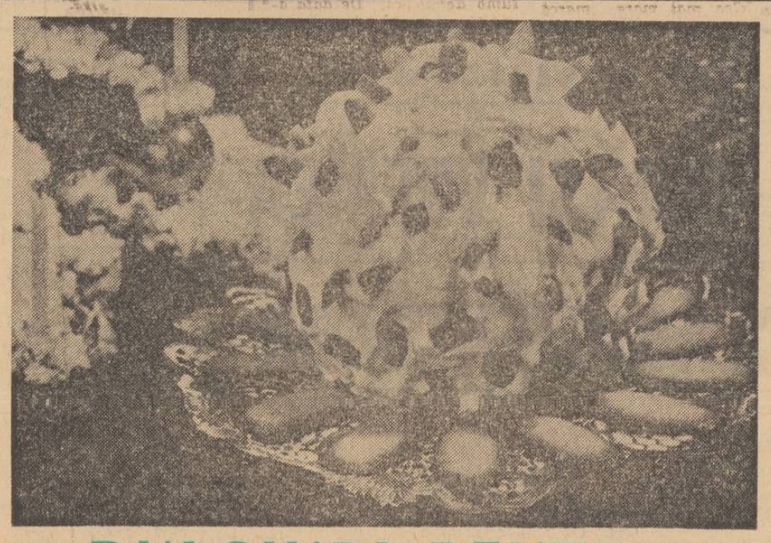

O prăjitură rapidă nu înseamnă o prăjitură oarecare. Ea poate fi delicioasă, aspectuoasă, festivă şi... totuşi rapidă. Priviţi fotografia noastră: reprezintă un tort rapid. Ne pare rău că nu puteţi avea imaginea colorată. V-ar convinge mai uşor. Iată însă modul lui de preparare.

TORT DIN PIŞCOTURI DE ŞAMPANIE

500 g pişcoturi, 500 g frişcă bătută, o cutie mare cu compot de caise, un pachet mic de ciocolată amăruie, 100 g stafide, cîteva jeleuri roşii şi verzi.

Scurgeţi siropul din compot într-un castron cu gura largă. Pregătiţi un platou rotund, de tort. Înmuiaţi pe rînd pişcoturile în sirop. Aşezaţile pe platou în formă de stea. Ca să poată fi puse unul lîngă altul, tăiaţi-le un capăt în chip de săgeată. Între goluri puneţi bucăţelele tăiate. Acoperiţi cu un strat subţire de frişcă peste care veţi aşeza jumătăţile de caise. Presăraţi stafidele şi ciocolata rasă. Aşezaţi al doilea rînd de pişcoturi muiate în sirop. Îmbrăcaţi totul în frişcă. Decoraţi cu bucăţele de jeleuri şi, dacă aveţi, înfigeţi ici şi colo cîte o migdală. Lăsaţi la rece, de preferat de pe o zi pe alta sau cel puţin cîteva ore.

DACĂ PREFERAŢI O CREMĂ CU UNT

500 g pişcoturi, 200 g unt, 5—6 gălbenuşuri, 200 g alune prăjite şi măcinate (sau nuci), un pahar de lapte fiert, un păhăruţ cu lichior de vanilie sau portocale, 500 g frişcă.

Untul, zahărul şi gălbenuşurile se freacă spumă. Se încorporează pe rînd cîte o lingură de alune şi una de lapte. La urmă se adaugă lichiorul. Pe un platou dreptunghiular aşezaţi un rînd de pişcoturi, paralele cu latura mică a platoului. Acoperiţi cu un strat de cremă. Aşezaţi un al doilea rînd de pişcoturi paralele cu latura mare a platoului. Puneţi al doilea strat de cremă. Dacă mai aveţi pişcoturi, mai aranjaţi un rînd. Dacă mai aveţi cremă, întindeţi-o deasupra, dacă nu, îmbrăcaţi tortul direct în frişcă. Aşezaţi pe unul din capetele tortului o rămurică de brad, bine spălată şi decorată cu 2—3 globuleţe strălucitoare, de preferinţă roşii şi nu mai mari ca o nucă. Repede, simplu, realizaţi astfel o podoabă specifică de mare efect.

CARE VA FI LOCUL LA MASĂ

În jurul unei mese, oaspeţii nu vor lua locurile la întîmplare, ci, în baza unor anumite reguli de mult respectate. Dacă îi cunoaşteţi pe cei cu care vă veţi petrece revelionul, puteţi presupune care vor fi vecinii din dreapta şi stînga dv, căci o bună gazdă ştie că:

La cele două extremităţi ale unei mese lungi, iau loc doi soţi care primesc, unul la un cap, al doilea la celălalt.

La dreapta amfitrioanei bărbatul cel mai vîrstnic sau invitatul de onoare.

La stînga amfitrioanei bărbatul care vine în al doilea rînd ca vîrstă sau ca onorabilitate.

La dreapta amfitrionului invitata cea mai vîrstnică sau cea mai de vază.

La stînga amfitrionului e cel de al doilea loc de onoare pentru invitate.

Celelalte locuri vor fi oferite alternînd un bărbat şi o femeie. Nu se aşează doi soţi alături. Nu se despart logodnicii şi nici perechile în primul lor an de căsnicie. Tineretul se grupează împreună.

ÎN FAMILIE. La dreapta soţiei, socrul ei; la stînga, tatăl ei. La dreapta soţului, soacra, la stînga, mama. Bunicii au întîietate în faţa părinţilor; străbunicilor li se oferă întotdeauna locul de onoare. Unchii şi mătuşile au prioritate faţă de fraţi şi surori.

Un simplu carton, mare cît o carte de vizită, va menţiona numele invitatului şi va fi aşezat pe unul din pahare. În momentul cînd vor lua loc la masă invitaţii îşi vor descoperi locul cu uşurinţă, dar vor mai aştepta un moment în spatele scaunului lor. Femeile, urmînd exemplul gazdei, se vor aşeza cele dintîi. Bărbaţii îşi vor ajuta vecinele din dreapta, trăgîndu-le scaunul şi ajutîndu-le să se instaleze confortabil.

ÎN ULTIMUL MOMENT

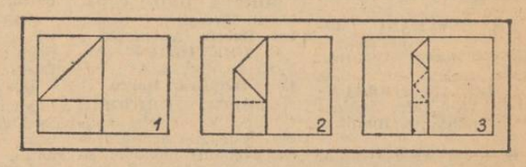

Priviţi această lumînare uriaşă. E gata să fie aliatul numărul 1 al unei amfitrioane, dornice să creeze, o atmosferă festivă specifică Anului nou. Chiar acum, în cazul unui revelion improvizat, ea poate fi confecţionată într-un timp record.

Aveţi un exemplar vechi dintr-o revistă? V-aţi asigurat elementul de bază pentru confecţionarea lumînării. O foarfecă, puţin lipici, o bucăţică de hîrtie, galben-roşiatică ca o flacără de lumînare, un pulverizator de fixativ pentru păr, puţină tempera roşie şi vă puteţi apuca de lucru.

Îndoiţi revista, pagină cu pagină, aşa cum vă arătăm mai sus: mai întîi colţurile paginilor în diagonală, de la dreapta spre stînga; îndoiţi apoi pagina pe jumătate de-a lungul ei; repetaţi, îndoind-o încă o dată în acelaşi sens (vezi schiţele 1, 2 şi 3).

Veţi obţine astfel o cantitate apreciabilă de foi îndoite care se deschid în evantai.

Puneţi revista astfel în picioare pe masă. Lipiţi capetele care au tendinţa să se închidă. Pulverizaţi-o apoi cu tempera subţiată cu puţină apă. Lăsaţi-o să se usuce bine. Din hîrtie galbenă, tăiaţi o bucăţică în chip de flacără. Inseraţi-o şi lipiţi-o în vîrful lumînării confecţionate de dv.

CINE MĂNÎNCĂ CIOCOLATA?

La joc participă 3—4 invitaţi. Este condus de un coordonator al diferitelor lui faze. Ca să-l pregătiţi, aveţi nevoie de un pachet mare de ciocolată, neumplută cu cremă (tip ciocolată de menaj). Vă mai trebuie 2 zaruri, o farfurie adîncă, cuţit şi furculiţă.

Ciocolata, cu ambalaj cu tot, se pune în farfurie. Jucătorii, adunaţi în jurul unei mese, încep să arunce zarurile, pînă cînd unul dintre ei realizează 10 puncte sau mai mult (5+6; 6+6). Se opreşte jocul de zaruri. Participantul care a obţinut cele 10 puncte, se aşează pe un scaun şi la comanda: „Începeţi" încearcă, cu furculiţa şi cuţitul, să desfacă ciocolata din ambalaj. Dacă reuşeşte, folosindu-se tot de cuţit şi furculiţă, va tăia şi mînca din ciocolată. Simultan cu încercările lui, la aceeaşi comandă de: „Începeţi", ceilalţi jucători vor relua aruncarea zarurilor. În clipa cînd unul din ei realizează din nou un minimum de 10 puncte, jocul se opreşte la comanda: „Stop!" Pachetul de ciocolată va fi desfăcut sau mîncat în continuare de noul cîştigător al celor 10 puncte. Celălalt va trece în rîndul aruncătorilor de zaruri. Jocul nu se reia decît la comanda: „Începeţi". Continuă aşa pînă se termină ciocolata, ceea ce, vă asigurăm, nu e tocmai uşor şi nici lipsit de surprize amuzante. Ciocolata lunecă, zboară din farfurie, cade din furculiţă. Graba şi emoţia te fac neîndemînatec.

ŞTAFETA MÎNCĂILOR

Puteţi fluiera cu gîtul uscat? Încercaţi în condiţiile jocului de mai jos. Aliniaţi, faţă în faţă, 5 perechi de scaune. Participanţii se vor împărţi în două echipe de cîte 5. Fiecare echipă va ocupa un rînd de scaune. Gazda va împărţi cîte 5 prăjiturele uscate de cap de jucător. Ele vor fi fără nici un fel de cremă. La comanda: „Începeţi", primul jucător din fiecare echipă încearcă să „înfulece" cît mai repede cele 5 prăjiturele. În clipa în care le-a terminat fluieră, semn că următorul jucător din echipa sa poate „prelua ştafeta". Începe deci să-şi mănînce porţia. Condiţie „sine qua non": nu se bea nimic în timpul jocului. Cîştigă echipa care termină prima mîncatul prăjiturelelor. Semnalul de terminare îl dă ultimul jucător printr-un fluierat.

Gazda va pregăti pentru echipa învingătoare un premiu amuzant. De pildă, o sticlă de coniac umplută cu ceai, ceea ce va fi binevenit pentru gîtlejurile uscate şi, după cum veţi vedea — dacă veţi încerca — supuse la un serios efort.

Pagină realizată de Olimpia ŞTEFĂNESCU

NU UITAŢI!

PESTE CÎTEVA ZILE ÎN CHIOŞCURI ŞI LIBRĂRII

„ALMANAHUL MAGAZIN 1974"

SPICUIM DIN SUMARUL PAGINILOR DEDICATE FAMILIEI:

● Vă cunoaşteţi copilul? (cîteva teste pentru primii ani) ● Să ne descoperim pe noi înşine şi pe cei din jurul nostru (test pentru tinerele fete) ● Părinţi moderni ● Observaţi-vă prietenul (cîteva atitudini revelatoare ale unor temperamente) ● Puţină dietetică nu strică ● Practic, practic, practic (numeroase sfaturi de diferite feluri şi pentru toate vîrstele)

NU UITAŢI!

PESTE CÎTEVA ZILE APARE „ALMANAHUL MAGAZIN 1974"

ZIG-ZAG • ZIG-ZAG • ZIG-ZAG • ZIG-ZAG • ZIG-ZAG • ZIG-ZAG • ZIG-ZAG • ZIG-ZAG • ZIG-ZAG • ZIG-ZAG

CURIER SĂPTĂMÎNAL

„Stimate Mihai Stoian,

Vă scrie un posibil naufragiat. Sînteți nava ultimei speranțe. Nu mai am portiță pe unde să intru sau să ies. Poate mai încolo am să vă explic mai pe larg ce s-a întîmplat. Mi-e penibil să mă rog, dar sînt cazuri cînd treci peste mîndrie, cînd lași la o parte orgoliul.

Am fost întotdeauna un om vesel. Aparent. Interior însă : tragedii antice. Niciodată n-am arătat cît sufăr. Repet : orgoliu ? ! Sau poate ignoranță. Acum știu doar că mi-e milă de mine. Că aș vrea să fiu altfel. Trebuia să o fac mai demult. Nu știu din vina cui am ajuns aici. Deci stau să mă gîndesc, nu știu nici azi cum s-a întîmplat. Atîția ani au trecut fără rost. Și dintr-odată realitatea crudă, faptul împlinit. De ce-ai trăit pînă acum ? Ce-ai realizat în acești ani ? Întrebări venite dintr-odată, care m-au copleșit. Și apoi neîncrederea în mine, teama de oameni. Și toate din cauza unui cuvînt. A unui banal cuvînt. Cuvînt care m-a rănit profund.

Eram atît de naiv : 12 ani. Și cuvîntul acela care m-a lovit ca un blestem : urît ! *Cineva mi-a zis :* urît ! *Tot cerul a căzut pe mine. Atunci, rănit, cu sufletul chinuit, am reușit să fug acasă. Cît am fost apoi de nefericit. Să te simți dintr-odată aruncat cu brutalitate, din lumea copilăriei, înlăturat din mijlocul lucrurilor inerente acelei frumoase vîrste, obligat să te ascunzi de oameni ! Am fost urmărit mereu de spectrul acelei oribile clipe, cînd sensibilitatea mea infantilă a fost atît de puternic lovită. Nu înțeleg nici acum cum femei, ca pînă acum — soarele.*

N-aș fi vrut să scriu atît, dar n-am putut. Prea mă simt încorsetat. Am vrut să mă eliberez puțin. A fost un fel de confesiune. Dar mă simt atît de singur ! Și aș vrea atît de mult să fiu și eu în rînd cu ceilalți, însă nu știu ce se va întîmpla în viitor cu mine. Mai sînt încă optimist. Mai sper. Mai cred. Întorcîndu-mă înapoi cu gîndul, mă întreb : oare nu se putea să nu existe acea zi tristă, de la 12 ani, cînd omul acela mi-a spus : urîtule ! *Să fi suferit omul acela de mi-a spus ! Și dintr-odată am devenit altul (și viața mi-a devenit un calvar). Mi se părea că toți mă compătimesc și am început să-i ocolesc, să mă feresc de ei. Și am devenit însingurat. Am trăit, cu toate că mă simțeam inferior, privit cu milă, și nu reușeam să fac nimic. Am început să citesc, în lectură-mi găseam un oarecare echilibru, numai lucruri vesele, și asta, poate, pentru a compensa starea de tristețe care mă cotropea. Sînt clipe — e drept că, în ultimul timp, destul de rare — cînd mai sper că și pe cerul vieții mele înnourat atîta vreme, va luci — nu e-*

UN BULGĂRE DE ZĂPADĂ...

de Mihai STOIAN

socotit că, dincolo de cazul dumitale special, particular, există, în ceea ce povestești (atît de sugestiv de altfel) *un adevăr* care privește pe toată lumea, inclusiv pe subsemnatul. Este vorba, așadar, de felul în care *fiecare vorbește cu oamenii*. Brutalizarea — fie și verbală — a cuiva nu-i cu nimic mai demnă de a fi acceptată, trecută cu vederea, decît izbitura de pumn. Dacă urmările unei palme, ale unui pumn, trec, se șterg (deși sînt — pumni palme — oricum condamnabile), iată că *un singur cuvînt* rău, agresiv, crud, poate pătrunde adînc în ființa omului, chinuindu-l. Am cunoscut destule cazuri în care un unic cuvînt (dar atenție ! incunoșnînd o purtare anumită, un anume fel, negativ, de relație) a stricat o căsnicie, a despărțit pe ani și ani părinți de copii, frate de frate, prieten de prieten. Se spune : cuvîntul zboară... Dar încotro „zboară" ? Ce ne facem, dacă zboară direct în conștiința, fragilă încă, a unui copil de 12 ani, fixîndu-se acolo, marcîndu-l pe viață ? De unde pînă unde dreptul de a ne asuma, în vreo împrejurare de viață, *riscul* — da, da, RISCUL — de a-i vorbi cuiva urît, dur, necruțător ? De unde știm ce „ecou" (fie și disproporționat) va căpăta, interior, insulta, injuria, jignirea sau calificativul... urîtule ! în subtilul reactor care-i — orice s-ar spune — omul ? *Cum vorbim cu oamenii* ? — iată o întrebare elementară care pretinde un răspuns complex ! (și din partea multora).

Fără doar și poate, la dumneata este vorba de o *exagerare*, căci ai izbutit să-ți faci din adjectivul pe care ți l-a azvîrlit, inconștient, în obraz, la 12 ani, cineva, un pilon de rezistență pentru o întreagă clădire a singurătății. *De ce* ? (aici ar fi poate cazul să încerci un răspuns mai exact, cu sprijinul unui specialist). Adică de ce un singur cuvînt (cel citat) ți-a putut sluji drept „pretext" pentru o asemenea ruptură de lume ? Dacă ai reușit — insist : cu ajutorul calificat și nu dobîndit prin corespondență — să spulberi acest bulgăre de zăpadă neagră adunat prin permanentă rostogolire, în jurul unui — totuși — biet cuvînt, fără doar și poate ai face, implicit, primii pași spre firească legătură cu ceilalți. Dar — apropo — nu înveți, nu lucrezi ? Activitatea, de orice fel, este primordială — crede-mă — pentru înfrîngerea sentimentului de singurătate și inutilitate care te stăpînesc. Vrei să lupți ? Încearcă. Eu îți ofer sprijinul cititorilor acestei rubrici, rugîndu-i să-mi trimită mie, pentru dumneata, scrisorile lor. De acord ? Pe curînd, cu optimism.

FILATELIE • FILATELIE • FILATELIE • FILATELIE • FILATELIE

EMISIUNILE ANULUI 1973

Cum data apariției **Catalogului mărcilor poștale românești** a fost — din nou — aminată, spre sfîrșitul trimestrului I/1974, răspundem solicitanților care ne-au propus să „recapitulăm" emisiunile acestui an. Iată-le : Ocrotirea naturii, Aniversări culturale — I, Costume naționale, Aniversări culturale—II, Colaborarea cultural-economică intereuropeană, „Ibra '73", Aniversări culturale-III, Centenarul O.M.I., „Socfilex III", Aniversări culturale-IV, Tezaurul de la Pietroasa, Ceramică românească, Conferința pentru securitate și cooperare intereuropeană, Reproduceri de artă : „Munca", Ziua mărcii poștale românești, Uzuale-I, Uzuale-II, Porto. Nominal total : 184 de lei.

PROMISIUNI

Pentru anul 1974, arhitectul Puiu Constantinescu, șeful colectivului de emisiuni poștale din M.T.Tc., ne-a comunicat următorul plan tematic, precizînd că sînt posibile unele modificări : Trei decenii de la eliberarea României de sub jugul fascist. Reproduceri de artă : „Impresionismul", Anul mondial al populației, Centenarul curselor de cai din România, 1850 de ani — Napoca (Cluj), Cosmonautică, Colaborarea cultural economică intereuropeană, Campionatul mondial de fotbal, 25 de ani de la înființarea Organizației Pionierilor, Centenarul U.P.U., 25 de ani de la crearea mișcării mondiale și naționale pentru apărarea păcii. „Stockholmia '74", „Euromax '74", Ocrotirea naturii (flori), Arheologia în România, Ziua mărcii poștale românești. Plan copios, perspective frumoase pentru colecționari.

DISTINCȚII

• Reîntors de la Bruxelles, unde a reprezentat A.F.R., Valeriu Neaga, președintele Secției de maximafilie ne-a comunicat că dr. Victor Ivănescu a fost distins cu Medalia de aur, la Expoziția maximafilă Belgia—România. Mircea Cristea, Ioan Arghir și George Popovici au primit medalii de vermeil, iar Dragoș Nicolescu — medalie de argint. Au mai fost distinși : Paul Angelescu, Adrian Bocșan, Vasile Pănescu și Dan Vintilă. Roade bogate, demne de sincere felicitări !

• La sediul A.F.R., în prezența reprezentanților Ambasadei Turciei la București, M.T.Tc., Rompresfilateliei, O.S.E.T.C.M., a unui numeros public, gen. col. în rez. **Constantin Smirnov**, președintele A.F.R. a înmînat prețioasele trofee (cupe, medalii, statuete etc.), premiaților la a IV-a ediție a „Balcanfilei", expoziție prestigioasă desfășurată la Izmir. **(În fotografie, momentul decernării Medaliei de aur și Premiului de onoare al Comitetului de organizare a sărbătoririi cicantenarului Republicii Turcia filatelistului craiovean Dumitru Pașalega).**

Pe fondul acestor succese, transmitem tuturor cititorilor tuturor filateliștilor, urări de noi și frumoase realizări, cu prilejul Anului nou. **La mulți ani !**

Aurel CRIȘAN

DIN LUMEA LARGĂ

• *Primele mărci poștale cu marginile dantelate au apărut în anul 1854, în Anglia.*

• *Prima marcă poștală din aluminiu a fost emisă în R. P. Ungară în anul 1955, cu valoarea de 5 FT. Ea reprezintă podul din lanțuri de peste Dunăre.*

• *Cea mai mică marcă poștală din lume a apărut în anul 1856 în statul german Mecklenburg-Schwerin. Marca, de format pătrat, are latura mai mică de 8 mm.*

• *Cea mai mare marcă poștală din lume era considerată, pînă nu de mult, marca emisă în 1856 în Statele Unite ale Americii, pentru francarea gazetelor. Ea avea dimensiunile de 4/7 centimetri. Mărimea ei însă a fost depășită de marca cu valoarea de 5,60 zloți, emisă de R.P. Polonă în 1961. Ea face parte din emisiunea „Marina Poloneză" și are dimensiunile de 10,8/2,7 centimetri.*

• *Lui Columb, filatelia i-a jucat citeva feste. Astfel, în anul 1893 a apărut în S.U.A. o serie de mărci, cu prilejul împlinirii a 400 de ani de la descoperirea Americii. Pe marca în valoare de 1 cent este înfățișat celebrul navigator, privind țărmul (pe care tocmai urma să debarce), cu fața proaspăt bărbierită. Pe a odua marcă, cea cu valoarea de 2 cenți, îl vedem pe Columb debarcînd. De data aceasta, el poartă o barbă destul de arătoasă. Oare să-i fi crescut barba din cauza emoției ?*

• *În anul 1903, a apărut o marcă aniversară în insula Șt. Kitts-Newis, pe atunci domeniu britanic în India de Vest. Marca ni-l arată pe Columb privind țărmul prin... lunetă. Se pare că autorii timbrului au uitat că luneta a fost inventată abia după citeva secole de la descoperirea Americii!*

„VERIFICAȚI-VĂ CUNOȘTINȚELE"

Care este gazul ?

Se știe din chimie, că dacă se tratează un metal cu un acid, se degajă din reacție hidrogen, care, fiind apoi aprins, arde cu o flacără puțin luminoasă și foarte caldă. De altfel, reacția menționată se folosește în laboratoare pentru obținerea hidrogenului, în situațiile în care nu se dispune de alte posibilități. Există însă și situații în care, se pare că reacția nu este confirmată De exemplu, dacă se tratează zinc cu acid azotic se degajă un gaz cu miros caracteristic, colorat în galben-cafeniu și care, oricît ne-am strădui să-l aprindem, el nu va arde. **Ce gaz este acesta și de ce nu se degajă hidrogen ?** Să fie oare o abatere de la legile chimiei ?

„Ra"

Multă lume a urmărit la vremea respectivă, în ziare, reviste, la radio și televiziune, ori pe ecranele cinematografelor, peripețiile ambarcațiunii „Ra", confecționată din papirus, cu care Thor Heyerdahl și alți cîțiva temerari, au străbătut Oceanul Atlantic. Acesta a constituit o experiență prin care se căuta a se demonstra posibilitatea traversării Atlanticului spre continentul american, încă de pe vremea Egiptului antic. De altfel, ambarcațiunea a și fost confecționată din papirus, și avea o anumită formă, conform construcțiilor navale din urmă cu mii de ani, folosite de egipteni.

În legătură cu expediția „Ra", cititorul nostru **ȘTEFAN BRATOSIN**, din Călărași, jud. Ialomița, ne-a trimis următoarea întrebare :

Știți cine a dat această denumire ambarcațiunii și în cinstea cui ?

Pîrghii și... pîrghii

Tînăra noastră cititoare **CRISTINA COZMA**, elevă a Școlii Generale nr. 17 din Ploiești, amintind în treacăt că pîrghiile sînt de trei genuri (I, II și III) bine diferențiate între ele, după cum se arată în orice manual de fizică, propune cititorilor să precizeze din ce gen fac parte următoarele tipuri de pîrghii :

1. Un creion, ținut în mînă, în timp ce se scrie ;
2. O balanță, cu două talere ;
3. Un clește de scos cuie ;
4. Un scripete fix, peste care e trecută o funie, iar la fiecare extremitate a funiei aflîndu-se cîte o găleată ;
5. Un cuțit ținut în mînă, cu care se taie o felie de pîine ;
6. O roabă în mers, încărcată cu cărămizi ;
7. Frîna de mînă a unui autovehicul ;
8. Piciorul omului, în mers ;
9. Capacul unei pivnițe, prevăzut cu balamale, ridicat cu mîna ;
10. Oasele și mușchii brațului, în situația în care în palmă se află o greutate oarecare ;
11. Un clește pentru foc (un vătrai) în momentul în care se scoate cu el din sobă un tăciune ;
12. O pensetă cu care se apucă un timbru, un șurub etc. ;
13. Un metru de lemn, pliant, ținut în echilibru pe un deget, dar avînd brațele inegale ;
14. Pedala unei biciclete în mers, cu roata dințată și lanțul ;
15. O virtelniță, de felul celor cu care se scot gălețile cu apă din fîntîni.

Chiar dacă unii cititori vor spune că acestе întrebări sînt foarte simple, răspunsurile găsindu-se prin manualele de fizică, ne-am gîndit că totuși merită a fi publicate, întrucît mulți au cam uitat de cele învățate în școală, unii le mai încurcă, iar alții, mai tineri nici nu au învățat încă acest capitol... și poate le va prinde bine la momentul oportun.

Răspunsurile la întrebările publicate în numărul trecut

Curiozități și jocuri de cuvinte

1. Ceva despre iertare și... sport. *Prin anagramarea „reiertare" poate rezulta „treierat". Scindînd în două acest cuvînt, se obțin „trei" și „erat". Cît privește legătura dintre cele două cuvinte și „Concursul mondial de patinaj artistic", desfășurat în 1973 la Bratislava, este de reținut că, la probele individuale feminine, a ocupat locul „trei", patinatoarea Christine „Erat".*

2. Greșeli de dactilografiere. *În textul comenzii se dactilografiase „paturi", în loc de „păturI". Simpla omisiune a căciulii de pe litera „a" transformase anumite obiecte în altele. Exemplul este imaginar, însă poate că n-ar fi rău ca anumite persoane în cauză (și nu-i greu de înțeles la cine ne referim) să-și amintească de el, în timpul serviciului...*

3. Numele unui mare învățat antic. *a. Litera din alfabetul grecesc cu care se notează raportul dintre lungimea și diametrul cercului este „π" adică „pi" ;*

b. Indicativul autovehiculelor din Thailanda este „T"

c. Simbolul elementului chimic care prezintă cea mai bună conductibilitate electrică este „Ag", adică „argint".

d. Unitatea folosită în măsurarea timpului este „ora".

Prin urmare, alăturînd toate aceste date, se obține numele binecunoscutului geometru, și matematician grec „PITAGORA".

Simplu de tot

Din numărul 1 888 se poate obține cifra 1, fără să se folosească adunări, scăderi etc. ; între cifrele componente se trage o linie convenabilă peste număr, după cum se vede alăturat :

Privind mai cu atenție, se observă că rezultă fracția : $\frac{1000}{1000}$ *care, bine-înțeles că este egală cu 1 Presupunem că sînt de prisos comentariile...*

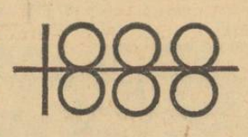

Poșta cititorilor

La întrebările din rubrica noastră publicată în nr. 844 al revistei, din 8. 12. 1973, am primit răspunsuri corecte de la următorii cititori : **Octavian Aspru**, student, Timișoara ; **Ioan-Pop-Coman**, pensionar C.F.R., Oradea : **Achim Gabriel**, Baia Mare ; **Octavian Lemnaru**, Curtea de Argeș ; **Vasiloae M. Ioan**, student ; **Prof. Cernăuțeanu Beniamin**, Buzău ; Dr. **P. Mateiaș**, Craiova.

Lucia Iliescu, București. Regretăm că ridicați astfel de probleme. Întrebarea a fost foarte clară și, la ea, se putea da un răspuns tot atît de clar. Că este așa, și nu altfel, o dovedesc și răspunsurile corecte primite la redacție de la diverși cititori.

Kolea Kureiluc, Mărițeia mică, com. Dărmănești, jud. Suceava. Mulțumiri pentru felicitare și multe urări de sănătate și succes, cu ocazia zilei de naștere, cît și pentru noul an. Propunerile făcute sînt interesante și le-am reținut în vederea publicării.

Fodor Levente, Turda. Soluția dv. este interesantă. Felicitări ! Mulțumim pentru frumoasele aprecieri cu privire la rubrică și revistă. În legătură cu întrebarea dv. vă rugăm să ne indicați mai clar ce anume doriți să aflați și să ne scrieți din nou.

AM REȚINUT în vederea publicării materialele trimise de cititorii **Focșăneanu Constantin** din Piatra Neamț, **Mareș M. Gheorghe** din Slatina, jud. Olt, și **Costin Marinescu**, din Ploiești.

Anunțăm cititorii că rezultate concursului nostru vor fi publicate în primele săptămîni ale anului 1974.

Ing. Liviu MACOVEANU

PESTE CÎTEVA ZILE APARE

ALMANAHUL MAGAZIN

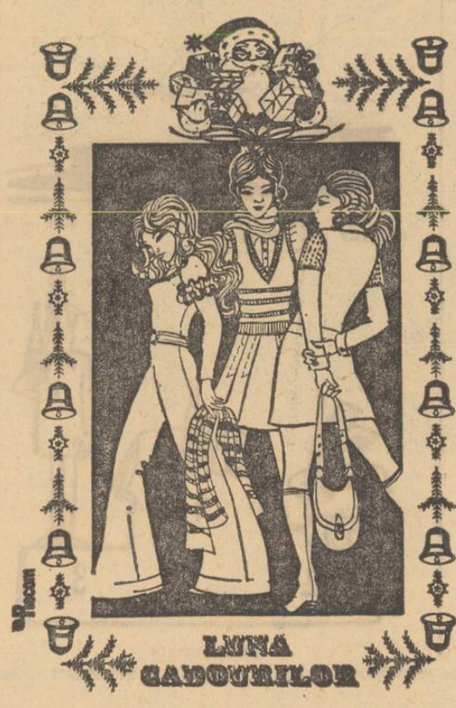

Vizitînd chiar acum magazinele comerțului de stat, veți putea alege, fără dificultate, cadoul preferat, care poate fi : o jachetă, un pulover, o pereche de pantaloni, un fular, mănuși, o poșetă și multe, multe altele.

(5 620 B)

SEZONUL ALB A ÎNCEPUT

Pentru amatorii sporturilor de iarnă, INTREPRINDEREA DE TURISM, HOTELURI ȘI RESTAURANTE-BUCUREȘTI, organizează excursii pe itinerariile :

1. BUCUREȘTI — SINAIA — PREDEAL

— cu plecări din cartierele :

TITAN — Complex A 9 — restaurantul Miniș.
BERCENI — b-dul Metalurgiei — centrala telefonică
GIULEȘTI — b-dul Constructorilor — intersecția cu șos. Giulești — complex comercial
FLOREASCA — strada Gliuka — oficiul P.T.T.R. — nr. 30
DRUMUL TABEREI — cinematograful FAVORIT
GRIVIȚA — calea Griviței — intersecția cu b-dul 1 MAI — restaurant Griviția.
PIAȚA PALATULUI R. S. R. — restaurantul Cina.
LA PREȚUL DE 67 LEI

2. BUCUREȘTI — SINAIA — PREDEAL — POIANA BRAȘOV

— cu plecări din cartierele :

DRUMUL TABEREI — cinematograful FAVORIT
GRIVIȚA — calea Griviței — intersecția cu b-dul 1 MAI — rest. Griviția
PIAȚA PALATULUI R. S. R. — restaurantul Cina.
PREȚUL UNUI BILET 77 LEI.

3. BUCUREȘTI — PITEȘTI — CÎMPULUNG-MUSCEL — CABANA VOINA

— cu plecarea din :

PIAȚA PALATULUI R.S.R. — restaurantul Cina, la PREȚUL DE 77 LEI.

4. BUCUREȘTI — VĂLENI — CHEIA

— cu plecare din :

DRUMUL TABEREI — cinematograful FAVORIT, la PREȚUL DE 65 LEI

Plecările au loc în fiecare duminică la ora 7,00, iar în costul biletului ce se achită DIRECT LA AUTOCAR, este inclus și un dejun.

Informații suplimentare, la filialele de turism din Calea Victoriei nr. 100 și b-dul Republicii nr. 68.

Telefon : 15.74 11 și 14.08.00

(5607 A)

tragerea extraordinară
LOTO A REVELIONULUI
din 1 ianuarie 1974

cu cîștiguri în bani, autoturisme și excursii peste hotare

PUTEȚI CÎȘTIGA :

• Autoturisme „DACIA 1300" sau „SKODA S 100" — la alegere — plus diferența în numerear pînă la 100 000 lei ;

• Excursii în CHINA și R.P.D. COREEANĂ ; în BULGARIA și GRECIA ; în ANGLIA.

• Numeroase premii în bani.

SE CÎȘTIGĂ ȘI CU 2 NUMERE !

Luni 31 decembrie 1973, ULTIMA ZI pentru procurarea biletelor !

5645

COMERȚUL PRIN CORESPONDENȚĂ ÎN SPRIJINUL DV.

Cu ocazia „Lunii Cadourilor", Universalcoop-Comerțul prin corespondență — vă sugerează să oferiți celor dragi cîteva cadouri utile pe care le puteți comanda printr-o scrisoare : servicii de tacîmuri inoxidabile pentru 6 persoane (import U.R.S.S.), servicii de tacîmuri „Gloria" sau „Favorit" inoxidabile, oale de fiert sub presiune (import R.P.U.), filtre electrice pentru preparat cafea „Autopress" și „Mocca" (curent 220 V, import R.P.U.), garnituri cu lenjerie de pat, aparate electrice „Buclex" pentru ondulat părul, casete cu colonie (import U.R.S.S.) etc.

Trimițînd comanda pe adresa : UNIVERSALCOOP — COMERȚUL PRIN CORESPONDENȚĂ STR. VULTURILOR NR. 31, SECTOR 4, BUCUREȘTI, primiți — în scurt timp — la domiciliu, mărfurile solicitate.

Plata se face la primirea coletului poștal.

(5591)

BUCUR

INVITAȚIE

Complexul de Hoteluri și Restaurante „UNION" vă invită să petreceți Revelionul '74 în saloanele restaurantului

BUCUR!

Preparatele culinare vor fi executate de maistrul bucătar ION ZIDARU, deținător a numeroase premii interne și internaționale.

Rezervări de mese se pot face la telefonul 13.60.54.

(5616)

Numărul viitor al revistei noastre va apărea sîmbătă 5 ianuarie 1974 la orele obișnuite

— Tată, eu nu te înțeleg. Tu tot mai crezi în Moș Gerilă ?...

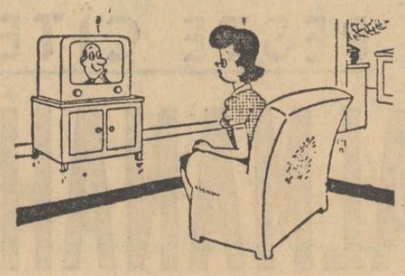

— Și-acum, dragi telespectatoare, facem o pauză de 5 minute ca să luați mîncarea de pe foc.

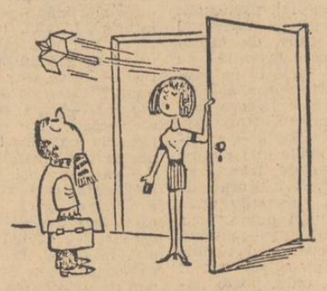

— Este foarte ocupat, nu vă poate primi acum.

— Ai grijă, cu nevastă-mea nu-i de glumit !

Ea a venit de dragul lui la meci. El este furios căci au întîrziat (deoarece ea s-a hotărît greu cum să se îmbrace). De la un vecin află că scorul este 0 : 0. Ea entuziasmată :

— Ai văzut, dragule, n-am pierdut nimic !

★

Un scoțian admiră din albumul de fotografii de familie al prietenului său, fotografia de nuntă.

— De ce stai așa departe de mireasă ?

— Dacă s-ar întîmpla vreodată să divorțăm, vom putea să tăiem fotografia, fiecare luîndu-și jumătatea lui.

★

Într-o așezare de pe malul mării. Are loc o discuție între proprietăreasa unei căsuțe și un bărbat venit la „băi de mare".

— Îmi place camera, dar mi se pare scumpă. Vă rog să mai lăsați din preț.

— Nu se poate domnule, aveți o priveliște atît de frumoasă spre mare. Mai ieftin nu se poate.

— Nici dacă vă promit că n-am să mă uit pe fereastră ?.

★

O doamnă convinsă că este înzestrată cu voce face cunoștință cu un dirijor și îi demonstrează ceva din arta sa vocală.

— Mulți mi-au spus că pot să merg și la operă. Care este părerea dumneavoastră ?

— Bineînțeles. Dacă aveți bilet..

★

Fiind solicitat de anchetatorul unei agenții specializate în sondaje de opinie publică, un soț se declară dispus să răspundă la întrebări.

— Dar, precizează el, am o condiție.

— Care? întreabă mirat anchetatorul.

— Să chem și soția. Vreau să vadă că cineva se interesează și de părerile mele.

★

Respins la examen, studentul se adresează examinatorului :

— Domnule profesor, n-am meritat nota insuficient

— Evident. Dar este cea mai bună notă pe care v-am putut-o pune.

★

— Sincer vorbind — spune o doamnă tînără bărbatului pe care l-a cunoscut în această seară — în viața mea n-am mințit decît de trei ori.

— Adică de patru ori.

★

— Spuneți-mi, vă rog, nu sînteți întîmplător fiul bătrînului Jo Parker.

— Da, sînt fiul lui. Dar aud pentru prima oară că întîmplător.

★

— De ce poartă chirurgii măști în timpul operației ?

— Operația poate să nu reușească și chirurgul preferă să nu fie recunoscut.

★

În piață. — Cum dai ouăle ?

— 25 de centime bucata. Cele sparte le-am lăsat cu 15 centime.

— Bun, atunci, te rog, spurge-mi o duzină de ouă.

★

— Mi se pare că te cunosc — spune judecătorul acuzatului înainte de pronunțarea sentinței.

— Da, domnule judecător. Am avut cinstea să dau timp de un an lecții de pian fiicei dumneavoastră.

Sentința — un an de închisoare.

★

— Fiule, n-ai să reușești să mănînci așa. Trebuie să te decizi : ori renunți la părul lung ori la spaghete...

★

— Dacă nu mănînci chifteaua, am s-o chem pe baba Cloanța.

— Mămico, dar baba Cloanța are să mănînce așa o chiftea fără gust?

★

— Tineretul de astăzi, se plînge o femeie în vîrstă — ce lipsă de respect ! Nu ca pe vremea noastră.

— Da, da, o aprobă interlocutoarea, de aceeași vîrstă cu ea. Nici nu se compară. Ah, de-aș fi acum iar tînără !

— Capetele sînt în camera alăturată.

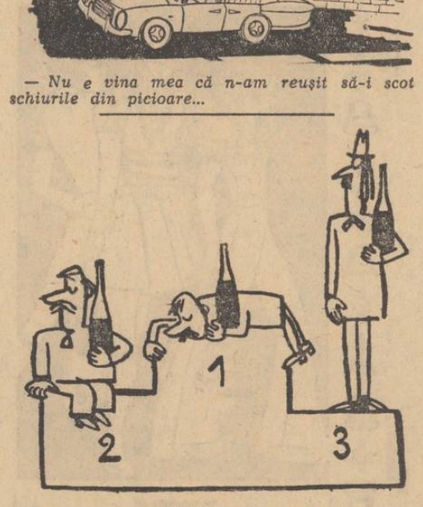

— Nu e vina mea că n-am reușit să-i scot schiurile din picioare...

Fără cuvinte

— Nu, deocamdată nu vreau să te ruinez ; mă mulțumesc doar cu prăjituri.

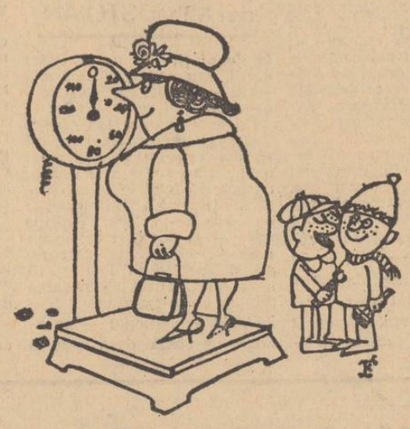

— Stt... Asta e cadoul meu pentru sărbătorile de iarnă.

Fără cuvinte

UMOR STRĂIN

Într-un magazin de mobilă :

— Acum o săptămînă am cumpărat aici un fotoliu. S-a descleiat și acum e numai bucăți.

— Probabil că cineva s-a așezat în el.

★

— Mămico, cînd mergem la circ ?

— Cînd ai să fii cuminte.

— Da ?... Dar atunci n-o să mai fie bilete.

★

La Londra stau de vorbă doi bărbați care tocmai au făcut cunoștință :

— Cum ați spus că vă numiți, vă rog ?

— Shakespeare.

— O, e un nume binecunoscut.

— Vă cred ! De douăzeci de ani vînd lapte în acest cartier.

★

Copilul are 3 ani. Mămica întoarsă de la serviciu îl întreabă : — Puiule, de ce ai luat bomboane fără să întrebi ?

— Am întrebat mămico, am întrebat, dar nu era nimeni acasă.

★

La vînătoare, un vînător îl întreabă pe tovarășul său :

— De ce n-ai tras în potîrnichea aceea ? Ai fi nimerit-o sigur.

— Zbura așa de încet... Poate nici nu era proaspătă.

★

Ofițerul către un soldat :

— Dacă n-ai avea darul beției, soldat Smith, ai fi avansat caporal.

— Da, domnule locotenent, dar cînd beau mă simt colonel.

★

S-au ciocnit un tramvai și un autoturism.

— Întoarce mașina și mergi după tramvai la depou. Acolo ai să dai o declarație.

— Nu stimabile, nu sînt eu de vină — tu, cu tramvaiul. Vino cu mine la garaj.

★

Dintr-un bilet pe care o salariată îl aduce șefului de serviciu : „Rog să scuzați întîrzierea fiicei mele. Am trei fiice, dar în casă nu avem decît o oglindă".

★

În sala de așteptare a medicului psihiatru. Un pacient ține cu mîinile un volan de automobil și imită zgomotul unui motor. Cînd deschide ușa cabinetului medical, o soră asistentă i se adresează cu mina cea mai serioasă : De îndată ce veți găsi loc de parcare, poftiți înăuntru. Domnul doctor vă așteaptă !

★

La o expoziție de artă plastică.

— Ce credeți că reprezintă tabloul, răsărit de soare sau apus de soare ?

— De bună seamă este un apus de soare.

— De ce sînteți așa de sigur ?

— Cunosc pictorul — el nu se scoală niciodată înainte de răsăritul soarelui.

★

— Rușine — admonestează șeful personalului pe salariatul întors dintr-o învoire de două zile — ați cerut două zile libere ca să plecați la nunta surorii. Ei bine, sînteți un mincinos.

— De ce ?

— Pentru că am vorbit cu sora dumneavoastră. Mi-a spus că nu e vorba de nici o căsătorie.

— În cazul acesta, monsieur, în această poveste există doi mincinoși.

— Adică cum ?

— Foarte simplu. N-am nici o soră.

★

— Bunicuțo, mă iubești ?

— Cînd ești cuminte, te iubesc ; cînd faci nebunii, nu.

— Dar eu te iubesc totdeauna, fără pauză.

★

Tatăl se plimbă cu băiețelul lui într-un cring și-i explică :

— Știi, puiule, în trecut pe locul acestei păduri a fost o mare.

— Da ? De aceea sînt atîtea cutii goale de sardele.

★

— V-am auzit aseară cîntînd.

— Ei, așa, ca să omor timpul.

— Oricum, ați ales o armă foarte tare.

★

În parcul zoologic, micuțul a văzut un păun :

— Mămico, ia te uită, găina a înflorit !

★

În piață, într-un colț unde se vînd cîini, pisici, păsări cîntătoare.

— Cît cereți pentru pisica aceasta.

— Cinci ruble.

— Cinci ruble ? Ieri ați cerut numai trei.

— Da, dar între timp a mîncat un canar.

★

Tremurînd de frică, pacientul se ține cu mîna de falcă, și intră la medicul dentist.

— Trebuie scos, dintele nu mai poate fi salvat. Pacientul tremură și mai rău.

— Nu vă fie frică, îl încurajează medicul. Beți un păhărel să aveți mai mult curaj. Îi oferă un coniac. Apoi încă unul, și încă unul. În sfîrșit pacientul s-a calmat, medicul vrea să înceapă.

— Ei și acum avem curaj. Nu-i așa ?

— Cred. Să îndrăznească cineva să se atingă de dintele meu !

★

— Mămico, tăticul mi-a spus că ne tragem din maimuță. E adevărat ?

— Nu știu, puiule, tata nu mi-a făcut cunoștință cu neamurile sale.

★

Psihiatrul către pacientul pe care tocmai l-a examinat.

— Nu vă neliniștiți ! Vi se pare că pe lîngă fereastra camerei dumneavoastră trec uneori camioane iar șoferii privesc pe geam. Asta nu înseamnă că suferiți de tulburări psihice.

— Adevărat, domnule doctor ?

— Da. Puteți să fiți liniștit.

— Am uitat, domnule doctor, să vă mai spun ceva. Stau la etajul cinci.

★

Excursioniștii veseli au ajuns într-o poiană minunată.

— Putem aprinde un foc aici ? întreabă ei pe pădurarul care tocmai le ieșise în cale. Vrem să facem o cafea.

— Nu se poate, e interzis.

— Bine, dar se văd atîția tăciuni aici.

— I-au lăsat cei care n-au întrebat dacă e voie !

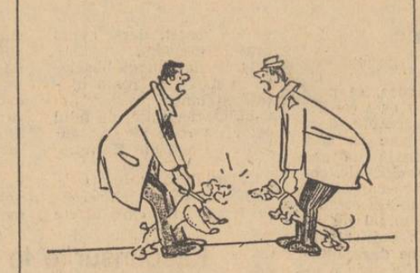

— Dacă se poate încă ceva mai înainte, căci prin perdea nu se vede bine...

Fără cuvinte

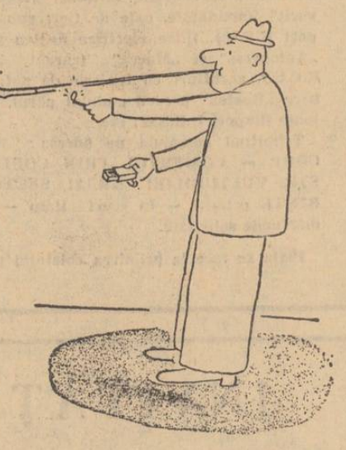

Fără cuvinte

Fără cuvinte

Fără cuvinte

Șeful meu precedent era mai gentil...

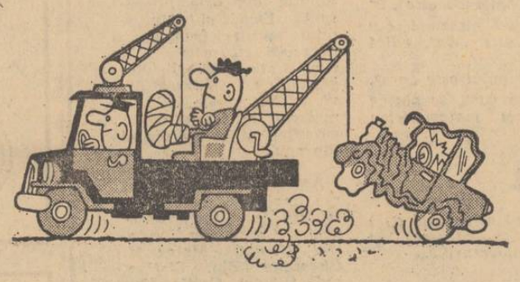

Fără cuvinte